

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Libri sapientialis, Ester, Esdra, Iudith interprete
Hieronymo - Cod. Aug. perg. 198**

Hieronymus, Sophronius Eusebius

[S.l.], [11. Jahrh.]

[urn:nbn:de:bsz:31-61143](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-61143)

libri Sapientiales
Heser Heser

Aug perg

CXC VIII

M

quo fuerit adflatus est in uariis nobis dicitur et...
adcom mouendum cor nostrum. quia & tunc in animis...
diffunditur tanquam soluis aer ^{mollet} efficit neula. ut
ucur quae fugata est aridus solis & calore illius adgrauata
& transit uia nostra tanquam uestigium nuntius & nomen
... oblationem accepit p[ro]tempus & nemo memoriam habet
operum nostrorum. Quibus enim n[on] uisitatis est tempus nos
trum & n[on] est reuer[en]sio finis nostri, quo consignata est
& nemo reuer[en]sio. Venite ergo & flumatur bonis qui sunt
duramur & emiste tanquam in uenit uita ceteris unoy
cioso & inuentis nos impleamus & n[on] praeterit nos flet
temporis coronemus nos ros antequam marcescat
Nullum primum sit quod non p[ro]transit lux ora nostra
que relinquamus signa letitiae quo haec est pars nostra
& haec est sors op[er]um pauperem iustum & n[on] parcamus
uidua. N[on] uerum reueremur canos multa uita possit
sit autem formido nostra l[ex] iustitiae quod enim iustum
est in uita inuenitur. Circum ueniamus ergo iustum. quo
incautus est nobis & condignus est operibus. Et inquit
nobis peccata legis & diffundit in nos peccata disciplina nos
ita. P[ro]mit ut scientiam di se habere & sp[irit]um di scire
facit ut nobis intram[us] ducit nonne. Sumamus nos
gratias & nobis et in laudandum. quoniam similis est
in illis. & in uita. resunt uita eius tanquam uita
ces actum mansimus. ab illo. & abstinet se uis nostris
tanquam aduinculum. & p[ro]p[ri]a nouissima iustitia. & gloria
p[ro]p[ri]a sed in uita. Uideamus ergo si sermone illi fuerit
& temp[or]e temp[or]is que uenit & sunt illi & sciamus que et uita
nouissima illius. Si enim euerit plus di sit apud illum &
liberabit illum de manu contritionis. Conuincit
tormento interrogemus illum. ut sciamus reuerentia
illius. & plenas patientiam ipsius. Non te tu p[ro]p[ri]a
contemnemus illum. & tunc. & sermone
haec aguntur. & seruamur. & tunc enim

nemo
sestrum
co
mentis.

et tunc...
quod nobis

malicia ipsorum. nescierunt sacramenta dei neque necesse
 sperauerunt nisi in... Nisi iudicauerunt honorem
 nominum seorum... quodsi creauit hominem in
 deo terribilibus et admirabilibus... nec sua similitudinis fecit
 illum in uicia autem diaboli meritis introiit in orbem
 terrarum imitantur et ego illi iniqui sunt ex parte
 illius. Iustorum autem animae in manu dei sunt et non
 tanget illos tormentum mortis. in suis oculis in sepi-
 entium mortalia et timida est ad seculum deus illorum et
 abire uisus ab oculis in seculum in manu...
 illi autem sunt in pace et in seculum hominibus. in
 morte perierunt spes illorum in minoribus et plenae.
 In uicis uicis in multis benedictis ponentur. Quo die tempta-
 uit illos et inuenit illos die morte tanquam aurum in for-
 nice probauit illos et quasi holocaustum hostiam accepit
 illos et in tempore erit respectus illorum. salgebant uisus
 et quam sentille uiam dicitur discurrent. iudicabunt
 rationes et dominabuntur populus et regnabit illos. dicit
 in peruenit. in confidunt nihil intellegit ueritatem et si
 deus in illa uione adquirent illi. quo donum et pax est
 illis in illis in ipi. ut enim sciam dum qui cogitauerunt coe-
 rationem habebunt qui neque sunt nisi ipi in ad se
 uent. sapientiam enim et disciplina qui abicit infelix est. diu-
 ca est spes illorum et labores in seculum et in uicibus opera illorum
 sunt multos et illorum in seculum et in seculum filii illorum in
 secula creata illorum quo felix in seculum in seculum in
 non sunt choram in seculum. habebit enim fructum in seculum in seculum
 do. qui ponit et in seculum in seculum in seculum in seculum
 ut aduicis sui dicitur nequis simus. habebit enim illi seculum in seculum
 de uicibus in seculum in seculum in seculum in seculum in seculum
 enim laborum gloriosus est fructus. neque enim in seculum in seculum
 ut in seculum in seculum in seculum in seculum in seculum in seculum
 enim in seculum in seculum in seculum in seculum in seculum in seculum
 enim in seculum in seculum in seculum in seculum in seculum in seculum
 enim in seculum in seculum in seculum in seculum in seculum in seculum

lib' augie maioris.

comparabatur & sine honore erit nouissima senectus illorum
Ceteri uero deficiunt fuerint non habebant spem, Nec
miseri agrationis allocationem. Quoniam enim iniqui
desiderant consummationes. Quam pertracta
casta generatio cum latente in morte est eum in memoria
illius quod & apud deum non est & apud homines etiam sensus est in
tantum illam desiderant cum seduxerit & in pecuniam coronam
in diuinitate in quo inquinatorum certaminum psummum cum
conferuntur multa genera enim impiorum malitudo non est utilis
Et spiritus in anima non dabitur sedes. Et non stabile firma
motum conlocabunt. Et in uicinis temporibus germina acrit
insuper posterius postea uentis commouebuntur. Et animi de re
aerorum eradicabuntur & confringentur. Item in consum
man & fructus illos inuolentur. Et acer in adman da can
dam & in hunc apud deum quod enim omnes filii quibus
cum uis ut resstant nequitia & aduersas parentis. Inuolent
rogatio ne scia iustus autem simior te pite occupatus fuerit
Infringens erit senectus enim uenere bilis est. Non ducit
na neque nameria an norum. Comparata eam sunt autem
sensu hominibus. & actus senectutis. Intra inuolentia & placent
de factus est dilectus. & inuolentia inuolentia & inuolentia
rapit est. nemalua mutare. Inuolentia ann illius. aut sic no. In que
re animam eius. fisa uatio enim nu. & inuolentia obicis & bona
Et inuolentia concipis centia. & inuolentia ut sensum sinem. Inuolentia
Consummationis inuolentia & placent tempore malitiae placentia
enim de est animatus pro hoc proferunt. aduocet illam
demetia inuolentia. Populi inuolentia. & inuolentia
et inuolentia. Inuolentia inuolentia. Inuolentia inuolentia. Inuolentia
Inuolentia inuolentia. Inuolentia inuolentia. Inuolentia inuolentia.
Condem uat autem iustus inuolentia. Inuolentia inuolentia.
Inuolentia inuolentia. Inuolentia inuolentia. Inuolentia inuolentia.
Inuolentia inuolentia. Inuolentia inuolentia. Inuolentia inuolentia.
quasi inam erit illam dicit inuolentia.

d'con tempore illam illos autem dñs imydebit, & erunt
 post hęc decedentes sine honore & in tota melia inter mox
 tuos suppetuum, quod dñs imyde' illos inflatos sine uoce & cō
 mouebit illos & fundamentis dñs que ad sapientium desolabim
 tur & erunt gementes & memoria illorum peribit uenient
 illam incogitationem p̄catorum suorum timidi & cōcedu
 cant illos & aucto so in qui tatis illorum, tūc frabunt iusta
 in magna constan na raduo. fas eos qui se angus hauerant
 & qui abstulerunt labores illoz, uidentes aut labuntur amo
 & horribilē. & imitabuntur in sabiridone in sperate saluis
 duentes inter se penitendam agentes & pangus nam sp̄s ge
 mētē res, hūstam quos habuimus in qua dō in p̄sū & in s̄
 mibitadnem in p̄p̄tū. Nos in sensari uitam illorum
 & hūstam in iānam. & finem illorum sine honore
 Quo modo computari sūnt inter filios dñi & in t̄scos sors
 illorum e? Orzo ex rācūm as una uerba as hūstā r̄t lum
 non lūer nobis. ^{inell. ger. uia} Et dñs non est & r̄t nobis. las hēc rāmas in
 uia in qui tatis & p̄catorū. Cambu lam in p̄s uis
 diffi ciles uā autem dñi in gnoticūmūz quid nobis p̄fuit su
 p̄bia aut quid dūcūm iactan na coratū nobis. & non
 fuerant hominē illa rāpā um b̄tē & rāquā nān aut p̄
 cur s̄nt. & r̄t inquam nān que p̄m s̄nt fluctu arā qu
 cūat campit r̄t r̄t non est uerūm inuenire neque
 fēntia. & r̄t illas in fluc tibus aut aut que r̄nt uolūt
 ināre & nullam in uentūm argumentum r̄nt illas sed
 r̄ntam s̄ntas & r̄t r̄nt aer beans leuē in r̄ntam d̄nt
 dñs p̄am fēntas r̄nt d̄ntat alit r̄nt uolūt. & p̄t
 nullum s̄ntam in uentūm r̄nt illas, p̄t r̄ntam s̄nt
 s̄nt in uentūm d̄ntas r̄nt. & r̄nt r̄nt in uentūm
 ut r̄nt r̄nt r̄nt illas, s̄nt d̄nt r̄nt continuo d̄nt r̄nt
 s̄nt aut qui d̄nt r̄nt nullam uolūt r̄nt d̄nt
 r̄nt r̄nt nos in r̄nt r̄nt, r̄nt d̄nt r̄nt
 r̄nt r̄nt r̄nt in p̄nt r̄nt r̄nt r̄nt r̄nt r̄nt
 d̄nt r̄nt r̄nt r̄nt que r̄nt d̄nt r̄nt r̄nt r̄nt

que aucto diffusus est & tamquam memora hospitum amalia pbra
cutos, jst h auctem in perpetuum uiuent. Sepulchra est meras cog
& cogitatio illorum apud abasimum. Ideo accipient regnam deo
& schadeni specia. Iomana dnu. Quo est tota sua te. Et cor. & h
cho no suo defendit illos. Et accipit arma sua in 4. et illis. Et
munt. Et etiam aduentionem inimicorum. In ducit p totor
ce iustitiam. & accipient p galea iudicium coram. Samet sic
zum h ad pugnabilem. & quicquam auid auctem dura utem jnlon
cor & pugnabit. capillo or bis totorum contamsen factos. Jbunt
dite te emissiones fulgorum. & tamquam iuene curuato ar
canabiam & totum nabunt. & ad cor tam locum to silient &
aperta naplena. ex mit am tur glandines. & scan des cito
in illis aqua maris. & flumina concurt. Et durner contra
illos. Stabit fir iustitias. & tamquam turbuenti diuidet illos.
& ad heremiam deducet omnem terram iniquitatis. & malignitas
euestit sedes potentium. Melior est sapientia quam uires.
& uir prudens magis quam fortis. Audite ergo reges. & intelligite
ditate iudicis finiam. pthete uires aot qui continent multa
tudines. & placeat uobis in urbis nationum. quo dicitur ad no
potestas uobis. & uir aut ab altissimo quimter roga bit opor uobis
& cogitatione scuta baur. quo cum esset minister regni illius non
tote iudicatus neque iustitias legem iustitias neque scian dum
uoluntatem di ambulator. horrende & cito sparet uobis quo
iudicium durissimum hnt. qui presunt fiet. Siquo cum
conceditur misericordia potentis auctem potentis tormen
ta patientur. Non enim subterit psona in carisquam dnt. necesse
rebitur magnitudinem iustitiam quam dnt. quo pusillum & magna
pessit. & equalit. uticilli est p omnibus. Por uobis autem
for uor infra cruciatum. Quos ergo oregerunt hnt. mon
me. ut dicitur sapientiam. & ad dnt qui cum iustis iudic
tint iustitiam. jst sic hnt. & qui dicitur hnt. ista inuenit
quid responderit. Concupiscentia ergo snt moner in cor dnt
illos. & ab omni disciplina. Clarat & que nam quam
marces. Sapientia q. & facile uidetur ab his qui diligunt

con & inuenitur ab his qui querunt illum p̄ticipat quise concupis
 sunt ut illis sepius ostendat quid eluce uigila uerit ad illum
 Non labora uerz ad idem non enim illum foribus suis
 inueni & cogitare ergo de illa sensus est con sum manus;
 & qui uigila uerit p̄ illam cito erit securus. Quo dignos
 se ipsa circū querens & inuis ostendit illis hila
 ter & in omni patientia occurrit illis. quia nam enim illius
 uerissima est disciplina concupis contra cura ego disci
 pline dilatio est; & dilatio. utro dicitur de eum illius est
 custodia utrum legum consummatio incorruptio
 est. Incorruptio autem facit esse proximum de Concupis
 centia itaque sapientia deducta ad regnum p̄petuam
 Sicut delectamini scilicet & inuicibus reges populi. Dilige
 te sapientiam ut impetiam regnes. quid est autem sapien
 tia & quom admodum facta sit: refertur & non abscon
 dunt uobis sacramenta di; sed abinuo narranta di maes
 tibo. & ponam in lucem scientiam illius & non pre tebo
 ueritatem neque ammitta tabescite ita habebor
 Quo ita non erit paritatis sapientia. mal uiclo autem
 sapientia seruus est orbis terrarum; Et sic sapientia populi
 stabiliora est ergo accipite disciplinam p̄ sermo nes mo
 e idem uobis. Sum quid est & ego mor talis homo similit
 am uobis & exere terrens illius qui p̄ ser sine dat est.
 & non tamat. & in uicis iam cor. de con mensa in
 p̄te cogitatis iniquitate & seruare hominis &
 illa amero somno. Conuenientia dico natus uerpi
 conuenientem acron & similit. & ut p̄ tam decidit
 p̄tiam uocem similit. omnibus. & in p̄tiam inuolu
 mens natus iam & cura magnis. Nemo enim de h̄be
 alit habuit natus aut inuicem. & inuic ergo inuicis e
 omnibus. aduicem & similit. & inuic p̄t hor quiam & dicit
 & in uicis & inuicem & inuic inuic ip̄t sapientie
 & p̄t p̄t illam inuic & dicit aduicem & inuic & p̄t
 inuic inuic & inuic inuic. illius & de con p̄t inuic illi

dignitatem
 sapientie
 omnique estis
 populi

Lapidem preciosam quò omne aurum in comparatione
illius harena e. & quia etiam quam lutum restimabitur ar
gentum in con spic tu illius. Sup salutem & speciem dilecti illi
& opposui prolace habet illam quò in tantum e lamen illius
Uenerunt autem mihi omnia bona pax & culla & in name
rabilis honestas per manus illius. & Ueritat sum in his
omnibus quò ista ante cedebat. ^{mc} sapientia & ignora
bon quò omnium horum mater e. quò sine sic none
didicit & sine inuidia commanico bonis illius. & honesta
tam illius non abscondo. in finitur enim. Chocuratus e
hominibus quo qui uti sunt par acipes sic uti sunt ami
citi di propter disciplinam donx commendati mihi
autem de di dicere. cetera un na. & pax sam era. digne
ca qua mihi datur quò ipse & sapientia dux e. & sa
pientiam emendator. in manu enim illius nos esse
monet nos tri. & omnes sapientia & opera scientia &
disciplina. ipse enim mihi dedit horum que sunt
scientiam ueram artem dispositionem orbis terra
rum. & ut utis elementorum. iudicium & con summa
tionem & medietatem temporum & medietationem
omnium horum mutationes & diuisiones temporum
anni cursus & stellarum dispositiones. Natura animal
um & uis uentorum uim uentorum & cogitationes ho
minum. differenciam arborum & ut tu res radicum
& que cum que sunt abscondita & imparsa dedita omni
um enim. & ut si docuit me sapientiam. & omni bulli
spina allegabilis. & omni. & ut si. & ut si. & ut si. & ut si.
dedit ut in quo inquinatus. manifestus. suavit. arant.
bonam. idcirco qui nihil aere bene facere. pinguis
fidelis. & ut si securus. omnem habens uir autem
omnia prospiciens. & ut si. & ut si. & ut si. & ut si.
biles. & ut si. & ut si. & ut si. & ut si. & ut si.
sapientia. idcirco autem abique & caput ipse suam
inuidia. & ut si. & ut si. & ut si. & ut si. & ut si.
de dicitur omnipotentis di pincet & dicitur nihil

inquam illam incurrit. Condor e enim lucis eterne
 speculum sine macula nihiat. Conago bonitatis illius. & cum
 sit ana omnia potest. & manent in se omnia innoat. & pnaones
 man mar se se trant ferent amicos di. & pphetas confirmat. Ne
 minem enim diligit di nisi cum quicum sapieniam habitat
 Et cum haec spetioior sole. & sap omnem stellatum. dispo
 sitionem. Iuc can parata inuenitur prior. Illi enim suc ce
 dit nos. sapien tiam autem non uacat mulcu. ad tangit ergo
 asine usque ad finem. for at. & ch sponde omnia sua ui ter. hanc
 amum. & sequitur. uocem tuam. & que non sponsam mihi
 uolamere. & amator factus sum for me illius genero suam
 glorificat. con taber nam habent di. sed om nium dnt dilecti
 illum. doc trit e enim discipline di. & cele rix operum eius.
 Et dicit ut appetam ur inuira quid sapien ter locu
 plenus que omnia operantur. quis horum que sunt magis. si xer
 quam illa sit. & affe. Et uisua qui diligit dilectio illius. inter
 magnas habet cur tuat. Solu item enim & sapien tiam
 docet. & ista nam cur uat u quibus ambus nihil e. inuira
 hominibus. et simula unem seicntia deiderat. quib. ut
 praesentia & defutu ris. en ma seic uer suat. ser me num
 & chris tianone argumenta rati. signa & mon tiam seic uer qua
 sunt. & aen uis temporum & seculorum. ppositu ego hanc
 adducere mihi ad con os. con tam. scie is quo. con u. in uat
 me com de bonis. & con ad locum. cogna nonis. & te. dumer
 habet. per hanc la riam. ad uir bos. & honorem apud
 seniores. & uenes. uat inuenit. in iudicio. & in conspiciu po
 tentiam admirabi. lis ero. & faciet principu. nra bonita
 me. & con am. in e. s. f. n. e. bunt. & loquen. tam. in e. s. p.
 uent. & se. ma. man. tam. in e. p. l. a. n. n. a. in uat. or. i. s. o.
 inuenit. habet. p. h. n. c. in uer. n. r. a. t. o. n. a. & in e. m. o. r. a.
 & in e. n. n. a. u. t. q. u. e. p. o. s. t. m. e. f. o. r. m. i. s. u. n. t. r. e. l. i. q. u. e. d. i. s. t. r. o.
 n. o. p. p. e. r. u. l. o. r. & in a. r. o. n. e. s. m. i. h. i. e. r. u. n. t. s. u. b. i. d. e. r. e. & in e. n. o.
 & in e. n. t. m. e. a. u. d. i. e. n. t. e. r. o. q. u. e. h. o. r. r. e. n. d. e. in m. u. l. t. a. n. d. i. n. e.
 & in e. l. e. b. e. r. b. o. n. u. s. & in e. m. b. e. l. l. o. f. o. r. u. s. in n. a. n. s. in e. l. o. m. u. m.

meam conquiescam cū illa. Non enim habet amari
rudinem conuerfatio illius nec tedium conuerfationis ipsius
sed lenitiam & gaudiam. Hæc cogitans apud me. & commemorans
in corde meo. quo in marzabrat e incognita uone sapientia
& Amantia illius delectatio bona in operibus manam
illius diuinit sine defectuone & incertamine loquellæ
illius sapientia & præclaritas incomunicacione sermo
nam ipsius. circūbam querens ut eam mihi adfande
rem. puer autem eram ingenuus & seruus sum animæ
bipam. & cum essem magis bonus. uenadcor pat in quo
inquina tum. Et ut sciam quò aliter non possum esse
conueniens nisi dicitur. & hoc ipsam erat sapientia. scire cu
ius esset hoc donum. A. diuinit & depreca tus sum illū
& dixi & totus præcordis meis. Si patrum meorum &
si misericorditer tua. quis scis si omnia uerbo tuo. & sa
pientia tua consistit in hominem ut dominare tur
creature queate facta e. & disponat orbem terrarum
inaequitate & iusticia. & in directione cordis iudicium.
iudicet. & in hi sedium tuarum ad sis iricem sapientia.
& nolime repbare apueris tuis. quò ego seruus tuus
& filius ancille tue sum; homo infirmus & æquum tem
poris & minor admittetum iudicium & loquum. Et si
quis erit con sum matris in ter filios hominum.
si fuerit ab illo sapientia tua in mihi lo conputabitur
tunc elegisti regem populo tuo. & iudicem filioy
tuorum & filiarum. Dixisti ut edificarem templum
in honore scilicet tuo & in ciuitate. habitaciones uestram.

Simili uerum tabernaculi scilicet tui quod præpa
rauit ab imo & ætatem sapientia que uerit opera tua
que quædant uine cum orbem terrarum faceret & scriberet
quod placitum est seculis tuis. & quæd dicitur tui. imple
cepit tuis. mit de illam deus edis tuis. uerde magni in
clius tue ut mecum sit. & mecum laboret. & sciam
quid acceptum sit apud te. & sciam illa omnia.

& intellegit & de duce me in operibus meis sobriae
 & cunctis diebus in sua potentia & erunt accepta opera mea. & dicit
 bonam populum tuam iuste & erodignus sedum patris mei.
 Quis enim hominum poterit scire consilium dei. Aut quis
 poterit cogitare quid velit dominus. Cogitatio nostra enim mortalium
 amanda est & incerta providentia nostra. Corpus enim
 quod consumitur ad gravat animam & deprimet terrena
 in habitatio sensum multa cogitatio in terra. Et difficile
 aestimamus que in terra sunt & que in prospecto sunt. Inveni-
 mus cum labore que in excelsum. Autem quis inuisitabit sen-
 sum autem tuum quiscient nisi tu dederis sapientiam. & mi se-
 rit spiritum sanctum tuam delectas simus. Et sic oratio sunt semite-
 coram quoniam terris sunt. & que tibi placeat dederunt ho-
 mines & sapientiam salutem suam. Hanc illam qui primus finit
 est patrem orbis terrarum cum solus esset creatus. Cuius hinc
 & duxit illum adelicum suo & duxit illum de limbo terrae.
 & dedit illi a ratione contineat omnia. Ab hac ut recte sit in-
 uisus in iustitia per am hominibus frater in se deperit. prop-
 ter quod quae delectam terram. Ieremiam saluabit sapientia per
 contemptibile lignum iustam gubernans. Hanc inconstans
 nequitiae commutationes contulit sunt. scilicet iustum &
 seruabit sine quae cella deo & in filius in iustitia duxit
 castro dicit. Hanc iustam sperare unibus impiis liberauit
 fugientem. Hinc deus te igne inpenitens. Cuius in iustitiam
 nequitiae famigabunt deo. Constat de terra terra & in
 terra terra per fructus habent arborum. & in iustitia
 animae memoria sunt signum salis. Sapientiam
 enim prae terrena non tantum in hoc lapsant
 ut ignorarent bonum sed in sapientiae suae. reliqua in
 hominibus memoriam. at in his iniquibus peccauerunt
 nec latere possent. sapientia autem hos qui se dixerunt
 adoloribus liberauit. hanc per fugam irae fratris. Iustum
 deduxit per vias rectas. & ostendit illi regnum dei & dedit
 illi scientiam. sed rursus honoravit illum in laboribus &
 quicumque placuerunt tibi de a principio.

conpleuit labores illius. Insuper et circa eam etiam cum
adfuit & honorum illum fecit. Custodiunt ab inimicis & se
dne toribus tunc eam; ecce tamen forte dedit illi etiam
coram & dicitur quo omnium potentior est. ^{sa. m. d.} Hec uendi
cum iustum non dereli. quid sed apud eos toribus liberauit illa
discedit cum illo in foueam & manu eius non dereli. quid
eam, donec adferret illi septimum regni & potentiam ad
uerfus eos qui eum deprimebant. Et mendacis ostendit
qui maculauerunt ipsum & dedit illi dari rationem aeter
nam. Hec populam iustum & semen sine qua rella libera
uit a tormentibus quae illum conprimebant. Intrauit
manu manu ferui dñi & stetit contra reges horrendos
impotentis & signis. Et reddidit iustus mercedem labor
suarum & dedit illis in am. mirabili. Et fuit illis in
uelamento diei & in luce stellarum nocte. Transiit
illos mare rubrum & transiit illos per aquam nimiam.
Inimicos autem illorum dimer sit in mare & abaltit archi
ne inferorum edaxit illos. Ideo iusti tolerant spolia im
piorum & decanauerunt dñe nomen sem tuam. & uic
torem manam tuam laudauerunt pauperes. Quo sapientia
apud dicitur os multorum. & lingua infantiu fecit
illis. tunc dixerit opera illorum in manus prophetae sei
m fecerunt per desertum quae non inhabitantur & in
locis secretis fixerunt cauis. & ceterum contra hostes & in
immitis se. ut dicitur. & uicauerunt te
& data est illis de pe tra. at ut si maxima aqua. tunc qui os sit
de lapide duro per quem enim penas possunt
inimici illorum ad defecione posuit sine. In eo ca
habundauerunt filii israhel. lct. os aut per hanc
cum his de os & b. a. cum illis & unum est. Nam
pforte semper in flammis. humanam sangui
nem de dñi inias ut qui eum in dñe tunc in iero
ducione infinitu in os q. d. os. tunc autem de dñi
habundauerunt aquam in iero. ostendens per si

que tunc fuit quem admodum tuos & altares & aduer-
 sos illo rum necares. Cum enim tempus esset & qui-
 dam cum misericordia dei disciplina accipientes fecerunt
 quem admodum cum ira iudicati impu. tormenta pa-
 terentur. hos quidem tanquam pater monens placet
 illos autem tanquam datus rex inter rogans. con dempnasti
 Nisi tunc enim & presentes similiter torquebantur dupes
 enim illos recipere dolor & gemitus presentium cum
 memoria preteritorum. Cum enim audirent p[ro]p[ri]a
 tormenta bene cum tuis agi commemorata sunt d[omi]ni admi-
 rantes in fine & ita. quem enim in se posicione. p[ro]p[ri]a
 o[mn]ia p[ro]p[ri]a tum deriserunt in finem euentus mira ti-
 sunt non similiter iustis faciens. p[ro]p[ri]a t[em]p[or]ibus autem
 infensat. iniqua t[em]p[or]ibus illorum quod quidam Francos
 colebant inani serpentes & bestias super uacuis. Inani sicut
 illis malitiam in matorum animalia in inu[er]sitate
 in t[em]p[or]ibus quo per que peccat. quis per hoc & torquetur.
 Non enim impossibilis est omni potens manus tua quae
 creavit orbem terrarum & materia inu[er]sa. Inuit tunc
 illis mala tu d[omi]n[us] or[is] t[em]p[or]ibus aut audaces. leones aut
 nocti genere t[em]p[or]ibus in planis & ignotas bestias aut in porem
 igneam spiritum t[em]p[or]ibus aut odorem fumi pro ferent[em] t[em]p[or]ibus aut hor-
 rendas ab oculis seu ullas emittentes. Quare non
 inu[er]sitate lacrima poterit illos & terminare sed leges peccat
 per timorem occidere. Sed sine his uno sp[irit]u occidi po-
 terant p[ro]p[ri]a t[em]p[or]ibus passi ab ipsis facti sunt & disper-
 si per sp[irit]um uirtutis tuae. sed omnia mensura & nume-
 ra & pondera disposuit tu. Multum enim ualere tibi soli
 sapienter semper. Quis t[em]p[or]ibus t[em]p[or]ibus t[em]p[or]ibus t[em]p[or]ibus t[em]p[or]ibus
 tanquam inu[er]sitate t[em]p[or]ibus t[em]p[or]ibus t[em]p[or]ibus t[em]p[or]ibus t[em]p[or]ibus
 Et tanquam t[em]p[or]ibus t[em]p[or]ibus t[em]p[or]ibus t[em]p[or]ibus t[em]p[or]ibus t[em]p[or]ibus
 inter t[em]p[or]ibus t[em]p[or]ibus t[em]p[or]ibus t[em]p[or]ibus t[em]p[or]ibus t[em]p[or]ibus
 & dissimulatis peccata hominum p[ro]p[ri]a penitentiam
 Odi t[em]p[or]ibus enim omnia quae sunt & nihil odisti horum

que fecisti, nec enim odient aliquid constituta. Quo mo-
do autem potest aliquid permanere, nisi tu uolueris ser-
uare quod ite uocatum non esse conseruaretur placet.
autem omnibus quos tua sunt dñe. qui animas amas
Bonus enim est sps tuis in omnibus, ppter quod hos
qui & errant par tibus corripis & deliquitibus peccatis admo-
nes. Ad loqueris. ut redita malitia credunt in te dñe
& illos enim ante quos inhabitatores scie tunc terpe-
odient quos odibilia tibi opera faciebant. per medicam-
na & sacrificia iniusta & filiorum israhel ac oves sine mi-
sericordia & comestores uiscerum. hominem deuotione
& magis in medio sacrificiorum & inter fecit totos. parentes
uimurum. maxillarum, uolunt per dicit per unam
parentum nostrorum. ut dignam reciperent peregrinati-
onem puerorum dñi. Quae tibi omnium curior est corru-
edet his tanquam hominibus peperisti. & uisisti ante deos
& exercitus tui uespere illos paulatim & terminarunt. Non qui-
mpotens eras in bello subicere impiet uisus. aut beatus scis.
aut uerbo dero simul & terminare sed par tibus iudicant.
dabas locum poenitentiae. non ignorant quos nequam est
natio illorum. & inuitata malitia ipsorum & quos non poterat
maxi cogitatio illorum. imperpetuum. Semen enim
era maledictum ab initio. nec timens aliquem gemam
dabas peccatis eorum. quis enim dicat tibi quid fecisti. aut
quis sciat contradiunt tuum. aut quis in conspectu
tuam ueniat in dicit in quorum hominum. aut quis tibi
imputabit. si perierint nationes. quis tu fecisti. nec enim
est alius dñs quam tu cum cura est de omnibus. at ostendit
quos non inuitate iudicasti. neque rex neque tyrannus. in con-
spectu tuo inquirat delos quos tu per dedisti. cū sis ergo
iustus in te omnia dis ponens. ipsam quo cura. qui non
debet puniri. condempnas. & tu omnia. & tu
aut tu te. aut aut enim tu iustus que in ams est
& ob hoc quod committant dñs et omnibus te par cet. fact

Vir autem cum ostendisset quoniam non crederet esse inuit tu te
 consummatum. & os qui sciant iudicium traducit, tu autem
 dominator. Vir tu tamen cum tranquilli tate iudicet. & cum
 magna reuerentia disponet nos, sub e enim tibi - cum uoles posse,
 docuit autem populam tuam per alia opera quoniam oportet iustitiam
 esse. Chastitatem - ab omni spei fecit filios tuos. quod dicit locum
 impetrat penitentiae, sicut inimicos seruatorum tuorum.
 & debitos mortuum tanta cruciatu. & ratione. & liberasti
 dant tempus & locum. p que possit mutari malitia.
 cum quantal diligentia iudicasti filios tuos. quorum paren-
 tibus iuramenta & conuentiones dedisti bonarum prom-
 sionam. cum ergo nobis disciplinam dast inimicos nos hys
 multipliciter flagellas. ut boni tatem tua cogitemus.
 iudicantes. & cum de nobis iudicatur. speremus misericor-
 diam. Unde & illis qui inuita sua in sententia te in iustitiam
 uiderunt per haec que coluerant. dedisti summam tor-
 menta. & enim meritoris uia diu. nos errauerunt. & col-
 efantur haec quae animalibus sunt sapientia infantia.
 insensitotum. more inuentos ppter hoc tanquam pueris.
 insensitotum iudicium uides. iam dedisti qui uerum ludibros
 merita omni non cor repositant dignum di iudicium & per-
 tinent. In his enim quae respiciuntur molestie ferere. in qui-
 bus uita entis indignabatur. per haec quos putabant
 deos. in his cum sedimnata cur audent illa. quoniam.

Sim negabant scire deum uerum agnouerunt. &
 ppter quod & finit condem nationis illis uent. **DE IDOLATRIS**

Uni sunt autem omnes homines qui has non sub e
 scientia di & debis quae uidentur bona non pe uerum
 intellegere. ai qui est. neque operibus ad rem. denit.
 agnouerunt. qui esse ut nise sed ut ignem aut spm.
 aut citam. uerem. aut gyrū. stellor. ut nimis
 aqua. aut sol. & lunā. nec ures. or bis tor jarum. deos. in
 tauctur. qui cum suspens. de la. ut deos. putauerunt.
 scire. quanto dominator. eorum speciosior. est.

Species enim genera tot hęc omnia constituto aut sunt tu se
opera eorum mirantur intellegant ab ipsis quanto qui
hęc constituto for for cor e illi a magnum tu di ne enim
species & creaturę cognoscibiliter poterit horum, crea
tor videtur sedamen his adhuc minor est querella
Et hi enim for as sis orant dñm querentes & volen
tes inuenire Et enim cum in operibus illas conuer
sator inquirunt & per se a sam habent quō bona sunt
quę a den uis iurum autem no his debet & ignoscere
tantum potuerunt scire ut possunt ad hęc re specu
tum quomodo hanc dñm non factas inueniunt
infelices autem sunt & inter mor tuos spes illorum
est qui appellat uerunt deos opera manuum humanarum
auram & ueritatem ueritas inueniunt & si uili
ca dicit animaliam ut capitem inuitalore opas
manas antaque Aut si quis ueritas fiber & filia lignum
auram sed uerit & hanc loce erudit omne
na cōtinent & ueritas uis diligenter saluati
uis uile in conuer satione ueritas reliquit uer
tatis opas ad pias per inuentionem & cetera ueritas
& reliquit horum quod ad nullo uis fact
lumum carum & ueritas uis plena in scalpat
hanc gen tot per oram suam & per hanc tuam
ueritas sue figurę illud ueritas abam & ueritas
illud conpirat per lignum rubrica & ueritas
faciens suo colorem illud & ueritas ueritas
lam quę a nullo est ueritas & ueritas a
dignam habitationem in ueritas & ponent illud
& confirmans ferro ueritas ueritas ueritas
illud sciens quō non potest sed ueritas ueritas
est & ueritas est illud ueritas ueritas & ueritas
& ueritas & ueritas ueritas ueritas inuentionem non om
bejat & ueritas ueritas ueritas ueritas & ueritas
ueritas quę a den ueritas ueritas ueritas & ueritas

mor uam rogar. & mediatoriam inuocari.
 & proinere petit ab eo quambulare non potest.
 & ad qui reudo & deoperendo. & de omnium rerum
 curatu petit ab eo qui in omnibus est in utilis.
 iterum alius nauigare cogitans & peroces fluctus
 incipiens iter facere ligno por tante & fragilibus
 lignum inuocat. Illud enim cupiditas adquirendi
 & cogitauit. & ut esse sapientia fabri aut sua prudentia

Tu autem pater gubernatai pulcherrimi. Quo dedita
 & inmaritiam & inmar fluctibus tam tam firmis
 firmam ostendens. quo potes & omnibus saluare.
 etiam si sine te aliquis adeat. sed ut non esse tua
 tua sapientiae opera. propter hoc quod deum & igno
 ligno. credunt homines uimas suas. & transientes
 mare portum libera sunt. sed & ab initione cum
 periret super hi gignit. spes orbi terrarum adra
 rem conjugat. & te misit saeculo semen nauis.
 & qd illius quem manu tua erant gubernatai. Benedic tam
 est enim lignum quod fit per uisum. per manus autem
 quod fit. ^{ut} maledic tam est. & ipsum & qui fecit illud. quia
 ille quidem operatus est. illud autem cum esse fragile
 deus cognominatus est. Simuliter autem odiosum
 deo. impius & imp. & illius. & enim quod fit tam
 est. cum illo qui fecit. tormenta praedat. pp
 quod & dicit. necne nam erit uis a no qm eras. & tunc
 di uaciam faciant. & in temptatione manibus
 hominum. & in malapaloni pedibus insipientium.
 inritum enim fornicationis est. & inquisicio idolorum. & in
 uenit uo illorum. corruptio uirgine est. neque erant
 ab initio. neque erunt. in p. uenit supra curas cum
 hominum. uenit morbon terrarum. & ideo b. reus.
 illorum finis. inuenit est. & uo enim luc tu do
 bus pater. & te sibi sibi rupa faciens. imaginem illum
 qui tunc homo mor tuus fuerat. tunc tam quam

dm̄ colere cepit. & conseruit in teruos suos sacra
& sacra cristia, deinde interueniente tempore conualer
cente iniqua consuetudine hic et tunc non quam lex custo
ditur, nam & tyrannorum unperio colebantur figmen
talhorum quos in palam honorare non poterant homi
nes propter quod longe essent. elonga quo figura illo
rum adlatæ. Et uidentes imaginem regis quon ho
norare uolebant fecerunt ut illam qui aberat non
quam presentem colerent sui sollicitudine, pugent
uitem ad horum cultum, & hoc qui igno rati bant
ut asichs & inuā diligentiā, ille enim uolens placere
huic quise ad sum serat, elaborauit artes ut si
militum dinem in melius figurat, multa uido arte
adducta per speciem operis, cum qui antemo diuum
tam quam homo honoratus fuerat. Nunc dm̄
existima uerunt. & haec sunt uitae humane decep
tio, Quo aut affectu aut regibus deseruientes homi
nes incommuni cabile nomen lapsi dibus & lignis
inposuerunt, & non sufficeret erasse eos ut ardi scien
tam sed & in magno in dien tū ius uenire bello. tot
& tam magna mala pacem appellunt, aut enim
filios suos sacrificantes aut obscura sacrificia facer
entes aut insanae plenas aribus habentes, Neque
ui tam neque nuptias mandas uinculo diant.
sed. dicit alium per inuidiam occidit. aut adolterus
Con trisat & omnia committunt, sanguis homi
cidium fur tum sic no corruptio. ~~inimicitias.~~
~~inimicitias.~~ & per uiam tumultus bonorum
in memoratio amarum. inquit nato natiui tatis
inmutatio naptasum, inordinatio, mēbia & in
prudētia. Infan dorum enim idolorum cultus
om̄s mali causa est. & in tam & finis, aut enim du
letantur insaniunt, ut uari cū aertur, falsa ut
uuant inuiste ut perfrant cito. dum enim confidem

in idolis quae sunt sine animarum. melle iurantur
 nocent se non ferunt; utraque ergo illis eucumant
 quo digne male senserunt dedo ad ten dertes idolis.
 Quibus te iurauerunt in dolo conponerent in
 suam; Non enim iuratum est ut aut sed
 peccatum poena per ambulans. sed per inuiso
 rum praes ut iudicio nam; tu autem di noster
 sauis & uerus et patiens & miser; cor duc dis ponet
 omnia; & cum si peccauerimus tu sumus. scien
 tes magni iudicem tuum. & si non peccauerimus.
 sciemus quo apud te iudicem computa tu iudicem
 te. consummata iudicia est & sine iustitiam &
 aut tu tem tuam. radix est innox. talia est on
 cum in errore inducit nos hominum male ut
 & cogitatio. nec umbra pie taras labor sine fruc
 tu effigi et scilicet per uarios. colores cuius aspectus
 In sensato dat concupiscentiam & diligit mortuae
 imaginis effigiem sine animam malorum ama
 toris digni qui spem in talibus habeant & qui fa
 ciunt illos & qui diligunt & qui colunt. sed & figu
 las in mollem terram praesens laboriose fingit
 ad usus nostras unum quod que ut & deo dem
 ludo format. quem unum dicitur in iustitia. Si
 militer & que his sunt contraria horum utem
 corporum. qui sit usus iudex est figulus & male
 laborans unum in deum decodon fingit laud. ille qui
 paulo ante de terra factus fuerat post pusillam
 seducit; unde & accepit et repetit us debi tam
 unum quem habet; sed illi carum. Non qui
 laborans est laboris sui. nec quo breuis illi uti
 est sed con cer datur aurificibus & argen tarios se
 deo uerarios in uita est. & gloriam praesens
 quo res sup uauas fingit; cuius est cor eius. & certe
 sup uauas spes illius. & ludo talis in aeras quo

ignorant quise finxit. & qui inspiravit illi animam
quae operatur. & qui insuffluit ei spm & iudicem
sed aestimaverunt lutum esse terram nostram.
& conuersationem uitae compositam ad lucrum
& opor-tere unde cumque & in & malo adqui-
rere, hic enim super omnes se fecit delinqueret
qui & ter se materia fragilia uasa & sculpilia
fingit, omnes enim insipientes & infelices supra
modum animee superbisunt in imia populi
& imperantes illi, quo omnia idola haec nomina
estimauerunt deos quibus neque oculorum
usus est ad uidentium, neque naris ad recipien-
dum spirituum, neque auris ad audiendum, neque
digna manuum ad tractandum, sed & pedes eorum
pigri ad ambulandum, homo enim fecit illos. Et qui
spm mutauit eis, is finxit illos, nemo enim sibi
similem homo poterit ad fingere cum^{it} enim
mortalis mortuum fingit, manibus iniquis, me-
lior est enim ipse his quos colit, quo ipse quidem
uixit cum esset mortalis, illi autem nuquam
sed & animalia miserissima colunt, in se facta
cum compara his aliis sunt deteriora, sed nec
aspectum quis aliquod & his animalibus potest
conspicere, effugit autem illud, & bene-
dictionem eius propter hoc per haec similia possunt
digna tormentum. Et per multa tu diu non bestia-
rum & terminantibus per quibus tormentis
bene disposuisti populum tuum, quibus delicta
in concupiscentiam delectationis sui noquam
saporem quam perditur, & a gometram ut illi
quendam concupiscentiam esseam propter terra que
illis ostensa & missa sunt, & in uicis
saria concupiscentiae uis terri terri
huius uicem uisibilis in opus sicut gona gustauerunt

etiam. Oportebat enim illis quidem sine excusatione superuenire
 interitum exercitibus tyrannidem. His autem factum ostendi.
 Quoadmodum inimicillorum exterminaretur. Etenim cum superuenit
 illis seucebestiarum ira morsibus pueris et um colubrum
 exterminabatur. Impetuum permansit iratuce sed ad cor rationem
 inbreuitur bantur signum salutis habebat ad commemorationem
 mandati legis tue. Quem enim conuertebat non phaec quazude
 batur sancebatur. Sed pro te omnium saluatorum. In hoc autem ostendit
 disti inimicis nostris quia tu es qui liberat ab omni malo. Illos enim lo
 cutarum & muscarum occiderunt morsibus. & non enim uisita sanctas anime
 illorum. quia dignum erat ab huius modi exterminari. filios autem uos
 naec draconum uenenatorum uicerunt deus. misericordia enim tuce
 adueniat sanabit illos. In memoria enim sermonum tuorum exami
 nabatur. & uelociter sancebatur. Penam autem incidenter oblatione
 non possit tuo uti delictorio. & enim neque herba neque malagria sanabit
 illos. sed tuus dicitur sermo qui sanat omnia. Tu enim uite & mortis habes
 potestatem & deducis ad portam mortis & reducis. Homo autem occidit
 per malicia animam suam. Et cum dixerit spiritus non reuertetur nec reuocatur
 animam que recepta est sed uamquam effugit in impossibile. Perantes
 enim nosse te impu peritudo brachii tui flagellansur. nouis aquis
 & grandibus. & pluuuis persecutione passi & per ignem consumpti.
Quodam mirabile erat in aque que omnia extinguunt. pluri ignis ualebat
 unde est enim orbis uisitorum. quodam tempore mansuebatur ignis
 nec computretur que ab impio misit quod animalia. Sed impia
 uidentes scirent quod iudicio patrum persecutione. Et quodam tempore
 in aqua super uirtutem ignis ardebat. ut inique nationem totam
 exterminaret. Pro quibus angelorum essent nutriti populi
 tui & parati penam sceleris proferant illis sine labore omnede
 lerantium in te habere & omni sapientia sua uirtutem.

sub panice enim tua dulcedinem tuam quae in filios habet ostendebat.
S & iterum unius cuiusque uoluntatem ad quod quis uolebat conuerteretur.
Nix autem & glacies sustinebam uim ignis & non tabescebam. ut sciret
quod fructus inimicorum & terminabat ignis ardens in grandine
& pluuie coruscant. h. uelut iterum uenirentur uisita ab eis suis
uir tunc oblitus est. Creatura enim tibi factorum deseruiens. & candelam
inter manum aduersus inuisitorem & lenior fit ad benefaciendum plur
quante confidunt. propter hoc & tunc in manus transfigurans. omnium
nutricia gratia tua deseruebam. Ad uoluntatem horum qui ad te des
derant. ut sciret filium tuos quos dilexisti dñe. quoniam naturam tuam fructus
pascunt homines. sed sermone. hos qui crediderunt conseruati.
Quidem ab igne poterant & terminare statim ab igne radio solis calefactum
tabescebat. ut notum omnibus esset. quod oportet peruenire sole ab benedictio
ne tua & ad orientem lucis tibi adorare. Ingrati enim sicut tamquam hibernales
glacies tabescunt. Et disperdit tamquam aqua super uacua. Magna enim sunt
iudicia tua. & inenarrabile ^{uel} propter indisciplinam anime & rauorum.
Oumen per suam habent iniqui posse dominari nationes. uinculis
tenebrarum & longam noctem compediti. inclusi sub tactis fugiunt propter
pauorem iacuerunt. & duntaxat. seluere in obscuris peccatis. tenebrosos obli
uionis uelamto dispersi sunt. pauentes horrende & cum admiratione nimis
perurbati. Neque enim quae continebant illos spelunca sine timore cui
tochebat quos somnus descendens perurbabat illos. Et ipsorum tristis
apparenter pauor illis presidebat. & ignis quidem nulla uis poterat
illis lumen prebere. Nec sicut in limpide flammae in luminare
poterat. illic enim nocent horrende. Apparebat autem illis subitaneus
ignis timore plenus & metupcissi illius qui uidebatur facis. aestima
bat interiora esse quae non uidebantur. & magice aruit ad prostrandum
ditius. & rapiemque & gloriae correptione cum conuulsiua. Illi enim
qui promittebant amorem & turbationes & pelleret se ab animalan
tente. Incaudens plenus timore languentem. hanc & similia illas
& monstris perurbabat. transitu animalium & serpantium sibilatione
comotus tremebundi peribat. Et aerem quem nullaratione quis
effugare possit neganter se uidere. Cum sit enim timore nequitia dat ad
omnium condemnatio. Sempiternum presumit se uicium curbat & iustitiam

Nihil enim est timor nisi presumptionis adiutorium p[er]ditio cogitationis
 auxilium. & dum ab invicem minor est & respectatio eius maiorem
 putat & suam in causa de qua tor mentum prestat. Nam cum
 omni impotentia illa nocte & ab infimis & ab altis simis inferis sup
 veniente eodem sam no conquiescere. Aliqui ex his subito mon
 strorum & agitantur timore aliqui repente animi deficiebant
 traductione. subitaneus enim illis & inspiratus timor supervenerat.
 Deinde sicumq; & illis decidit & custodiebatur in carcere sine
 ferro reclusus. Si enim rusticus quis erat aut pastor aut agri
 laborum operarius preoccupatus esset. ineffugibilem susti
 nebat necessitatem. Una enim catena tenebrarum omnes articol
 ligati. Sibi enim ipsi sibilans aut in se ipsos ramos aut in sonus suavis
 aut ut aq[ue] decurreret in nimum aut sonus uelidus precipitatus. i
 petrarum. aut ludat in animalium currus inuisus. aut mag
 entium ualida bestiarum uox. aut resonans de altissimis montib;
 et hoc deficiat faciebant illos p[er] timore. Omnes enim orbis terrarum
 limido in lumine & tur lumine. & in impeditis operibus; tenebat
 Solis aut illis supposita erat grauis nox. imago tenebrarum quae
 sup[er] uisura erat illis. Ipsi ergo sibi erant graues tenebris scilicet
 aut tuis maximam erat lux & horum quidem uocem audiebant
 sed figurat non uidebant. Et quia non & ipsi eadem passim an ma
 nificabant te & quia ante legerant. quod ledebantur gratias
 ager tibi & inter se differantia te in impetebant. Proprie quod digni
 ardentem columna ducem habebat ignotus & solem. sine
 lesura. hic boni homini prestat. Digni quidem illa carcere luce
 & pati carcere tenebrarum. qui inclusas custodiebant filios tuos
 p[er] quos incipiebat in corruptum legi lum[en] seculo dacti cum cogita
 reris iustos occidere infames. & uno seposito filio & liberata in
 duentione illorum. multitudine filiorum abstulisti & pariter illos
 perdidisti in aq[ue] uelida. Illa nox ante cogitac[i]o[n]e ap[er]uit nos ut
 ut uere scieris quibus iuramentis crederis animae quae est.
 Suscepit enim a populo tuo sanctas quidem uictorum inuisit
 quidem & in unio sic enim lesit aduersarios nos puocant
 magni fias.

Abcondite enim sacrificabant iusti pueri bonorum.
& iusticie legem. in concordiam disponebant. similiter se bonorum
& malorum percepturas. tempora patriommum decantantes
laudes. Resonabat autem inconueniens inimicorum uox &
flebilis audiebatur planctus ploratorum in factum.
Similiter poena seruus cum domino adfluitur & popularis homo regis simi-
liam passus. Similiter & ego. omni uno nomine mortis. mortuos habebam
innumerabiles. Nec enim ad repeliendum uiui sufficiebam. quo
uno momento quæ erant. preclarior. natio illorum & terminata est.
de omnibus enim non credentes. propter ueneficia succ. Tunc cum sunt
& terminum primogenitorum spoponder populū di se esse
Cum enim quidam silentium conatent & omnia. & nox in suo
cursu mediū traheret & omnipotens sermo tuus domine dec glo-
ria regis libi sedibus durus debellator in medicis & terminum tra-
p siluit gladium accitū. certū imperium tuum portat. Et stans
repleuit omnia morte. & usque ad celum adtingebat stans in terra
Tunc continuo uisus somniorum malorum conturbauerit illis. & in
mores sup uenerit inspirati. & alius alibi prectus semi uiuus.
Propter quæ causam moriebatur. demon strabat visiones enim quæ illos
conturbabant. hæc promonebat. ne in se quere malec patie-
bant perire. Tenuit autem tunc & iustus temptatio mortis.
& commotio inheremo facta est multitudine sedidua pmaxim
iratu. properans enim homo sineque rellæ ppugnauit. pro-
ferans seruitutis sup scitū orationē. & p incensū deprecationem
quæ tuus est famulus. Vicit autem turbas nūitute corporis. nec
armaturæ potentis sed uerbo. Uexatio retribuit. iuramentū pa-
pauit & testimonium commemorat. Cum enim iā aceruati cecidissent
sup altitū mœnu. in stetit & amputauit impetū & diuisit illis
quæ ad unum ducebat. iudam. Inuestre enim deris quæ habebat
totus erat orbis terrarum. & parentū magnalice. inquit
tuos ordinibus. lepidū sculptæ. & magnificentia. tunc in dia-
demate capitis illius erat scriptæ. Hic cessit quæ terminabat

& haec fecerunt. Erat enim solae tentatio insufficientis
 impus aut usq; in no uisum. sine misericordia ira sup ubi
 Presciebat enim & futurum illorum. quō cum ipsi se uen- ^{sier sent} uis edu
 cerat. & cū magna sollicitudine premissis illor. consequeretur
 illos p̄nitētia acq; Adhuc eū mīmanus habebat ludat. & de plo
 rantes monumta mortuorum. Aliam sibi ad sup̄m cogitationū
 seu q̄is. Et quos rogantes proiecerit. Hostiam quē fugiuos p̄se
 quebat. Ducebat enim illor adhuc finem. digna necessitas
 & horūque acciderant memoratōne amittebat. utque de erat
 tor mōm̄ replerit puncto. Et populus quidē tuus mirabiliter
 transiret. illi aut nouā mortem multirāt. Om̄s enī creatura
 ad suū genos ab initio refigurabatur. destruentis tuis preceptis
 ut p̄uenit custodiretur in lesi. Nā nubes castrorum ad um
 brabat. & ex aqua quā ante erat arida apperuit. & ex micis rubro
 uicis sine impedimento. & ex campis germinantibus de profundis
 p̄ quem om̄s natio transit. quē tuce tegebat manu. uidenter
 mirabilis & monstris. Tamquē equenī depausti. & tamquē
 agnī & utraque. magnificat Terrednē qui liberabit illor. memores
 enim erat adhuc eorū que in locis illorum facta fuerat
 quē admodū p̄ natione animalium eduxit tremulas. & p̄p̄itibus
 eructuēbat flum̄s multitudine ranarū. Nouissime aut ui
 deri & nouē creaturā diuinā cū adducti concupiscentiā postulauit
 esca oppulentiōnis ad consolationem enī desiderii. Ascendit illis dema
 re or tygome tra. et uicinationes peccatorib; sup uener. Non sine
 illis que ante facta erat. argumtis & p̄um fluminum Iustitiam p̄an
 ebatur secundū suas nequitas. & enī detes tabiliorem inhospitali
 tate instituer. In quidē ignotas p̄recipiebant aduersas. In aut
 bonor hospites in se uitate recipiebant. et non solum hoc. sed
 et alius adhuc q̄ respectus illorum. quō inuiri recipiebant
 ex tre neor. quā cum leticia recip. et hos quies dem

ut erat

Iustos seuerissimis adfluxerat doloribus, percussis autem cecum
tesicut ^{in tenebris} illi in foribus iusti cum subitanis coopressis tenebris
vnusquisque hostis in transitu querebat in se enim elementa
dum conuertuntur sic in ortu quocumque sonum mutat
& omnia sua sonum custodiunt. Unde potest estimare scripto
certo visio a gestis enim unaqueque conuertitur
et quecumque erat in aeternitate in terra transit. Ignis in
quocumque videtur super se in uirtutem & aqua in ingenuitatis
nature obliuiscitur; flamma & contrarium corruptibile
animalium non exierunt carnes in uulnere nec
indissoluebatur illa que facile dissoluebatur sic glacies
bonam escam in omni, enim dominum magnificasti populum
tuum & honorasti & in dispectis in omni tempore & in omni
loco ad sis terrarum. EX SPL. CIT. RIB. SAP. IESU. F. R. S. R.

Ul torum nobis & magnorum petentem
 & p[ro]ph[et]as alios que qui scripserunt illos
 sapientiam demonst[ra]tam inquit. oportet
 totum laudare israhel. doc[er]e tri[n]ae & sapien-
 tiae causa. Quia non solum ipsos loquentes
 nec esse est peritos. sed & iam & tran eos posse
 discen[te]s & scriben[te]s doc[er]is simos fieri.
 auas meus hiesus. post quam se amplius de-
 dit ad literam l[e]x nonis legis & prop[ro]ph[et]e-
 tarum & aliorum librorum. qui nobis apa-
 rentibus nostris tradiderunt. Uolui & ipse
 scribere aliquid horum. quae ad doc[er]endam
 & sapientiam per tinent. ut desiderant
 es discere. & illorum periti facit magis
 magis que ad tenent. Anno & confirme-
 n[ti]ur ad legem. ~~in~~ amor tot. Ita que
 uos uenire cum ben[e] uolentia. & ad ten-
 cione. Lec uonem facere & ueniam abe-
 re nullis. inquit. uis uidentur sequi
 imaginem sapientiae. & de ficere inuey-
 borum con positione. Nam defici-
 unt uerba hebraica quando trans la-
 ta fuerint ad alteram linguam. Non so-
 lum autem h[ec]. sed & ipsa l[e]x & prop[ro]p[he]-
 teta. Cetera librorum non par uamba-
 bent differenciam. quan do se dicunt ut
 Num in octauo & tricesimo anno
 p[ro]p[ro]m[er] p[ro]lo mei euergis regis
 post quam perueni in egyptum. & cu-
 m multis temporibus tibi fecis sem-
 inueni libros reliquos non par ue neque

con tem nen de doc trine. Itaque bonum
& ne ces sarium putaui. & ipse aliquam adde
re diligen ciam & laborem inter pre ten distu
librum. Simul ti adiu ti doc tri nam. in pa cio te
poris. ad illa quae ad finem ducant librum dare.
ut illis qui uolunt animam in ten dere. quem
ad mo dum opo tet in sti tuere mores. qui se cun
dum legem dñi pro posuerunt uitam agere.

Omnis sapientia ad dno est & cum illo fuit
semper & est ante eum hanc nam aris &
pluua egit ras & dies seculi quis denume
ra uit. a q̄ti radum caeli & latitudo inem ter
te & profan dum abyssi. quis mensus est sapien
ciam di pre ce den tem omnia quis inuestiga
uit prior omnium creata est sapientia & in
tellectus prudentiae ab aeterno. Fons sapientiae
uerbani di in celis. & in gressus illius man
data & ter na. Radix sapientiae cui reue
lata est. & as. Rati as illius quis agnouit.
Disciplina sapientiae cui reuelata est & ma
gnifestata & in mul tipli cationem in gressus
illius quis intellexit. unus est altissimus cre
ator omnium. p̄ se potens & metuendus tu
mus. Sedens super thronum illius & domi
nans. D̄ ipse creauit illam in spu sco. & di uis
& di numerauit & mensus est. Et effudit illam
super omnia opera sua & sap omnem carnem
secundum datum suum & pre bati illum adigen
tibus ser timor dñi glor & gloria & uirtus
& corona exultacionis. q̄ timor dñi dabit
cor. & dabit leticiam & gaudium in longi tudine
dierum.

Timenti dñm bene erit in die t'ri m'is, in die desine a
 omni sua bene dicetur; Dilctio honorabilis sapientia,
 Quibus autem aparuerit inuisu diligant eam
 inuisione & magni none magnalium scosum, Inu
 um sapientia timor dñi & confidelibus inuulua
 concreta est & cum eld' ut feminis creditur, &
 cum iustis & fidelibus agnoscat, Timor dñi scien
 tia scitatis scitatis custodid' & iustificabit cor iocun
 ditatem adque gra dium dabit, Timenti dñm
 bene erit, & in diebus consummacionis illius bene
 dicetur; plenu tu do sapientiae timere dñm &
 plenitu do afructibus illius; Omnem domum
 illius repleuit ageneracionibus & receptacula ar ho
 sauris illius; Corona sapientia timor dñi replens
 pacem & salutis fructum & uidet & dinamem
 eam; Ultra que autem sunt dona di scien tiam
 & intellctum prudentia sapientiae complebit
 & gloriam tenentiam se & aliat; Pa dix sapientia
 est timere dñm rami enim illius longeui, In the
 sauris sapientia & intellctus & scientia & scitatis;
 Exercicio autem peccatoribus sapientia timor di
 & pellit pccatum; Nam quis sine timore dñi
 non poterit iustificari; Inacundia enim animo
 sitatis illius sub uersio est illius; Usque intem
 pus sus tnebit paciens & postea reddicio iocun di
 tatis; Bonus sensus usque ad tempus abscondit
 uerba illius & labia multorum esar de bunt sensu
 illius; Concupiens sapientiam conserua iusticiam &
 disp'ebet illam tibi; sapientia enim & disciplina
 timor dñi & quo d bene placita est illi; fides & man
 sietudo & adimplebit t'hesauros illius; Non sis in
 credibilis timor dñi & inde accesseris a lillum dupli
 corde; Nefueris hypocrita in conspe tu hominum
 & non scanda l'heris labis tuis; Ad t'ende illis nescire

cadat & adducas anime tuae in honorem & reuol-
de absconsa tua & in medio synagoga elidat te quo ac-
cessisti malitiae addm. & cor tuum plenum est dolo
& fallacia, Fili accedens ad serui tuum dñi sra inuisi-
tia & timore & prepara animam tuam ad temp-
tationem; Deprimat cor tuum & sus tene inclina
aurem tuam & excipe uerba intellectus; Et ne
festines in tempus obdormis sus tene sus ten tan-
ones di coniungere dō & sus tene ut feres in nouis
anno uita tua, Omne quod tibi adplicatum fuerit ac-
cipe & in dolore suscipe sus tene & in humilitate tua
habe patientiam; Qm̄ in q̄ probatur aurum & ar-
gentum homines uero receptabiles in cam no hum-
iliationis; Crede dō & recuperabit te & dirige uiam tuā
& spera in illum; Serui timorem illius & uere reser-
uillo; Ne uenies dñm sus tene te misericor diuineus
& non defletras ab illo nec cadas; Qui timens dñm sperat
in illum & in oblate ratione ueniat uobis misericordia
Qui timet dñm dilegit illum & in lamina bunt
corda uesra; Respicite filii nationis hominum & sci-
to te quis sperat in dño & confusus est; Per mansit
in mandatis eius & derelictus est; Et quis in uocauit
illum & dispexit eum; Qm̄ pius & misericors est dñs
& dicit in tempore tribulationis p̄ carā omni-
bus & quirentibus se in ueritate; Uae duplici corde
& labus sceleris & manibus male facientibus &
p̄ carā ter sam ingrediendi dua bus uis; Uae
dis solutus corde qui non credunt dō ideo non pro te
guntur ab eo; Uae his qui perdidit sus tinen-
tiam qui dereliquerunt uias rectas; & deuertit un-
iuas prauas; Et quid facidit cum inspicere
ceperit dñs; Qui timent dñm non erunt incre-
dibiles uerbo illius & qui diligunt illum
conseruabunt uiam illius; Qui timent dñm

inquirunt quae bene placatae sunt illi. & qui
 diligunt eum replebunt legem ipsius; Qui autem
 dñm parabunt corda sua & inspiciunt illius sc̄i fi-
 cabunt animas suas; Qui autem dñm custodiunt
 mandata illius & pacem nam habunt usque ad in-
 spectionem illius dicentes; Si penitentiam non ego-
 rimus in adimur in manus di. & non in manus homi-
 num; Secundum enim magnitudinem illius sic
 & misericordia illius cum eo; Filii sapientiae & desia-
 iatorum & nati illorum o'bedientia & dilectio;
 iudicium patris; Audite filii dilecti & sic facite
 ut salui sitis; Qui enim honoravit patrem in filiis.
 & iudicium matris & qui reus in filios; Qui diligit
 dñm & orabit pro patre & conuincit se ab illis.
 & in oratione dierum & audivit; Et sicut qui the-
 saurizat ita & qui honorificat matrem suam;
 Qui honorat patrem iocundabitur in filiis; Qui hono-
 rat patrem suum ultra uiuit longiore & qui ob au-
 dit patri refrigerabit matrem; Qui autem dñm hono-
 rat parentes & quasi dominis seruus; his qui se gene-
 racerunt in opere & sermone & omni patientia
 honora patrem tuam & superueniat tibi benedictio a
 & benedictio illius in nouissimo munda; Benedictio pa-
 tris firmat domos filiorum. maledictio autem
 matris eradiat fundamenta; Negloriens incon-
 melia patris tui non est enim tibi gloria sed con-
 fusio; Gloria enim hominis & honore patris sui.
 & dedit filius pater sine honore; Fili suscipe sen-
 tam patris tui & in conuersis res tui inuita illius.
 Et si deficiet sensu ueniam da & respice eum
 in tua caritate; Elimosina enim patris non est
 in oblivione; Nam pro bono factum matris res tui & ar-
 tibi bonum & in iusticia & dissi abitur tibi; In die
 tribulationis commemorabitur tui sicut in sepe

no glacies soluentur tua peccata. Quam mala fa-
ma est qui relinquit patrem & est maledictus ad
quod spernit matrem. Filium mansuetudine operata
perfice & super hominum in gloriam diligens; Quanto
magnus est humiliate in omnibus & coram deo inuenies
gratiam; ^{magna} Omnipotentia dei solus & ab humilibus hono-
ratur; At non rate neque querens & fortiora te nescerata
tus fueris; sed quae precepit tibi de illa cogita semper
& impluribus operibus eius ne fueris curiosus; Non
est enim tibi necessarium ea quae absconditas sunt
uidere oculis tuis; In super uacuis rebus noli scrutari mul-
tipliciter & impluribus operibus eius non eris curiosus; Ply-
rima enim super sensum hominis ostensa sunt tibi multos
enim subimplantant suspitionem illorum & inuicem
te de inuenit sensus illorum; Cor durum male abest
innocentissimo & quia periculum in illo peribit.
Cor ingrediens duas vias non habebit suae salutis.
& prauum cordis in illis scandalis habet; Cor nequam
gratiam doloibus & peccator adiacet ad peccandum
Sine gressu superborum non est sanctorum fructus enim
peccati eradicabitur illis & non intellegitur; Cor sa-
piens intellegitur sapientia & uirtus bona
iudicium cum omni concupiscentia sapientia; Sapi-
entis cor & in telle quibilibet abstinebit se a peccatis & in
operibus iustitiae successus habebit; Ignem irden-
tem & angust aqua & elemosina resistit peccatis
Et de conspexerit qui reddet gratiam inuenit
in posterum & in tempore casus tui inuenies
firmamentum tuum; **F**ilius elemosinarum pau-
peris ne defraudes & filios tuos ne transueras
et pauperem; Animum est in totam ne dispeccet
& non deasperet pauperem in inopia sua; Cor in-
opis ne deflexeris & non propter haec datum angus-
tiam; Rogantem cum tribulatione & abicias.

& non auer- tas faciem tuam ab egeno ab inope ne-
 uer- tas oculos prop- ter iram & non relin- quas qu-
 aeren- tas tibi retro maledicere. Maledicen- tes
 enim te in amar- tudine & audi- tur- precatio illius
 & audi- tur- autem eum qui fecit illam. Congregato
 oni pauperum affa- bilem te facito & pres- biter- h-
 umilia- am- nam tuam & inagnato humilia- caput
 tuum. Declina pauper- aurem tuam & redde de-
 bitum tuum & respon- de pacifica inmansu- etu-
 tudine. Libera eum qui in- iur- am patitur dema-
 na- sup- bi & non a- cidere feras man- tu a.

In iudicando- fro- misericors- pupillis. Misericors- ut
 pater & prouo- matri- illorum & ens- uelut- filius
 & cel- sissimi obaudiens & miser- ebatur- tu- magis- qua-
Mater. Sapien- tia filius- suis- uitam- inspirat- & sus-
 cepit- & q- uarentesse- & pre- bibit- inu- iustitiae. Et
 qui illam- diligit- diligit- uitam. Et qui- uigi- lacry-
 nt- ad illam- comple- tebuntur- placore- eius. Qui
 tenuer- it illam- uitam- heredi- tabunt- & quo- intro-
 ibit- bene- dicit- dr- Qui ser- uunt- ei- obse- quentes- erunt-
 sco- & eos- qui diligit- illam- diligit- dr- Qui audit- illa-
 iudicat- gentes- qui- in- iud- ar- illa- perman- ebit- confi-
 dens. Si cre- dider- it ei- heredi- ta- bit- illam- & erunt-
 inconfir- matione- creatur- e illorum- quo- in- iem- p-
 one- abulat- car- neo- & in- p- y- mis- elegit- eam. **T**imore-
 & in- etum- & proba- tionem- induc- tur- sup- illum- & cru-
 auit- illum- in- tri- ba- latione- doc- trinae- succe- don- de-
 tem- p- & illum- in- cog- itationibus- illius- & cre- dit- anima-
 illius- & fir- mabit- illum. Et- ter- adduc- tur- dix-
 tum- ad- illum- & deri- da- uit- abs- con- sa- sua- & the- sau-
 ros- sup- illum- scientiam- & in- tell- etum- iusti- tie.
 Si- autem- ober- duer- it- derelin- quid- illum- & in- iud-
 eum- in- manus- in- i- m- as- sui. Fili- conser- ua- tempus-
 & de- uita- am- alo- & p- om- ma- tua- ne- con- fund- ar- s- dicit-
 uer- s-

Est enim confusio adducens peccatum & est confusio
adducens gloriam & gratiam; Ne accipias faciem aduer-
sus faciem tuam nec aduersus animam tuam mendacium.
Non reuere uis proximum tuum in ea sum scium ne re-
tineas uerbum intempus salutis; Non abscondas sapi-
entiam tuam in decore eius; In lingua enim agnoscitur
sapientia & sensus & scientia & doctrina in uerbis uerita-
tis & firmiter in opibus iustitiae; Non contra-
dicat ueritas nullo modo & demerito in uerbo
nisiue confundere; Non confundaris confitens peccata
tua & ne subiti a te homini pro peccato; Noli resistere
contra faciem potentis. nec contra uerbum flum-
inis prouidentia agnoscitur pro anima tua & usque ad morte
certa prouidentia & est & pungentur proximi cos-
tuos; Noli iratus esse in lingua tua & in uerbis & remi-
ssus in opibus tuis; Noli esse sicut leo in domo tua
euerrens domesticos tuos & ob permentis subiectos
tibi; Non sit porta tua manus tua ad accipienda
& ad reddendum collata; **N**oli ad tendere
ad possessiones iniquas & inanis est tibi suffi-
cientia; **N**ihil enim prodest in tempore cum
dicitur & obduc nonis; Non sequaris ~~in~~
~~in~~ concupiscentiam cordis tui & ne dixeris quomodo
potui aut quis me subiciet pro facta mea; **I**tem enim
iudicans iudicauit; Ne dixeris peccatum & quid accipit
mihi iustitiam; **A**mississimus enim est paciens redditor; de
proprietate peccatorum; **N**oli esse sinem metu neque
iudicium peccatum supplicium; **E**t ne dicas miseram
odi magnus est malitiam peccatorum meorum
miseretur; **M**isericordia enim & ira ⁱⁿ nullo
proximatur. **I**n peccatoribus respicit ira illius.
Non tar des conuertere ad dominum & ne diffidit de ho-
minem; **S**ubito enim uenit ira illius & tem-
poris cum die te disperdere; **N**oli anxius es

induit tuis inuestis nihil enim proderant tibi in die
 obductionis & in die tunc. Non uentiles tibi omnem
 uenturum & non est in omni tua sic enim peccator proba-
 tur duplici lingua; Ego firmus in uadi & in ueritate
 sensus tui & scientia & prosequatur te uerbum pacis
 & iustitiae; Ego mansuetus ad audiendum uerbum di ut
 intellegas & cum sapientia fer responsam uerum; Si est
 tibi in rell & tui responde proximo. sin autem sic manus
 tua sup os tuum nec capiaris in diebo in disciplina & con-
 fundaris; Honor & gloria in se mone sensata lingua imple-
 den is sub uerbo ipsius; Non apellens susur ho. & lingua
 capiaris & confundaris; sup fir ^{enim} Est confusio & paeni-
 tentia ad notata poissima sup bilinguae; Susur si ton autem
 odium & immunita & contumelia; Iustitia ^{enim} & magnis ^{profla}
 similiter; Noli fieri pro amico inimicus proximo; In prope-
 nam enim & contumelia malus hereditabit; Et omnis pec-
 cator inuidus & bilinguis; Non te & tollis incogitatione ani-
 me tuae uelut taurus nefer & elidat uir tui tua pestul-
 tuam & folia tua commella & fru tui uos pda & relinquent
 uelut lignum aridum in heremo; Anima enim nequam
 disperdit cum quise habet & in gaudium inimici dat illum
 & deducet in sor ion impiorum; Verbum dulce multipli-
 cat amicos & inuizat inimicos & lingua ^{in bono}
 homine habet dat; & iusta pacifica tunc nbi & non
 filiaris unat de mille; Si possides amicos
 in temptatione posside eum & non san-
 le crederis illi; Et enim amicus secundum
 tempus suam & non permanebit in
 de tribulationis tuae; Et est amicus qui expectat ad
 inuicem; Et est amicus quocumque & inuicem & conu-
 ua denandabit; Est enim amicus secundum mensae
 & non permanebit in die neessitatis; Amicus si in uer-
 sepe ficut est aliquam coequalis & in die neessitatis
 si in ueritate ager; Si humilitas fuerit est ueritate

& facie tua abscondit se. Unde ^{mi} memnabebis amicitia
 bonam. Ab inimicis tuis seperare. & ab amicis tuis ad
 tende. Amicus fidelis pro te no facit, quia utem
 inuenit illum inuenit thesaurum. Amico fide-
 li nulla est comparatio & non est digna pondere no-
 auri & argenti contra bonitatem fidei illius. Ami-
 cus fidelis medicamentum uitae & immor talitatis
 & quum dicitur dno inueniatur illum. Qui tunc dicitur
 quae habebit amicitiam bonam quod secundum illum
 est amicus illius. Fili auerentia tua & cape doctrinam
 & usque ad aanos inuenies sapientiam. Quasi hinc quia
 & qui serminat accede ad illam & sustine bonos fructus
 illius. In opere enim ipsius & quum laborabis & cito
 edes de generationibus illius. Quam aspera est nimiam
 sapientia indoctis hominibus & non permanet in illa
 & cor. Quasi lapidis uirtus probatio est in illis. & non
 demorabuntur proicere illam. Sapientia enim doc-
 trinae secundum nomen est eius & ^{non} abas est manife-
 sta. Quibus autem agnita est permanebit usque ^{intellectus}
 ad conspectum dei. Audi fili & cape consilium. ^{meam}
 pone pedem tuum in conpedes illius. & intorquet
 tuum collum. & abue amicum tuum & porta illam
 & neodesit uincula illas. In omnia memoro ad te
 ad illam & quomni uirtute tua serua
 uis eius. In hac uirtute & manifesta
 buntur tibi. & non inens suus uale
 relinque sed in nouissimis enim
 uacuas requiem meam & conaeratur
 tibi in uirtute & ratione & erunt tibi conpedes eius
 in pro te no prefer uirtutis. & uirtus aut tuus
 & torquet illius in stola & gloriae decor enim
 uitae est in illa & uincula illius fila uacua
 amara salutaris & uolum gloria in in uirtute
 cum gratula nomen super ponas tibi. Falsitas
 uirtu uirtus & si uirtute uirtus uirtutem tuam
 est

in laude
 ab his u
 pro te no
 illam &
 omni di pos
 quae est
 dignos of
 tum habe
 ma ad
 centia
 te ad ple
 alia in
 dicitur e
 carum no
 ficare an
 regem no
 fructu de
 quia
 uis scana
 tunc au
 aliter dup
 Nolle se p
 dmosinar
 in fiam
 do alia sim
 hominem
 uirtu de
 mandatu
 uirtu sim
 commend
 Nolle bo s
 dno uirtu ac
 uirtu de
 Nolle par

Et si in diuicijs aurem tuam accipies doctrinam
 & scilicet ex audire sapienter. In multa uicinium
 praesbiterorum prudentiam & sapientiae
 illorum & corde conuigere ut omnem narra-
 tionem di possis audire & prouerbia ualidis non effu-
 gias. Et si uideris sensatum a uigila ad illum
 & grados ostiorum illius & terat pestis. Cogi-
 tum habe in preceptis di & immandatis illius maxi-
 mac ad fiduciam esto & ipse dabit cor tibi & concupis-
 centia sapientiae dabitur tibi. Noli facere mala & non-
 te adpendent. Discede ab iniquo & deficiunt mala
 a te. Non seminis mala in sulcis iniquitatis
 & metes ea in seipsum. Noli querere ab homine di-
 catum neque arege cathedram honoris. Nolite iusti-
 ficare ante diem quo agnitor cordis ipse & poeres
 regem noluelle uidere sapienter. Noli quaetere
 fieri iudex. ne non ualeras ut tuem intrumpet in-
 quitas ne forte & timescas faciem poteras & po-
 nas scandalum in agilitate tua. Non pecces in multa
 tudine ciuitatis ne te inmitas in populum neque
 alliges duplicia peccata ne enim in uno es in unum.
 Noli esse pusillanimitis in animatu. & obre & facere
 elemosinam non deficias. Medias in multa tudine
 & misericordiam meorum respiciat & offerentem
 deo altissimo suscipiat manes mea. Non in hunc
 hominem in amaritudine anime. est enim qui hu-
 miliat & exaltat & cum spere torat. Noli amarae
 mendatum aduer sus fratrem tuum neque in-
 iuriam similiter facias. Noluelle mentis
 omnem mendatum ad fiduciam cum illius non boni.
 Noli uerbo suscipere in multa tudine praesbiterorum
 & non teris uerbum in uia oratione. Non dedis labor
 oia opera & rusticationem ab altissimo creatam.
 Non restituas in multa tudinem in disciplina te sum.

me mento irae. quo non tardebit humili ualde spm tuum
quo cuncta carnis ipu ignis & uermis, noli praecar^{ya}
inimicum pecunia differenda neque fratrem carissi
mum auro spraeuent; Noli discere amuliere sensata
& bona quam sorpitus es intumost di, Crata enim
uere cunctae illius supaurum, Non ledas seruum
in operantem in ueritate. mer cenaxum. Loni
animam suam, Seruum sensatum dilige quasi anima
tuam, Non defraudes illum libertate neque inope
derelinquas illum, Pecor tibi sunt adrendi illis & si sunt
uilia persevera. Territ apud te, filii tibi sunt erudit
illos & uer uillos a paenca illorum, Filiae tibi sunt
serui corpus illorum & non ostendat hilarem faciem
tuam ad illas. Trade filiam & grande opus pfi cess. &
omnia homine sensato dillam, Mulier si est tibi scru
ndum animam tuam non proicias illam & adibili non
credas te in toto corde, Honora patrem tuum & ge
nitrus matris tuae ne obliuiscaris, Memento quo
nisi pillos non suis ses. & retribuere illis quo modo & illi tibi,
In tota anima tua time dm & sacer dotes illius ut scia
In omni ueritate tua dilige eam qui reserit & minist
ros eius non derelinquas, Honora dm & tota anima tua
& honorifica sacer dotes & purgare cum brauis,
Quillis ptem sicut mandatum est tibi primiciarum
& purgationem & de negligentia purgato cum pa
cis datum prauiorum tuorum & sacrificium sci
fitionis offres inna scorum & pauperu porge ma
num tuam ut pfi ciatur propitio & benedictio tua,
Crata datus in conspectu omnis inuentis & sup mortui
non prohibear gratiam, Non desis plorantibus incon
sazationem & cum lugentibus ambulax non tepige
at curare infirmum & his enim indulgentione fir ma
beris, Et in omnibus operibus tuis memore nou
issima tua in adernum non pccabis, Non litiges

cum homine potente ne forte incidat in manus illius. Non
 contendas cum uolo capere ne forte contra consistat
 licet tibi. Multos enim perdidit aurum adque argentum
 & usque ad coetum & tendit & conuertit non lites
 cum homine linguato & non facies uigine illius lina,
 Non com mames homine indocito. nemale de pro
 gressu ualiqua tur. Ne dispicias hominem auctorem
 se apud carum neque improperes ei memento quo omnes
 sumus in consuetudine Ne spernas hominem in sua
 sententia & enim & nobis senescunt. Noli de mor tuo in
 mi co zaudere sciens quo omni moritur & in zaudum no
 lamus uenire. Ne dispicias narrationem presbitero
 rum sapientium & impuer. bus illorum conuersat.
 Ab ipsis enim discis doctrinam intellē. tuis. & seruit
 magnatis sine questu. Non te praereat no. pro
 femoram & ipse enim d. pluerunt apud bassius. Quo
 ab ipsis discis intellē. tum. & in rem post necessitatis
 d. at sponsum. Non in cendas carbonos peccatorum. ar quens
 eos. & ne uicendunt flamma ignis peccatorum illorum.
 Ne contra faciem frat. contumeliosi. ne sedeat quibus insidiar
 or tuos. Noli se neare homine forte non te quod si fen
 eraueris tam quam p. litem habe. Non spondeas
 super uerem tuam quod si spo pondens si quasi st
 tuens cogita. Non iudices con iudicem qm scdm
 dum quod dignum est iudicat. Cum audice non accet
 tua ne forte exat. malis uam te. Ipse enim secundum
 uoluntatem suam uadit & simul uon sultu uallus
 peres. Cum uando non facias ritum cum uadice
 noneas in deser. tum. quo quasi nihil est uice illum sang
 at. Et ubi non est adiutorum elide te. Cum fa tuus
 ne consilium habeas non enim poterunt dilagere nisi que
 ipsis placent. Coram & tranco non facias consilium
 neas enim quid p. r. de. Non omni homini corruum
 manifestes ne forte infero uilizatione. salari &

Conuicias tibi. Non zelus mulierem sinas tui neof
tendar supremaliciam dogmata nequam. Non des
malich potestatem anime tue ne ingrediatur in car
tate tua & confundat. Ne respicias mulierem ma
lucolam ne forte incidas in laqueos illius. Cum sal
ta tibi & ne affiduas sis ne audias illam ne forte
peras messis illius. ^{de} Virginem ne conspicias ne forte
necat in animam tuam in nullo nepotat red h est ditate
tuam. Noli carcum spuesc inuas & uirtutes ne ob er
dueris in plateis eius. Auert te faciem tuam a muliere
composita & non carcum spuas speciem alienam. Prop
ter speciem mulieris mala perierunt & he concu
piscencia quasi ignis & ardescit. Omnis mulier
quae est fornicaria quasi terebinthina in uia ^{conculcatur} ab omnibus
piter euntibus concalcatur. Speciem mulieris alie
nae multa admirata reprobis facti sunt. Conloquium
enim illius quasi ignis & ardescit. cum muliere aliena
ne selet omnino. ne accumbas super cubitum & alter
ceris carnea inuino. ne forte te declinet cor tuum. Illam
& sanguis ne tuo laboris imperitiam. Ne detel in gaus
amicum antiquum nouus enim non erit similis illi.
Vinum nouum amicus nouus. Quis est & cum sua
aut ardebit illud. Non zelus gloriam & opes pe
catoris non enim scis quae futurasit illius subuer
sio. Non placeat tibi iniuria iustorum siens quo us
que ad inferos non placebit ipius. Non te abesto ab om
ni potestate habente. occulendi & nos usi tacti & non
suspiciuery timorem mortis. Et haec esse ris ad illum
noli aliquel admittere ne forte uiseta uitam tuam.
communione magis. Seno quo in melo laqueorum
ingratibus & sup dolentium arma am balabis. Secum
dam uirtutem tuam uicere apertum & cum sapien
tibus & prudentibus tracta. Viri uisti sint tibi con
uice & in amore. si sit elos an o tibi. Con

deleat tibi
funda li
in de core

si fieri
dum dim
p'p'p'p'p'p'
arbor
merat inue
populm sum
nam popul
ales mabre
cunat
a potesta
dum
na h pot
rem suam
d'ndil ag
d'homini
tum Reg
propter
f'os dolo
ter sa d
Necem
p'uar in
uen langu
d'cat more
d'abunt
f'up'or
illam h
f'op'or
f'ob'or
D'p'p'p'p'
d'abunt
f'up'or
f'ob'or
f'ob'or

sensus sic ab cogitatus. ^d Omnis virtute tua in principis
 altissimi & omnium artificum opera laudabitur & princeps
 ps populi insipientia sermone sui. Insensu uero seniorum
 uerbum in terribilis est incuria sua homo linguosus & re-
 meratus in uerbosus odibilis erit. Iudex sapiens iudicabit
 populum suum & principatus sensus stabilis est. Secundum
 iudicem populi. sic & inuis breuis. Et qualis rex est ciuitas
 tales inhabitantes. Rex insipiens perdit populum suum &
 ciuitates inhabitantur per se non prudentiam. In manu
 di potestas terribilis & clamabilis omnis iniquitas gentium
 & aulem reuocem in tempus suscitauit sup illum. In ma-
 nu di potestas hominis & sup faciem scribe inponit hono-
 rem suum. Omnes iniurias proximi nememineris
 & nihil agas in operibus iniurie. Odibilis coram deo
 & hominibus. supbia & exambilis omnis iniquitas gen-
 tium. Regnum agente ingeniem trans ferunt
 propter iniurias & iniurias & contumelias & haer-
 sor dolor. Adde autem nihil est celestius. Quid sup ter-
 ter sa & am nihil est iniquius quam amare pecuniam.
 Dicentem & amantem suam uenalem ab & quo inuita sua
 precat uirtus sua. Omnes potentatus breuis uita libe-
 uem languorem ptecedit medius sic & re & odie est
 & cras morietur. Cum enim moritur homo. best
 diabunt serpentes & bestias & uermes. Iniquum
 supbia hominis a post. fratate ad qd quis labto qui facit
 illum scissit cor eius. Iniquum enim peccati omnis
 supbia qui tenent illum adim plebitur malidictis
 & sabuerit eos in finem.

Propterea & honorauit dñs conuentus malorum.
 & deservit eos usque in finem. Solus lucum sup bal-
 ditur de & scilicet sicut in illis p illis. P. ad hoc gentium
 sup balum ad se. Et & plorauit homines & in his
 genibus. Perdit contum euerit dñs & perdidit
 eis usque ad fundamentum. A. estit & ipsis & h.

perdit illos decessat fecit memoriam eorum. ^{non est} Perhibet
et memoriam super bonum. Et reliquid memoriam humani
lum sensu. Non est creatura hominibus sapientia neque
iracundia nationi malignum semen hominum. Non
satur hoc quod tunc dicitur. Semen autem hoc est hon
oratur hominum quod dicitur mandata dñi. Immedi
o factum illud est honor in honore. Et quia met dñm
est in oculis illius. Et lora dicitur in honore
& pauperum. Timor dñi est non dispicere hominem
iustum pauperum. & non magnificari in bono pe
ccatorum dicitur. Magnus est uultus & potens in
honore. & non est maior illo qui timet dñm. Et uo
sensato liber ser uenit. & uo prudens disciplinatus non
muit motu. Cor superius & in se uis non honoratur.
Nolite & nolite in faciendo operatio & nolite carere
in tempore angustie. Melior est qui operatur
& habundat in omnibus quam qui gloriatur. & qui perdit
in illi in manu sua dicitur. serua uiam tuam. & illi
Et honorem secundum misericordiam suam. Peruenit
in omnem suam quis uult scire. & quis honorificabit
& honorificat animam suam. Pauper gloriatur per
disciplinam & famorem suum. & est homo qui ho
norificatur per substantiam suam. Qui gloriatur in
paupere. & quanto magis in substantia. Et qui
gloriatur in substantia. pauper rarem uereatur.
Superiorum humiliatum & dicitur caput illius & in me
dio maiorum conselote illum facit. Non letetur
dum in specie sua neque spernit hominem uisita
sue. Est in maculibus est apud dñm. & in manu dñi
ne habet. & illius. Penitentia necelestis
tunc quam nō in die honoris tunc se ab hinc
Et in mirabilia opera dñi solius. Et lora &
ab omnia & omnia opera illius. & lora & omnia
tunc in honore & in substantia. & in substantia.

pressis

Multi poterat ~~liberis seruis~~ ualle & gloriosi cadunt in
 manus alienorum, plusquam inter reges nequaquid quom qua
 licum inter rogationis carpe uide. Priusquam audias uellepon.
 deas uerbum & uinculo ~~se~~ ^{uere} ~~monitum~~ neadicias loqui. Descrip
 tione te nonolet ut nece te. & uinculo peccatum neconitot.
 Fili nemula forte acutus & uinculo fuerit nonerit immunde.
 Adela d. Si uita secatit fuerit nonadpraecendit. Anon effu
 et siptiaa hnt. Est laborant & festinant & dolent impius &
 ran io magis non habundat. Est homo mara. lus egens & uinc
 eduonem plus desinent aut ure. & habundant pauper a
 teni & oculis di respexit illum in bono & respexit illum ab
 humilitate ipsius & exaltauit caput eius. Et mira uincit
 in illo malu & honorauerunt dñi. Bona & mala uita &
 mort & pauper tas & honores ut ad hunc. Dano di. Mand
 uat ut & sit ut illius successas habebant in dñe nam. Est
 qui locupletatur parte agendo & huc parte mercedis illius.
 mo quod dicit inueni sequentem mihi. & hanc man. laabo
 debent meis solus. & n. sot quod tempus p. ne restat. & s.
 linqua omnia alit. Si inestam. erro mo & in illo conloque
 te & ino. pete mandatorum ruptum uide. sic. Ne man
 font inoperibus peccatorum. fide. uarem. in dñe & mane in
 lo. oruo. P. tale est enim in oculis di. detabro honores ut
 pauperum benedictio di. in mercedem iusti festinat. &
 in honore ueloci p. cessus illius frui a frui. Ne dicit. qe. d.
 dem mihi opus. & que erunt mihi & hoc bona. Ne dicit.
 sufficiens sum. & quid de hoc pessimabor. In die bono dicit.
 ne dicit. sit malorum & in die malorum. in memor. sit
 bonorum. Quo sitale. cor. dñi de. in die obitatis. dicit. d.
 te. con. uique. secundum uas. saas. & dicit. est obliuione.
 sua. lator. se. magis. amicum. hominis. denus. rarie. et.
 non. illius. que. mor. rem. uoluerit. hominem. quem.
 quam. qua. in. hnt. tan. ac. not. ruit. ut. Non. ne. hnt.
 mem. in. dicit. in. dicit. non. multo. enim. in. dicit.
 sunt. dicit. sicut. enim. erit. uant. p. ne. ut. dñi. factum. ut.

sicut per hanc induitur in cauea dicitur cyprici inliqacum sic dicitur
suphodom. Sicut prospicitur videns usum proximita.
Bona enim in mala conuertens induitur. Vnde dicitur in pondus ma-
uili. Abscissis una uigetur ignis. Libano doloso agitur
sanguis. homo uero peccator sanguis in silatur. Ad hanc dicitur
ipefa sero fabricat enim mala ne forte induat super sublin-
nationem in perpetuum. Almitte ad te alienigenam. Et sub
uer de in dicitur potest. Libaliuam te. ita ut ppsit. Sibene fite
ys sero. cui fletus. dicitur g dicitur in bonis tuis multa. Bene fac
iusto. Amuenies a tribulationem magnam. Et si non ab ipso. ur-
te ad d. Non est ei bene quia ad fidem est malis. Et dicitur in
non dicitur. quo dicitur in malis odio habet peccatoris. Amiser-
cus est penitentibus. Et impus dicitur peccatoribus talia dicitur
custodiens eos in die in die. Dabone. Non dicitur ppsit
peccatorum benefice humili. Non dederit in pio. Proibe
pmes illud. ne ipse potentior nobis. Nam duplicem mala
incentes in omnibus bonis quo dicitur in malis odio habet peccatoris
dicitur. Ad dicitur in die tam. Non agnoscat in bonis amicus
et non abs. con. hinc in malis inimicus. In bonis uis in malis illi
et in dicitur. Ammalina illius amicus agnoscat est. Non dicitur
inimico in dicitur. sicut enim ad dicitur in malis odium
malitia illius. Et in malis dicitur. ualeat arguit ad dicitur in malis
tuum dicitur in dicitur ab illo. Non dicitur illam peccatoris ne
satis ad dicitur in malis. Ne dicitur in malis in malis in malis
reconuertat in malis in malis inquit. cha dicitur in malis
Ammonitione agnoscat dicitur in malis. Amiser in malis in malis
malis. Quis in malis in malis in malis in malis in malis in malis
omnibus quid dicitur in malis. Et quid dicitur in malis in malis
quo dicitur in malis est in malis in malis in malis in malis in malis
bit in malis in malis non subporabit. In malis in malis in malis
inimicus. Am dicitur in malis. Et sub dicitur in malis in malis
In malis in malis in malis in malis in malis in malis in malis
In malis in malis in malis in malis in malis in malis in malis
In malis in malis in malis in malis in malis in malis in malis
In malis in malis in malis in malis in malis in malis in malis

Caput suum mouebit & p laudebit manu & multa suscipiat
 committabit uultum suum. Qui tenent pacem inquit uultum ab illi
 & qui uultum mouebit sup bo in laud sup biam. **P**ondus super se to
 lit quia honestiores committat et & dicitur. **N**escius facis. **Q**ui
 & committabit uultum suum ad illam quando enim conliserit
 conliserit. **D**ues inquit egr affinitat pias aciem loquatur
 bit. **S**ilo gratias fuerit adsumit te & si non habuerit detrahit
 te. **S**il habet concupiscit eum & concupiscit te & ipse non dolet. **S**up
 te & meos facis illi facis sup plorabit & subridens spem suam ab
 non dicit tibi bona & dicit quid opus est tibi. **E**t confundit te ma
 bissent dante & lumen tui & ror & in nouissimo deridit te. **P**
 ofterit uident detrahunt te & super suum mouebit te te. **P**
 rende nescit uultum insipientiam humilitatis. **N**oli ee humilis
 insipientia tua ne humilis. **U**ultum insipientiam salutaris. **A**lio
 uultum uolentis est. **H**oc enim magis alio uultum. **N**e
 in pios ut ne pingaris & ne longe ab sis. **N**escis in obliuionem
 ne teneas & e quo loqui in illo ne credas multos uerbis
 illius. **E**t multa enim loquella temptabit te & subridens
 interrogabit te de absconditis tuis. **I**nnuit ut amittas illas & confer
 uabit uerba tua & in pias al. **D**omalia & de uinculis. **C**aut
 tibi & diligenter attende ad uultum tuo quo cum subactio
 tua ambulat. **P**rocedens uero illa quasi in somnis uide & in
 libis omni uultum. **D**ilige dñi & in uocacione in salubritate
Omnne animal diligit similem sibi sic & om homo pxi
 mam sibi. **O**mnis caro ad similem sibi conligerit. **D**om
 nis homo simili sui & abstrahit. **S**ic conligerit lupus ag
 no aliquando sic & p e caror iudo. **Q**uae communitatio
 sic homini a lanem aut quae pars bona diuina ad pau pe
 tem. **V**enitio leonis onager in bestimo sic pat cui sunt di
 uitiam pauperes. **E**t sic ab hominatio est sup bo humili
 tat sic & de sario. **I**uun. **P**ump. **D**ues communitat conligerit
 ror ab omnis humilis autem cum ce cadent & pellit
 & inquit. **D**uun. **D**uocepto multo in uolentis locutus est
 sup b. **A**ustasificauerunt illum. **H**umilis deceptus est &

insuper arguitur locutus est sensare & non est locus a locis; Dicitur
locutus est domnes trauerunt & uerbum illius usque ad nubes
perducent **P**aup loquitur est & dicitur quis est lucus &
si offendet te subuertit illum; Bonus est substantia canon est
pauca inconstancia & nequis sima puppari motu impu; Cor
hominis inuariat faciem illius siue in bona siue in mala. Ues
gum cordis boni & faciem bonam & inuentionem parabularum
difficile inuenies & cum labore; Bonus uir quoniam est lap sit
uerbo & ore suo & non est sima uis inuentionis delecta & dicit
quoniam habuit animam in uisitatione & non & alit absque sua. Cuius
cupido & enia sine ratione est substantia & hominum licendo adque
uicium. Quia coaceruat & animo suo inuiste alius congregat & in
bonis illius alius luxorubitur. Qui sibi nequam est cum alius bo
nus erit & non iocundabitur in bonis suis. Quis sibi inuidet. Nihil est
illo nequam & huc & illud est maliciae illius; Et si bene
fecerit ignorante & non uolens facit & innotissimo mani
festat malicia sua; Nequam est oculus laudis & auerrens
faciem & despicit animam suam; Inuicibilis oculus cupidi in par
iniquitatis non facit dicitur donec contemne inuicibilis in re facit
erit animam suam. Oculus nequam & inuidus non facit bonum
pauca & inuicibilis erit inuicibilis suam; Pili si habet
beneficentiam & dicit dignas oblationes offert. Memor est lo
quo mors non tardat & testamentum infernum qui
demonstratum est ab; Testamentum enim huius mundi
morte moritur. Ante mortem benefac amicis & scru
ndam inuicibilis & porrigens ad pauperibus; Non desistens
ad bona & par uicula bonidoni non te preterea nonne alius
relinques dolores & labor tuos; In diuisionem scem dicitur capere
& inuicibilis animam tuam. Ante obitum tuum operare iudi
nam quoniam non est apud inferos inuenire cibum. Omnis
cuius fuerit seruum uerit & & sicut folium fluctuans
in arbore uiridi alia genete & alia demantur; sicut gene
sano carnis & sanguinis alia sint & ad uicibilis omne opus
coactibile in fine deficiet & quicquid operatur in bono cum ipse

& tunc opus electum iustificabitur. & qui operatur illud
 honorabitur in illo. Beatus est qui in sapientia sua morabitur
 & in iustitia sua mechabitur. & in sensu cogitabit. ut
 cum spe non est. Qui & cogitat ut in illius in suo corde
 & in absconditis illius intellegendis. Uadens post illum qua
 siue fugaretur & inuis illius consistens. Quis spiritus p[ro]phet[ic]us
 & inuis illius. Quis inquit ierit ut a domum illius
 & imperatoribus illius. si quis pulum factu & calum suam adm
 mas illius. Et qui inquit inquit inquit. bona p[ro]p[ri]um su
 tu & filios suos sub reg[is] men illius. & sub reg[is] illius mora
 bitur. **P**roregit sub regimine illius. aser uote & in
 gloria eius requiescit. Quis inquit inquit facit illud & qui con
 tinens est in h[ab]itu ad p[ro]p[ri]um endit illum. & obauit illi
 quasi mater honorificata. & quasi mater uirginitate
 sis caput illum. Cibabit illum pane uita. & in illius
 & aqua sapientia salutaris potabit illum. & in multum
 in illo & non fletur. & conanebit illum & non confundetur
 & & stabit illum apud proximos suos in medio cele
 stia apud eos illius & adimplebit illum. sp[irit]us sapientie
 & in illius & in solam gloriae uelut illum iocum. in te
 & exultationem thesauri. & in illius & in nomine & in
 ne habebit illum. homines facta non ad p[ro]p[ri]um d[omi]ni
 ut illum & homines sentia obauit illum. homin[um] ff
 facta non uidebit illum. loqe cum ab[se]nt. asupbia & de lo
 cum mendaces non dunt illum memosus & in ueloces in
 uementur in illa & in uacatam habebant usque ad ipse
 nonem di. Non est splendor laus in ore p[ro]p[ri]um quia n
 est ad d[omi]no missus quo ad p[ro]p[ri]um sapientiam. Sapien
 tiam enim di ad stabit laus & in ore fidelium dunt
 & dominorum di dunt eum illi. Non dixerit p[ro]p[ri]um ab[se]nt
 quia est enim nesciens. non dicit illum in implorabit in
 enim necessarii sunt illi homines impu. Omne & in
 rum & in ore di. & in ore inuilibis amantibus illum
 & in uita condatat hominem. & in illius

inimici consilio sui alioq mandata & precepta sua. Sicut dicitur
mandata conseruabant te. & in p[ro]p[ri]o fidei placidum facit.
Ad posuit tibi aquam & ignem ad quod uolet porrigere manum tuam in
Arae hominem arca & mors bonum & malum. quod placuerit
exaltabit. illi quo multa sapientia. & diuina potentia uident
omnes sine intermissione. Oculi diuini astantes cum & ipse agno
et omnia opera omnis. Ne miris mandabit ipse. & nemini
dabit sp[irit]um p[ro]cedendum. Non enim concupiscit multitudine
nem filiorum infidelium & incertum. & inu[er]sus in filius
impus. Simul multiplicatur. in oblatione super ipsos. si non est
amor diuini illis. non crederet inter illorum. & in eis p[ro]cedit in
labore illorum. Meliores enim anis amens d[omi]n[u]m quam mille
filii ipsi. & tale mortuine filius quam relinqueret filios impios.
Abano sentio in abita b[er]uit p[ro]p[ri]a & amabat impus deservit.
Multa alia uident oculis meis. & fortis horum audire uis
mea. In sinagoga p[ro]cedit uis. & in gente inest
dubia & uident ite. Non est t[er]ra uerant. p[ro]p[ri]a sensu arca
quae gemit. quid est t[er]ra uerant. confidenter sit uerant
& non peperit p[ro]p[ri]a uerant illorum. & in g[er]it uerant illor
p[ro]p[ri]a si p[ro]p[ri]a uerant illorum. non miserant est illis. Centum
u[er]ant p[ro]p[ri]a. & in tollit se in sensu p[ro]p[ri]a. Et sicut se uerant
milia p[ro]p[ri]a. quae in g[er]it uerant in d[omi]n[u]m cor diuina.
Et sicut sicut se uerant d[omi]n[u]m ceruice. mirum sicut se in uerant.
& in uerant cor diuina enim. d[omi]n[u]m cum illo p[ro]p[ri]a. & in uerant d[omi]n[u]m
u[er]ant se uerant in uerant cor diuina. sic & in uerant cor diuina
u[er]ant illor. hominem se uerant opera sua iudicant. non est fugi
d[omi]n[u]m in rapinam p[ro]p[ri]a. & non re uerant d[omi]n[u]m sufficit in uerant
miserant cor diuina facientis. omnis miserant cor diuina sicut lacum. an
cui qua se uerant in uerant opera sua. & in uerant
in uerant p[ro]p[ri]a uerant ipsius. Non dicit ad d[omi]n[u]m. d[omi]n[u]m
& in uerant homo qui me memore b[er]uit. in populo. & in uerant
cor. quae est enim anima mea in uerant in uerant. & in uerant
d[omi]n[u]m caelorum. ab uerant & in uerant in uerant. & in uerant in uerant
consp[er]ta illor. com mouebunt uerant manet simul & in uerant.

& fundamenta iude & in omnibus his mensuratum est cor, & cum
 conspicerit illud de more conciderit, et omne cor intellegit
 dolo & quis illius quis intellegit & pcella quam nec oculus videt
 hominis, Nam plarima opete illius sunt in absconditis sed opete
 us facit quis enuntiat aut quis fundit longe enim est a firmi
 tum aquibus dom & inter rogatio omnium in consensu ma
 rone est. Quam natus corde cogitat inania, Quis inprudens
 & errans cogitat stultia. Audite me fili & discite de disciplina sententia
 & inuenerit inas attende in corde tuo, Et dico iniquitate
 spoliis in uos quas potuit de inopete sua ab initio, & inueni
 te natus scientiam eius, Inuidia de opete ipsius ab initio & inuidia
 tione ipsorum inuenit in uos natus in uos non opera illorum,
 Nam & inuenit ne laborauerunt & non inuenit ab operibus suis
 unus quis que uero premium sibi non querit usque in uos, N
 si inuenit uerbo illius post hoc de inuenit in uos & in
 plant illam bonis suis, Quia omnis ueritas denudabit arte
 faciem ipsius & ipsa ueritas reuertit in ipsorum, Et de ueritate creant
 hominem & secundum imaginem suam fecit illum, & inuenit
 conuenit illam in ipsam & secundum se ueritas illum in
 ueritate. Numerum dierum & tempus dedit illi & dedit illi po
 ueritatem eorum que sunt super terram, Posuit terror in illis
 super eum nem & dominatus est bestiarum & uolucrum & ceterarum
 & ipse ad horum similem ipsi Consilium & linguam & oculos & au
 tes & cor dedit illis & cogitandi & disciplina. In ueritate fecerunt
 illis & ceterarum illis scientiam spiritus, Sensus in plant cor illorum
 & boni & mala ostendit illis, Posuit oculum super cor da illis
 ostendit illis magnalia operum suorum, & nomen sanctificationis
 conuenit & gloriam inuidabilibus illius & magnalia ceterarum
 operum eius, Ad dedit illis disciplinam & lege, in quo he
 te dedit illis testamentum & ceterarum contra uos, Illis & in
 ueritate ostendit illis & magnalia honoris eius uidit oculus illorum
 & dedit illis, Ad dedit illis ab omni iniquitate & inuenit illis
 timorem eius de proximis eius illorum, Cor unum ipse sunt semper in ueritate
 & inuenit in ueritate, Inuenit que cetera inuenit in ueritate, Inuenit in

dolo est cor reprobis mendax inua conuulsiōi & est aduicium quod
 non plene esse bonum & est tacens dicitur est prudens. Quam bonum
 est arguere quoniam uas & confitentem in oratione non plibere. Con
 cupiscentia ipadens deus gmuat iuuenaloni. Sic qui facit pium
 iudicium inique. Quam bonum est cor scriptum manifestare penitentiam
 Sic enim effugiet uoluntariam peccatum est tacens qui uenitur sapiens
 Et est odibilis qui ea est adloquendum est autem tacens non habens
 sensum loquellae. Et est tacens sciens tempus apta rem ponit homo sapiens
 tacebit usque ad tempus. Lauius autem male facienti & plidens non
 seruabunt tempus. qui malos cūtar uerbis laedit animam suam
 & qui potestatem sibi assumit iniuste. odibilis est peccatio in malis.
 caro in disciplina et est inuicium in deo mentum. & est dicitur qui
 non sit ualid & est datus cuius se tributo dupli. est ppter gloriam
 in uolentia. Et est quia ab humilitate leuauit caput est qui multa
 sedinat modico predo & est sciens cūceptulum. sapiens in uerbis
 seipsum amabilem facit. Grae autem fauorum effundentur
 datus in sapientia. Non erit quile tibi oculi cum illius septem plidens
 & quia dabit & multa inperabit. Et aperit oris illius inflam matore
 hodie fenerit quis & erat & plidens & odibilis homo huius modi fatio
 non erit amicus & non erit grata bonis illius qui enim edent
 panem illius false lingue sunt quoniam & quoniam inridebant eum
 Neque enim quod habendum erat dicitur sensu distribuit. simi
 lites & quod non erat habendum. lapsus false lingue quasi quia
 in uicium cadent. Nam & sic casus malos fideratior uenit homo
 & huius quasi fabula uana in ore in disciplina uicium. ad huius est. & ore
 huius sephabitur parabola. Non enim dicit illa in tempore suo qui
 uenit peccare ab inopia & iniqua sua simplabitur. Et qui & in uicium
 uiam in confusione & ab inprudens persona palleam psona autem accet
 tione palleam e quoniam confusione pmitit in uicium & laetitia seam in
 uicium gans & olpbram nequam in homine mendacium & in ore
 in disciplina ad huius est. Ponus far est quam ad huius est in
 mendacium pdenonem autem ambo huius erant motus hominū
 mendacium sine honore. & confusio illius cum ipso
 SINE INTERMISSIONE

Sapienter mulieribus peccata seipsam & homo prudens
p[er] placebit magnans; qui operatur coram suam mala
uit aceruum fructuum. Et qui operatur iustitiam ipse
& altabitur quia uero placebit magnans effugit iniquitatem.
Penna adona & caecavit oculos iudicium & quasi muras inore
uerit cor septuones eorum Sapientia absconsa est hec furius
muisus quae utilitas multis que melius est hominibus quibus
condunt sapientiam suam. Fili peccata non adiuuat iterum
sed & deprimis deprecare ut tibi tunc ueritur; quia si facie
colabim fuge peccata, & quasi accesseris ad illa suscipere. Dentis
leonis dentes eius interfringentes animas hominum quasi
rom pharibis auita omnis iniquitas; plage illius non est fortis
Cura peccato dirigitur ad nullam substantiam. Sic substa
ntia superbia eradicabitur & domus que nimia locupletis est ad
nullam superbia deprecare cito pauperis & ostendit ad uires
eius uenit & iudicium seferat ad aemulū illi qui odit cor sep
tionem aequum est peccatoris. Non qui amicum conuer
tetur ad cor suum. Notus a longe potens lingua audacis
sensatus sent labi se ipso quia dificat domum impendens
alienus quasi qui colligat lapides facti in hinc. Scappa colla
ta sinagoga peccatorum & consam mado illorum flam
ma ignis uia peccatorum complanata lapidibus. Et in
fines illorum inferat torcular & poene qui custodit uis
uen continebit sensum eius; consam mado uenit & di
pietia. Seruus in ore erudietur. Qui non est sapiens in bono
est autem insipientia que habundat in malo & non est sensus ab
habundat in malo. Scientia sapientis conquam mandatis habet
dabit & consilium illius sicut fons uis primus cor suum quasi
uis contractum hominem septuones. Non tenet uerbum sapient
pactum que anchora sensus laudabit & ipse ad dicit. Faciam
larosostis & dicit plucet illi & p[er] illud possidet suum suum. No
steno factus quasi serena in uia nam in labiis sensus in ueris
glossay os prudentis queritur in dicit & dicit illius cogitabit
in cordibus suis. Conquam domus dicit in uia de factis sapientia

qui abscondit insipientiam suam quae est

& sicut in sententia in se habet uerba conpedes impedibus fultro doctrina
 & quasi uncala monuum spito manam da dam, fatus in rito deatuo
 con suam quia autem sapient que ta uer, debet or non ex tiam uitum
 pludena doct manū & quasi brūtile inbra duo dē no. Per fatus fultis
 indomam pxtu, & homo pxtu confundeat apsona potentis fultis
 p fenestā respuit indomum. cur autem eructus for stabit Sultia ho.
 mxtus audite potuon, & pludens graualtur contumelia. lūna implu
 dentum fultia nar febuat. uerba autem pludennam faretu pondera
 luntur. & inost faturum cor illohom. & in or de sapientum or illoz.
 Dam maledixit impus diabolum maledixit ipse an non suam susur
 no. con qua naxit animum suam. & in hominibus ocidit & quiman
 sent ocidit erit raxus & sentitax. honost raxur. fapide loteo lapela
 us est pger. Et omnes loquerat supas per nationem illius. de fer cost le tu
 libidans est pger. & omnes qui tenger cum & dicit manus confusio pa
 ay est desilio indisciplinax, insitu autem fura deminot. nome fultis
 prudens hestitax uob suo Namque confundit in contumeliam fr
 genitox. Patrem & aurum confundit uia & ab impus non mūo
 raxur. ab aris que autem in honore hūo; mūa in lū tu in por ay.
 na uer te ro flagella & doct ruxa nomu ten ipost. sapientay, qui de.
 & faturum quasi quicon clarant testam. qui nar stet uerbum p ro n
 adon dom quasi quibzta dormitūzom daggay omno. cum dor
 muerit loquax. qui enuenerit fultro. & in fine dicit quis est hyc
 sup mor uam plote. dē fite cum lax aut. & sup faturum plote. lē fite
 cum sensus. Modiam plote sup mor uam. qdō te quauit. Nis pax.
 sim cum nequā sima. arza sap mor rem fena lauray motum sep
 rem helus fura ayem dū mxi omnes dicit arze illoz. Con fultro
 non mutam con laquax. & uon in sentitā uolunt. ser uate ab illo.
 & non meliorum habeat. & non co quo in qua pauoy impēcatū illus de fite
 & ab illo dū ueruel te quom. & noni ce habent in fultia illus sup plūy
 lum gte cabtax. Et quod illi dū ueruel quam faturay. hestron dū uer
 dū uer fent fultus est por ab. quam hominē implēcat em. & faturay
 & unquam. lōb mē rē la gram con ligat um infundatūzom lū dū uer uo.
 dū uer uer sic dū uer in mē rē in gte rōre con fite. gte rōre fentia.
 uam in tempore. palmen non phabtax. uat pte in dū uer uo.

discrimina: sine imperita posita conde facere: ac non non p ma
velint sic dicitur in uicium incognitio ne fuita conde impe
tam coneris non dicitur de omni amons sic dicitur trepidi
inigratione factu omni tempore non metuebit sic &
qui in ptae cepit di pmanet semp pangens oculum dala
con lacrimas. & qui pergit co pfecte sensam mte tent
lapidem in uolantia deridula Sic dicitur conuictur amico
disiduit amicitiam; adamicam dicitur pluxens gladiam non
dispetis. Et enim fides sua adamicam super uent ofense
non timent; est enim con cordatio dicitur conatio dicitur
dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
effugit amicitiam fidem posside cum primo in ptae dicitur
at dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
pmanet illi fidelis at dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
carum capor dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
maledicte dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
sanctorum dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
neque pellum sustinebo; Omnis qui uidit euehit se bene
quis dicitur orimeo custodiam dicitur dicitur dicitur dicitur
cum uita cadon dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
supponit incognitio meo flagella dicitur dicitur dicitur dicitur
sapientia ut ignoscere nonibus eorum non parcat mihi dicitur
dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
uersariorum dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
ualerem quis me incognitum illorum dicitur dicitur dicitur
meorum ne dederis mihi dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
te me dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
conpiscen dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
filii dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur

juratori non adhaerent ostium malus est enim in illa. Non enim ratio
 uerbis non sit. adhaerent in ore suo. & in omnibus suis non inuenerit quod dicit.
 Inuenerit tamen. sicut enim seruas interrogatus adhaerent aduersus non manu.
 & sic in omni iurans & in omnibus hinc in apto non purgabitur. Vir.
 multum iurans implebitur iniquitate & non discedet a domo eius plaga.
 & si quis traierit delictum ipsius super ipsum erit. & si dissimulauerit
 delinquit dupliciter. & si inuenerit iurauerit non iustificabitur. teple
 bno. cum in oblatione domus illius. & si alia loquela. & contra hanc
 & non inueniatur in habitatione uia. & enim amiserit caedibus omnia
 haec asseritur. & in delictis non uolunt bunt.

Inclusi aptitate non adhaerent casus enim est enim in illa acerbum peccan.
 memento pariter & in manu tuae. In medio enim magna ratio consistit. nescio.
 & obliuiscantur te in conspectu illosum. & si adhaerent uia in finibus in.
 & prope uim pariter & malitiam non nescit. & si in non inuenit uiae malitiam.
 Quis homo adhaerens in uerbis in prope. in omnibus diebus suis non est iurans.
 suo genere habundant in prope. & si non adducit istam. & per die. no.
 uem. anima. & si quasi ignis ardens. non temperatur donec aliquid glutinet.
 & homo nequam in ore carnis suae non desinit donec incensa ignem. ho.
 mum fornicario omnis pariter dulcis. non cessabit transgrediens donec ma.
 tur. Omnis homo qui iurans est dicitur. & in suam contemnit. & in anima
 suam. & si quis in uerbis tenebit carum dicitur. & si prope cooperat
 me. & in eo circumspicit me. quem uisitor delictorum meorum non
 memorabitur. & si in uerbis & in omni intelligit. Quia omnia uidet oculis illius
 nullo & tollit. & si in motu. & si in uerbis. & si in uerbis. & si in uerbis.
 num timentis illum & non cognouit quo oculis dei in altis locis
 sup solem circumspicientes omnes uias hominum. & si in uerbis. & si in uerbis.
 si & in omnium corda inuenit in absconditis partibus. In eo enim deo uisite.
 quam clarior omnia sunt arguta. sic & si in uerbis. & si in uerbis.
 ipsius curat in uerbis. & si in uerbis. & si in uerbis. & si in uerbis.
 asseritur. & si in uerbis. & si in uerbis. & si in uerbis. & si in uerbis.
 & si in uerbis. & si in uerbis. & si in uerbis. & si in uerbis.
 na in manu. & si in uerbis. & si in uerbis. & si in uerbis. & si in uerbis.
 de uerbis suam. & si in uerbis. & si in uerbis. & si in uerbis. & si in uerbis.
 into & si in uerbis. & si in uerbis. & si in uerbis. & si in uerbis.

Non male si filius aut filia dicitur suam non debent
fructum delinquenti immutari cum memo rati illius
et debeat eius non debeat. Et agnoscere qui debeat dicitur
quod nihil melius quam minor. Et nihil dicitur quam de
cetero inman dicitur dicitur & longa magna est sequitur
Longitudo enim dierum ad hunc tunc ab eo

Q. serent

sunt clericus docuit rationem suam clericum istum librum cum mag
na festinentia & postea mita libri docuit et valde male apparuit
D. omnipotens de tibi ota rago ut habeas meliore intellectum quam mo
do habes quia uside indiget quia si scis aliquis delictis habent
te omnes omnia. et rationem. fili preuide ut ne apulas. certe
et si si utique melius de tua ratione; dicitur

impulatus

...

...

Sapientia laus. Sapientia laudabit omnia
 sua & in dō honorabit. & in medio populū suū gloriabi-
 tur. & de sin. altissimi apertis ossuum. & in conspectu vir-
 tutis illius gloriabitur in medio populū. & al. tabitur
 & in plenitudine scā admirabitur. In multitudine
 electorum habebit laudē. & in tē bene dicitur bene-
 dicetur dicens. Ego ex ore altissimi p̄dici primogeni-
 ta ante omne creaturā. Ego in celis feci ut oritur
 la men in de si cium & sicut nebula. tōi om nēt. rā
 ego in altissimis habitavi & thronus meus in colum-
 na nubis. & in celi. circa iui sola & in p̄sum dicitur
 ab. sipe ne traui & in fluctibus maris ambulavi & in
 omniter rā scti & in omni populo & in omni gen te
 primatu habui & in omniū & celentū & humiliū
 corda ur tu te col caui & in his omnib. requie que sūt
 & in hōe ditate eius mē morabor. Tunc pre cepit
 & dixit mihi creator omniū & cre tu me sequere
 au. & tab na culo meo. & dixit mihi iacob in
 habita. & in ist. hēte ditare & in elbū meis mra
 ra di co. s. ab initio ante se culo. cōtata sum & us q.
 in su tūm se culū non de si nā. & in habita-
 tione scā corā ipso m̄mū. rā u. & sic in sion fru-
 ti ficata sū & in ciuitate scī fi ca ta. Similit̄ se-
 quent̄ & in hierusalē potestas mea cōa di ca u. in
 populo honorificato & in parte di mei hēte ditat
 illū. & in ple ni tu di ne scō rū de totio mea. qui
 ce droi scaltata sum in libano. & qua sic y pres sus in monte sion.
 & qua si pal ma scaltata sum in ca des. & quasi plantati o-
 rose in hierico. & qua si oli ua speciosa in cam pis. & qua si
 si pla ta nus. scaltata tu sum. iuxta aqua in plateis. sicut
 cō namo mū & as pal tu dō manzan̄ odor em de di. qui
 mirra electa. de di uauitate odori. & qua si fiores
 & galbanus. & in gula. & guro. & qua si libanus. non
 in illis us po rā in habitatione mea. & qua si bel surra

non me tū odo mī; ego quaerite te bñtius & ^{con}pan di ra
ma mī. & frami mei hono rī & gra tī & ego qua
siu tū fructi fīca u suauitate odori & flo rī mei fruc
tū hono rī & honesta tū ego mater pul chre dilectio nī
& amoris & agnitio nī & scōne te ^{uī} sp̄; in me gratia om̄i sūte
Quē rāat. In me om̄i sp̄ sūte & ueritatē; tran sīte ad me om̄i
qui con capis eras me. & agne ratio nī bus meis Inple mī.
Sp̄i emm mī sup mel. dulcis & heredi tas mea sup mel. &
P̄ sauiū memoria mea. In gene ratio nē uē sculoꝝ. Quis elum me adhuc
te sūte em̄ & quibibunt me adhuc scie nē; qui auct̄ me non con
fundē tur & qui op erantur In me. non p̄ scabunt. qui eluci clari
me. uerā a d̄er nā habebunt. Hęc om̄a liber uī te testamēta
u lū sūm. & agnitio ueritatē; legē mandauit mo rī In p̄ ceptis.
Iustitiarum & here ditatē do muī iacob & uirid. p̄ mī sō nō sp̄o
sūnt dā p̄ uerō sūo & errare se gem & ip̄ sō for tū sū uirō nō.
hono rī se denē In sem p̄ t̄ nū; qui implē quasi p̄ hī son
sapien tī a! & sicut tigris In dieb; nouor̄ quā ad Inplē qua
si uerō sū sen sūm. qui mul ti plū eā quasi ior da mī
In tem p̄ me sū. qui mī t̄ t̄ d̄ s̄ c̄ p̄ lū nā sicut lu cē.
& ad sū t̄ n̄ qui si gēon In tem p̄ uī n̄ d̄ mī a. qui p̄ s̄ c̄
p̄ n̄ uī. sicut ip̄ s̄ a. & In s̄ m̄ uī n̄ uī n̄ uī n̄ ḡ a uē a;
De mari enim habundant cogitatio illius & consilio
illius ab ip̄ s̄ o magā; ego sapien tī a & effū dī flumina
& ego quasi tra mī a. que In m̄ o s̄ e de fluuio ego qua
si fluuī. dō r̄ t̄ & sicut aq; ductus s̄ c̄ uī de para dī s̄ o.
Op̄ erā gabo meū hor tū plan tī on habundant & flumī
uī mī p̄ p̄ n̄ qua uī ad mare. qm̄ doctri nā quasi ante
lucā nū. In lū mī n̄ o om̄i bus. & enā rābo illā usque. In
lū ḡ m̄ quē; p̄ n̄ e rābo In s̄ e r̄ o r̄ o r̄ p̄ a r̄ t̄ r̄ e & In s̄ p̄
erā om̄i dor mī a n̄ o & In lū mī n̄ a bo sperā n̄ o In
dō; p̄ d̄ huc doctri nā quasi p̄ h̄ t̄ a. effū dā m̄. & re
lī n̄ quā illā. q; restitū s̄ sapien tī a & non de sī n̄ o
In p̄ ḡ m̄ e r̄ uī lō r̄ usque In s̄ uī n̄ scām; Uī d̄ e te qm̄
non sō lū mī hī laborā uī sed om̄i b; & equi restitū

ea ueritate. In tribus placitum est spiritui meo; que sunt
 plura coram deo & hominibus. con cor dia fratrum & amice
 proximorum & uir & mulier sibi conseruabilis; Tres species
 odit anima mea & ad gra uor ualde anime illorum;
 pau perem sup bu. & diu timent da ce. & uent factui. &
 in sen tate; que in ueritate tua non con gre gasti; & quomo
 do in uenit in sen te tate. Qua speciosa cantica iudi cium
 & pro biteris cognus cere consiliu; Qua speciosa uisera
 nis sapientia & glorio sis in telli gant. & con silia corona fer
 multa peritia & glorio illor ti mor di. pro uon. in sus pi
 cabilia cor dis magni fica ut. & dicitur dica. in lingua
 hontus. Homo qui in cura tu. in filii uisus & iudicis
 sub uis sionem. in inu cor; **Beatus** qui habitat cum mu
 liore sen sata & qui lingua sua non e lap sus & qui non
 ser u ut indigi nuse beatus qui in uisus amicu usum
 & qui ena rat. uis a in auribus audientis. Qua
 magnus. qui in uenit sapientia & sciencia & non e
 sup timorem dñi; **Timor di** in poma sup posuit.
Beatus est cui donatu est habere timorem di.
 quire nre illu cui ad simularitur. **Timor di** in
 tu dilectio nis eius; fidei aut in tuu ad glumian
 du est ei; **De spu Sa Li ta te ho nes teate.**
hos pita Li ta te; In tu uita hominis aqua & pa
 nis & uisus melu & Idomus. pte gent tuu pta di ne ei.
De hoc in tu pau peris sub regi mine aserit qua cepule
 splen di de in pere gre sine domicilio; in in tuu ad magu
 pla ce at tibi. **In pperu** pte gre nationis. non audis;
Uita nequa hospitandi. de domo in domu & ubi hospitatur
 non si du cialit ager ne aperit lor ad hanc amara audis;
Tren a hos per & orna men ta. & q. in in tuu habet ciba etie
 ros heta fa te amicoru melor ne co rru di ne domus mee
 hospicio mihi factus e frati graua de homini habent
 sentu cor pto domus & in pperu fe ne ra toris.
De dis upli na. filio pu or; &

3
 missu e
 aliquas
 cu

Qui diligit filium suum ad si du at illi. flagella. ut la-
teat. In no uis si mo suo; & non pal per p ximoru
ostia. quido est filium suum lau da bitur in illo. f
Mortuus est pater illius. & qua si non est mor tu us
Simile est reli quid sibi post se in uita sua. in dit
& lae ta tus est in illo in opus suo non est contristatus;
Nec con fu sus est coram inimi cis; Peri quid est de fan sore
domus contra inimi cas & am eis red donis gratia
pammabur. illoru. conliga ut uul nera sua & sup
om ne uo se tur ba bun tur uisera eius; Equus in
domi tus. eua de durus & filius emis sus euadit
pre cap; Ialta filium & pa uisio te fa cid lude cu eo.
& contrista bit te non conri deas illi nedoleas & inno
uis si mo ob stu pi scas donis tu; Non des illi pota
ta te in in uen tu te & ne dis pias cogi ta tus illius.
Car ua ter in ce eius in in uen tu te & am dela
te ra illius; du infant e. ne fa te in du yd & non
ge dar tibi; & erit tibi do la am me; Doce filium tuu.
& opera in illu. ne in tur pi di ne illius con funda
ris; **DE BONO SA MITATIS.** Me li or est pau
per & san & for tis iuris; quam diu er in lie culis & fla
gella tus ma lita; Sa lus an i me in sei ti ta te uis
ti cia & me li or om nia uro & ar guto cor pus ua
li du. qua con sus in mbi sus. non est chris sus sup eam su salu
tu cor poris & non est de lictatio sup cor dis gau dium;
Me li or est mors qua uita amara & bre que ta tis na qua lan
guor p se ubram; Bo na ab re com dit ta. In ore clausi qua si ad
posi ti onis & pu lar am. Et cu post te sepul chris quid p dicit
liberatio idolo nec est mandu cat nec est odo ra bitur.
Sic qui spu ga tur ad no & por tans mer ce dar iniquita
tu; Uid est oculis & in genit ebs sicut spada con ple
tus ur gi ne & sus pirans; Tristi cia non det anime u
e & non ad fl ga te me ipsam in con ti lio tuo; Jacm
In ar uo dit hie est. uita hominis & the saurus in e.

Quia malo domestico in illo uoluntate
qui e deus filium suum in illo uoluntate in illo & in
auo amoson. Horabi fur in illo

de f[er]re sc[ilicet] t[er]ra & g[e]n[er]a[n]s uir[um]e loq[ue] u[er]as. Misere[re]
 am me tue pla[ce]n[do] d[omi]n[us] & con[tra] grega cor tu
 u[er]u[m] in sc[ilicet] tate eius, Et tristit[ia] longe sepellea te; Mul
 tis s[er]u[is] oc[ul]is d[omi]n[us] tristitia & non e[st] u[er]u[m] lita[m] in illa, Zelus
 d[omi]n[us] cum dia in m[en]tu[m] uir[um]i d[omi]n[us]; & u[er]o tam pus[ill]a s[er]u[is] t[er]ra
 ad du[m] cit, cogita tu[m] sp[irit]u[m] d[omi]n[us] ca bo n[on] in epul[is]; Depu
 le e[st] illu[m] diligitur s[er]u[is] fiunt, uigilia hono[ra] t[er]ra ta be facit &
 car nes & g[ra] t[er]ra tu[m] illu[m] aufer[re] somn[u] cogita tu[m] pre
 sci b[er]ia[rum] auct[orit]at[em] sen su & in fir mitat[em] gra uis sobria fa cit
 anima, Labo[ra] ut diu[er]s[imod]e gano u[er]u[m] s[er]u[is] e[st] & h[ic] re
 que sua replebitur bono[rum] suor[um]. Labo[ra] ut paup[er]e
 in diminutione uictus & in fine in op[er]e fit.

Qui aur[u]m diligit non iustificabitur. Et qui in se q[ui]t
 consumptione[m] replebitur ex ea, multa d[omi]n[us] d[omi]n[us]
 in auri casu[m] & facit in specie facie ipsius p[er] d[omi]n[us] illor[um].

Lignu[m] ofense[n]sionis e[st] aur[u]m fa c[er]i si caru[m] uir[um]; U[er]o h[ic]
 qui rec[er]tat illud & om[n]i in pru d[omi]n[us] de peri & in illo;
 Beatus dicit qui in u[er]u[m] e[st] sine ma cula; qui portat aur[u]m

non habet nec sp[er]at in thes[aur]is auris p[er]cu[m]e; quis e[st]
 hic & lau da bimus cu[m] se cit e[st] mirabilia in u[er]u[m] sua,
 qui p[er] batus e[st] in illo & p[er] f[er]u[m] e[st] & e[st] illi in gloria
 e[st] na. qui potuit trans gre di & non e[st] trans gressus
 & fa cere mala. & non f[er]u[m]; Ideo stabili ta sunt illi
 us in d[omi]n[us] & el[er]mosi u[er]u[m] illu[m]. In n[on] r[ati]o[n]e & d[omi]n[us]
 se[er]u[m]; **DE CONTINENTIA**

Su p[er]m[en]sa[m] sa[m] magna[m] se dicit non ap[er]it sup illa
 fau ce tua p[ri]or; Non dicit simulata sunt q[ui] sup
 illa sunt; Me m[en]to quo[m]o[m]o malus oculus ne qua
 nequus oculo quid crea tu e[st]; Ideo ab om[n]i fa cie
 sua la cri mab[er]e cu[m] uident; Nec con p[ri]ma tu[m] in con
 uino uini in illo ge p[er]i mu tuu[m] & te ip[s]o;
 ut h[ic] homo qua si fru g[er] h[ic] que tibi ad ponuntur
 & non e[st] man ducas multu[m] mo du[m] habeas
 e[st] sa p[ri]or causa d[omi]n[us] ci pli ne & no li p[ri]mi as
 & te n[on] e[st] of f[er]das & si in me d[omi]n[us] mutioru[m]

tue p[er]d[er]as manu[m] tua[m] p[ri]or & in uida co[n]tra
 na uis & u[er]u[m]

et dicitur pro illis non ex tunc datur manus tua. nec pro
per eos bibere, quia sufficit eis homini et uoluntatem seignu
& in for in dolo non labora bit a illo & non sciat & dolore;
ungula & colera & tor tura uiro in fructo; somny. santra
at in homine par coidor m& usq; mane & anima illi ut
cu ipso de l&ta bi tur. & si co actus fuerit in edh do mul
tu. surge ane dio & uome & re frigera bit te & non
ad du cat cor portuo. In fir mitate. **P**udime fili
& ne sper nas me. & in no uis simo in uelut me aut ba
in omni bi oprib; tuus esto uelox & omi in fir mitor
no oc cur rit tibi; Splen didu in panibus bene di cnu
labi mul toru & t&ta mo nu uiri ta tis illius fidele;
In ne quis si mo pa ne mur mora bit ciu tas & t&ta mo
nu. ne qu cie illius uiru est; Diligenter in uino no
ly uo care. mul tot & t&ta in na bit uinu; ignis p&ta
ru turu; Sicut nu cor da sup bor argu & in a brie ta te pota
aequa urta uinu homini; sibi basillum mod&ta te. erit.
so brius q; est urta. que in nu & tur uino. quid de f&ta des
urta mors; **DE EBRIETA TE;** Uina cum uocun
di ta te crea tu e non in ebri & ta te ab ino & uita cio
anime & cor portis; Uinu mo d&ta te po ta tu santra e.
& cor portis & am ma e; Uinu mul tu po ta tu & iya
& ruinas mul tas facit; Amara do anime uinu mul
tu. po ta tu; Ebri & tas & animo stas in pru d&ta off&ta
sio mi no rans uir tute & faciens uul n&ta; In con uuo.
uino non ar guat pxi mu. & non dispraat illu in io cum di
tate illius. uir ba in p&ta non di cas illi & non pre
mas illu in re pe t&do; **DE RECTORIBUS;**
Rec torie te po su & noli ex tolli sed & to in illis. qua si uir
& ipis cura illo ru habe & ste s de. & omni cura tua.
& pli citate cu be. ut la & erit p&ta illor. p&ta orna
men tum gra tie acipias coronam & dignatio ne
con&qua rit can roza nonis; Iog remador natu
& & enpate pri mam uer bum diligenti & ientia.
& in p&ta & ma rca. Ubi a dicitur ne in effundat sermo

ne & importane. noli g' tibi insipidra tua; gem mult
 car bun culi. In ornamento auri & comparatio musi coru
 in concubio uino sicut. In fabricacione auri signu e' sma
 ragdi ^{Incomparacione} in iocundo & moderato. uino; Au
 dita e'nt & pre uerba ac ed. dit tibi gratia bo
 na; Adulter e'nt loquere in tua causa. ueribus in
 terrogatus fuit habeat caput re span su tuu;
 in multis e'nto quasi inscius. & audita e'nt simul
 & q' r'nt in medio magnatoru non p'nt sumas. Nubisunt
 sent non multu loquaris; Ad te grandi ne prehibet
 corat catio & pre uerba. accedit tibi bona gratia;
 & horatur g'ndi p'nt e'nt; pre cure aut prior
 In dormitua. & illuc a'uo care & illi. lu de & age con e'nto
 ner tuas & in de luctu & uerbo supbo & suphu' ommb; bene
 dictio dnm; qui e'nt. & in ebriante te ab ommb; bonis suis;
 quia m' dnm & cipe' doctria eius. & qui uigila uerunt ad
 illu in uerunt bene dictione illius; qui q'nt lege reple
 b'nt ab ea & qui in si diose agit scandalizabit in ea; qui m' dnm
 dnm in uerunt iudiciu uerunt & uerunt qua silu in ac e'nt
 p'ccator homo de uerunt cor reptione & e'nt uolun
 tate sua in uerunt & comparatione; Uir con siliu non dit
 p' d'nt in allegoria; Aliquis & supb; non p'nt m' e'nt timo
 re. & ia post qua fecit cu eo sine con silio & suis in se
 tatob; argu' e'nt; Cum con silio om' h'nt facien
 da; Fili sine con silio nihil faciat & post factu non
 penite b'nt in uia ruine non e'nt. & non e'nt in
 lapidib; nec cre dante uerunt laboriose nepo nas anime
 tue scan dalu & a filii' aut caue & dormitua uerunt ad
 t'nt de & in omni op'ere cre de se fide anime tue.
 h'nt e'nt con ser uatio mandar' quere dit do
 ad t'nt dit mandata. & qui con fidit in illo non in no
 reb'nt; Timor dnm non occur runt mala +
 sapib'nt non odit mandata & iusticias & non in
 li ditur qua si in p' cella nauis homo sensat
 f'nt in p'ccacione d' illu con ser uauit & lib'nt
 uerunt.

ere de legi di & lse di fidelis, qui in tñ ro gatione
manu sctat para ut ubi lū & sic de pre catu. & au di
dior & con sctua bit dis ci pli nā. & tunc re sponde bit. 7
pre cor dia factū quasi rota car rī. & quasi axis ubi sa
tilis cogitā tu illius; Sic equus admit sarius. sic am
cus sub sangtū sub om ni supra se dōra hū uti;
Quare dicit di dñ superat & tñ lū lu cōm Rannus
annū a sole. in dñ scēbra a. se para tū. facto sole & pre
cep tu costo dōre. & in muta ut tempora & di et sct
tu ip sōrū & in illū dōr fctus cele bra ubi ad hora se
ip sū & alta ut & magni fica ut dī, & & ip sū in nu
mēru. dī dū & homines omī de solo. & tñ ra unde
crea tur ē adam, In mul ti tu dīne dis ci pli ne dñi
se pra ut eos & in muta ut uas cor. & ip sū. & ne
dicit & & alta ut & & hū scē fi ca ut & ad se ad
plica ut, & ip sū male dicit dū mli aut. & con
uo tū illos a se para tione ip sōrū, Quasi lū tu figu
li in manu ip sū p̄t p̄ mare illud & dī pone
re omī uas eius se cum dñi dī p̄ sctio uerū, Sic homo
hū ma nū illū quise fctū, Red dit illi se cum dūm
iudiciū suū; con tra malū bonū ē & con tra mor
te utra. sic & con tra uirū iustū p̄ ca tor & sic in
tue rē in om ma op̄ra altū si mī, Duo duo u mī
con tra unū & ego no in simis. uigila ut & quasi quod
legit acina p̄t un demia teres. In benedictione
di & ip se sctā ut. & quasi qui un de ma tōr reple
u tōr cular re spicere qm non sōli mī labora ui
Sed om nib. & qui rētib; dis ci pli nā, p̄ dicit me
magnati & omī populi & rēto res & de se aurib;
p̄cipite filio & mli & i fra tri & amī co non da
p̄to rā te In urta tua & non de deris aliū p̄
sctio ne tuā. ne for te p̄ne teat te & p̄re ce
ris pillis. Dū ad huc sup & & ad sp̄ ras non

In mirrauit te omni caro; melius est enim ut filius tuus. 34
quā te respicere in manu filiorum tuorum. In omnibus operibus
tuis prececellerit quod, Ne dedere rimaculam. In gloria
tua in de confirmationis. dicitur uita tua & in tempore & tunc
tunc dicitur tunc hereditatem tuam; **DE DISCIPLINA**
PROPRIO; C. Barbara & uirga & nonus ad inopiam & dicitur
disciplina. & opus seruo operatur in disciplina. & quod re
quiserit; Laxa manus seruo & querit libertatem. Iugum &
lorum cur uam collum durum; & seruum in diuina operatione
ad fidem; Seruo malivolus torrens & conpedes; mitte
illum. In operatione ne uacat; Multa enim malicia docuit
seruo; In opera conseruare eum; sic enim condebet illi. quod si
non dedit gratia illi. In conpedibus; & non amplificat
supponere carum uerum sine iudicio nihil facias gra
ue; si tibi seruus sit tibi quasi amicum tua quasi fra
tre sic enim tracta. quoniam in sanguine animi me conparasti
si miseris illum in iustis in fugam conuertitur
& tollit dicitur dicitur quod quod & in qua uia que
ras illum nescis; **DE SOMNIO;** Vanas spes &
mendacium in seculo uero & somnia. & tollunt
in prudenter. quasi quidam prehendit umbram & p
sequitur uentum; sic & qui ad terram ad uisum
datur; hoc se cum dicitur hoc in seculo somniorum ante
facie hominis similitudo hominis nisi ab in mun
do quid munda brum. Nam mendace quid uerum
dicitur; Diuinitas huius & auguria men
dacia & somnia male faciunt uanitas est
& sicut pariter huius coram phantasias pa
trium. nisi ab alio. ino fuit. omnia. uisitatio.
Nedede in illis coram; Multos enim &
tunc fecerunt somnia & & ceciderunt spiritum.

ter in illis, sine menda tuo consummabit
uobis & sapientia in ore fidelis complantabit.
qui non contemnitur quod scit uis in multis & per
tus cogitabit & per uis pauca recognoscit.
Quia in multis factus est multiplicabit mali
tia sua, multa uidi in multis & plurima subas
toru conuerti di nris, Aliquo cunctis usque ad morte, per
dispositio horu causa & libetatus sum gratia di
DEI MENTIBUS DON, SPIRITUS MARTIUM DNI q
retur & in re spiritus illius benedicitur, qd in
illoru in saluante illas & oculi di in dilectio
re, quia in di nihil trepidauit & non pauebit
quoniam est spiritus eius, timoratus di in beata anima
adque respicit & qui est fortitudo eius, oculi di
supra mundum eu, pte uis potentia firmitas
tu uirtutis regi in ardore & umbraculum
meridianu, Deprecatio offero in & ad uis
ru casus & latronis anima & in luminari oculis
Dans sanitatem uita & benedictione, DE OB
LATIONE INIQUA, In molans & in quo
oblatio est maculata & non sunt bene placita
sub sanatio nos in iustoru, Dns solus iusti non abut
se in uita ubi tu, Quia est dona in quor non placit
al simus, Hec bene seruit in oblatio in in quorum
nec in multa tu dine sa eri fraor coru pbitur pte ca
tis, Qui offerit sa eri frau & sub fraura pau pter qua
sa qui uita in filiū in conspectu patri sui
panis egrotu uita pau pter est quide frau dat illa
homo sanguis est quia in fe r & in sudore pane
quasi quoc ei dat pximu suu, qui est in dit sangu
ne & qui frau de facit in ce nario frau est
unus edificans & unus destru in quid pte illu
+ multa & qui multa diu a in rabi in celli & in
& qui n est

misla boni unius orant & unius male dicunt. cuius uocem
 exaudi & dicitur quibus tizatur amor tuo & tibi tan ge
 illa, qui sicut laus tua illius, sic homo qui id est
 oratione illius quis exaudi & De disti plu
 hys cos to die de le eis; Qui con ser uat legem
 multa pliat oratione sacri. Si cui saluta re ad ton
 dere man da tis, & dis cre ab om ni iniquitate & p p
 cione uite sacri fi cio sup in ius ti cias & re tribuit
 gratia qui offerit simul agne & qui facit misericor
 di am. offerit sacri fi tium; Bene pla tu tu e dno yre ce
 dere ab iniquitate & de pre catio p pte tu re ce dere ab
 iniustis. non apparebis ante con spet tu di. uacuis. hbc
 omnia p pte ma dit tu dno sunt; oblatio iusti in pin
 guat altare & odor sua uita tu e in con spet tu altis
 mi; Sa crifi tium ius ti cie acceptu e & memoria eius
 non obli uis tu tu dno; Bono animo glo ria red ditte
 do & non mltas primicias in manu tuarum; In om
 ni da ta hilare fac uis tu tuu & in oblatione scifi
 ca decimas tuas; da ab as simo scun d da tu eius &
 in bono oculoru ad in uis itio ne fa cito manu u suaru;
 qm dno re tribu tm e & septies tan tu re d d tibi;
 Nolo te re munda praua non sus ci pi & illa. & noli
 respicere sacri fi cium iniustu; qm dno iudex e & non
 e apud illu glo rie p sone; Non tni acci pi & dno p so
 na in pau re & pre catione le si exaudi & Non des
 pta & pre ces populi nre in du a si effun dat lo que illa
 gemitus nonne lacri me uidue ad maxilla des cen
 dunt & ex cla matio eius sup deda centem eas. amax
 illa emi ascen dunt usq. ad celos. & dno exauditor
 delictans in illis. Quia dno in oblatione
 sus ci pi & dno & pre catio illius usq. ad ne bes bene

unius in peccatissus & uerit eade quid p tibi
 humil. ande se

Oratio humili cordis semper precabitur;
& p[ro]p[ri]am quae non con solabitur & non d[omi]n[u]m
d[omi]n[u]m, donec aspiciat al[ter]ius. & d[omi]n[u]s nos elongat
sed iudicauit in iustis. & facit iudicium. & fortis sumus
non habebit illis patientia quousq[ue] contribu-
tor sui in p[ro]p[ri]a & g[ra]t[ia] reddet iuxta d[omi]n[u]m, donec
tollat pl[ur]ima diu[er]s[is] sup[er]boru[m] & sceptru[m] in quo r[ati]o con-
tribulata. donec reddat hominib[us] secund[u]m opus
suum & secund[u]m opera adae & secund[u]m p[re]sumptione[m]
illius. donec iudicet iudicium plebis suis. & d[omi]n[u]s obliu-
bit iustitias misericordias suas. **DEPRECATIO AD D[OMI]N[UM]**
Speciosa misericordias diu[er]s[is] in t[em]p[or]e tribulationis
quasi nubes pluuie in t[em]p[or]e si citatis. Misere nos
tr[is] d[omi]n[u]m & respice nos & ost[en]de de nobis lucem miseratio-
nis tuar[um] & immitte timorem tuum sup[er] gentes quae non se-
que si d[omi]n[u]s te & cognoscat quia non e[st] d[omi]n[u]s misit ut enar-
rarent magnalia tua. Alleuamur tuam sup[er] gentes alie-
nas ut uideant potentia[m] tuam. sicut d[omi]n[u]s in conspectu eor[um]
fratru[m] tuoru[m] e[st] in nobis se in conspectu n[ost]ro magnifica-
bitur illis. ut cognoscat quia non e[st] d[omi]n[u]s misit ut enar-
rent magnalia tua. non e[st] d[omi]n[u]s p[ro]ter te d[omi]n[u]s in u[er]a signa & in muta mira-
bilis. gloriosa ma[n]u & u[er]ba. hui[us] d[omi]n[u]s d[omi]n[u]s & ex-
c[el]sa furor[is] & affunde iram. & tolle aduersarium
& ad flige inimicu[m] p[er]sing[ul]os. t[em]p[or]e p[er] & memorosi-
nis ut enarrarent magnalia tua. In iuramentis de uo-
re tuo qui saluatur & qui p[er] si manu[m] plebis tuae in u[er]itate
p[ro]datione. Cont[ra] d[omi]n[u]m caput p[ro]p[ri]um coru[m],
dicentiu[m] non e[st] alius p[ro]ter nos. congre ga d[omi]n[u]s omni-
trib. iacob. & cognoscat quia non e[st] d[omi]n[u]s misit ut enar-
rent magnalia tua. & de d[omi]n[u]s eos sicut abini-
tio, miserere d[omi]n[u]s plebi tuae sup[er] qua[m] in uocatu[m] e[st].
no manuum. & iher[osol]im. que e[st] eor[um] quasi p[ro]mo g[ra]t[ia]
totius. d[omi]n[u]s miserere ciuitati sciencia[m] tuae;

Iherosale cuncta requiesce reple si non in nobis rabilibus,
 ut bistus & gloria tua populū tuū dñe, datus timoni
 u quia ab initio creatur^{tab} & suscita pre cationes quas lo
 cuti in nomine tuo pphete priora, da dñe mē cede
 suscitātib; te ut pphete tuū fidelis inuuantur; & & audiat
 orationē istā uorū tuorū sicut bñe dicitur; **AYON** de popu
 lotuo & dñe ge nos Inuauitusticie & sciant omīs qui inabitant
 tērrā; quia tuos dñs conspēctos seculorū omne sciam
 manduca bit uisus & e cib; cibo melior; fau ces contin
 gant cibum. et cor sensatum uerba mendacia.
 cor praui dabit tristitia; & homopertus resistit illi.
 omne masculū & cipiē; mulier & e filia melior filie.
 species mulierū & hilaritē faciem iurisiū & sup omne
 concupisctia hominis sup ducē desi dētū; si e lingua
 curatio nī; e & imitatio nī; miser cordie non e
 iur illius; contra filiū hominis; qui possedit mulierē
 possedit possessionē aduersariū contra illū e & colū
 na & requies; & binone sepi dī pūctur possessio & ubi
 non e mulier gōnis est egēs; cui cre dit; qui non a bē
 mdu; & de seclis ubi eū q̄ obscurauit quasi sicinē dū
 latro seclis hīs; de ciuitate In ciuitate; omīs amicus
 dicit & ego amicitia copulau; sed e amicus solommine
 amicus; Nonne tristitia In e usq; ad mortē; Sodalis
 autē & amicus admittitiam conuētiū; opre sitione
 quissima unde creata e cooperire arida malitia
 & dolositate illius; Sodalis amicus conio cundatū in
 oblectatione & in tēp; tribulationis aduersari
 us dicit; Sodalis amicus condole causa uisus; & con
 tra hostē accipi & ferat; Honor plus caris amicus
 tuū Inanimotuo; & non In me mor sis illius In
 opibus tuis; Holi consiliari cum se cōtuo;

Et age laudibus te abscondere consilium. Omnis consiliarius pro dicit
consilium sed est consiliarius. In seipso ipso, & consiliario sua
animam tuam prius seruo q. sit illius necessitas. & ipse enim. animo
suo cogitavit. Ne forte mita te sude in te. ya & dicat tibi bona
est uita tua. & sit e contrario uidere quid tibi. eueniat.

CUM SIN GULIS QUALI TER TRACTAND; SIT;

Cum uero religioso tractand de sci. tate & iusto. de iusticia
& cum muliere de his que a mal. atur. cum timido. bello; cum
negatiua. de tra. l. cione; cu. emptore. De uir. ditione; cu.
uero libido. De grati. ag. di. cu. ipso. de p. s. tate; cum in hono.
to. de on. tate; cum op. tario an. nuali; De con. sumptione an.
ni; cu. s. uopigro. De multa op. tatione; Non ad das. his. omne
consilium; cu. uero scio. ad. s. di. uis. esto. que. cu. q. cognouit. ab. s. t.
u. m. t. n. timore. di. cuius. anima. e. s. c. i. a. n. t. a. m. a. t. u. a.

Quicquid; tribuatur. In te. nebris. non. con. dolebit. tibi. & cor
boni. consili. sta. tue. Non. e. tibi. ali. ud. plus. illo. Non. man. u. r. s. c. i.

& nuntiat aliquando ustra. Quia. septe. cir. cu. s. p. d. t. a. t. o. r. e. s.
te. d. e. n. t. ad. s. p. e. c. i. a. n. d. & in. his. om. n. i. b. de. p. r. e. c. a. r. e. a. t. a. s. s. i. m. u.
Ut. d. i. r. i. g. a. t. In. u. s. t. i. t. a. t. e. u. a. m. t. u. a. m. A. r. t. e. o. m. n. i. a. o. p. e.

ra. u. s. b. u. u. s. t. a. x. p. r. e. c. e. d. a. t. e. & a. n. t. e. o. m. n. e. a. c. t. u. c. o. n. s. i.
l. i. u. m. s. t. a. b. i. l. e. u. s. b. u. n. e. q. u. a. In. f. i. t. a. b. i. t. c. o. r. Q. u. a. t. u. o. r.
p. a. r. t. i. b. e. r. i. u. n. t. u. r. b. o. n. a. & m. a. l. i. q. u. a. & m. o. r. i. & d. o. m. i. n. a.

o. r. e. e. c. o. r. u. a. d. s. i. d. u. a. l. i. n. g. u. a. u. i. r. p. e. r. t. u. s. m. u. l. t. o. s. e. r. u. d. i. u. t.
& a. n. i. m. e. s. u. e. s. u. a. u. s. e. De. s. o. f. i. s. t. i. c. e. e. t. u. e. r. g. u. r. a. l. o.
C. U. C. I. O. N. E. Q. u. i. s. o. f. i. s. t. i. c. e. l. o. q. u. a. t. u. r. o. d. i. b. i. l. i. s. e. o. m. n. i. e.

de. s. y. n. d. a. t. u. r. m. o. n. e. d. n. d. a. t. u. r. a. d. o. g. r. a. t. i. a. o. m. n. i. d. u.
s. a. p. i. e. n. t. i. a. d. e. f. r. a. u. d. a. t. u. s. e. s. t. s. a. p. i. e. n. s. g. n. i. m. e. s. e. s. a. p. i. e. n. s.
& s. r. u. c. t. u. s. s. e. n. s. u. s. i. l. l. i. u. s. l. a. u. d. a. b. i. t. u. r. U. i. r. s. a. p. i. e. n. s. i. n.

p. l. e. b. e. r. u. b. e. n. e. d. i. c. t. i. o. n. e. & u. n. d. e. r. i. t. u. r. i. l. l. u. l. a. u. d. a. b. i. t. u. r.
U. i. r. i. n. u. m. e. r. o. d. i. e. s. a. u. t. i. s. t. i. n. u. m. b. a. b. i. l. e. s. s. a. m. l.
S. a. p. i. e. n. s. i. n. p. o. p. u. l. o. h. a. b. e. d. i. c. t. a. b. i. t. h. o. n. o. r. e. & n. o. m. d. n. i. l. l. i.

u. s. d. n. i. u. u. d. i. s. i. n. e. t. e. r. m. i. s. i. l. i. i. n. u. r. t. a. t. u. a. t. i. m. p. t. a.
a. n. i. m. a. t. u. a. & f. u. b. r. i. t. n. e. q. u. a. n. o. n. d. a. t. i. l. l. i. p. o. t. e. s. t. a. t. e.
N. o. n. d. n. o. m. a. o. m. n. i. b. s. s. e. p. e. d. i. u. n. t. & n. o. n. o. m. i. n. a. n. i. m. e.

U. i. r. s. a. p. i. e. n. s. p. l. e. b. e. s. e. u. e. r. u. d. i. t. & s. r. u. c. t. u. s. s. e. n. s. u. s. i. l. l. i. u. s. f. i. c. i. l. e.
l. o. s. s. u. n. t.

omne gñis placet. Noli auidus esse in omni epela
 cione. Anon te effundas sup omne dca; In multo dñ
 excusit In firmitas & aplogia ad ppin qua ut usq; ad ce
 lsa ppe erapul mul a dñi quia ut a bñ dñise
 adici dñm. De medico; Honora medicu ppe necesi
 tate dñm illu creaue atassimus; Ado e omi medilla dis
 ciplina medici scil taur caput illius & in conspctu
 magnos laudabatur. At si simus crea ut dñs ra medi
 cina & ut pra dñs non abarebit illi, Nonne ligno In
 da cata e amara aqua ad agnitionem hominu ur dñi illoz
 & de dit homini scidua atassimus; Honorari In mirabi
 libant & In his curant unti gaur doloze. & unguentarius
 facit unguentia suauitatis & unctioes confici. & sancta
 at & non con sum mabuntur opsa eius. ppe dñi di sup faci em
 dñe; De opm do do IN TEMPR: INFIRMITATIS;

Fili lrua In firmitate non despa. sed ora ad dñm & ip
 secura ut te. aude te ad dñm & dñm manz. & ab omni dñ
 mun da cor au; De suauitatis dñm & memoria simillagnis &
 pingua oblatione & dala cu medico & dñm illu dñm creaue
 & non disce dat ate quia opsa eius. sumi ne cesaria; & d
 dñm dñm pus quando In manus illoz. In cur rapit ipsiuoz
 dñm depre ca buntur & dirigat requem dñi & sanctate
 ppe con uer sation illoru; qui de lin que In conspctu eius
 quiescit dñi. Incidat In manus medici; DE INI QUIB;

Fili In mor tuu pduc la cri mas & quassa passus In cipe
 ploze & dñm dñm iudi cu. con tege ca pat illius & non du
 pnaat sepul tura illius; ppe dala tura. amare fit luctu
 illius. uno die & consolare ppe tris dñi dñi; Agri dñi
 dñm dñi nat mors & cooperi & ur tate. & dñi dñi. ca
 dit filiat ch uice; In ab dñi dñi p ma ut dñi dñi
 & dñi dñi In opit secund ca eius sed re pelle ca ate & dñi
 mēto noui timor & noli obliuis ci. neq; dñm e con uer
 tio. & huc nihil p dñi & dñi dñi nihil p dñi dñi
 Me mor dñi. uidi tu mei sic dñm dñi & dñm dñi dñi

Et tibi hodie in te que mortui requies cere facme
maria. eius & consolare illu in hunc spū suū; Sapien
tia scribe in tēpōrē uacuitatis & in noua tu actu
sapiētia p̄cipi & qui a sa p̄dina replebitur quate n̄t
ara trū & in gloriabitur in aculo; s̄t molo bouer
agratū. con uer sa tur in op̄rib; eoz & nar rā tio eius
In filius tau ro rā. cor suū de dit ad uer sand sulcos &
uigilia eius in sagina uacaru. **DESINTE LI SARTI**
PI CTI; Sic om̄s faber & ar er dētus. qui noctē tā qua
di om̄ than regn; quiscul p̄t signacula. sculp alia & ad
durtas eius uer uat p̄tura; cor suum. Dabit in simi
tudē p̄cture & uigilia sua p̄t eū opus; sic faber s̄t
rānus se dēt p̄ctura in eudl n̄e & fabricant opus s̄t rī;
Ua p̄t ignis urit car n̄e eius & caloro forma eū. con car
tatur. Uox malla in nouabit aure eius. & contra
similitudē in uas is oculi eius. cor suū dabit in con
sumatio n̄e op̄ru & uigilia sua or na urit in p̄fecti
one. Sic figurat se dēt ad opus suū con uer rōm pedibus
suis rō tā. qui in s̄t uer tu d̄m. positus e s̄t rī p̄t opus
eū & in uer uat e om̄s op̄ratio eius. & in bra hio suo
forma urit lūm & ante p̄da suos car uabit ur rite
eū & suū dabit ur con sum mē lūm n̄e nom. & uig
ilia sua m̄n dabit for na cē. om̄s in in uer uat; suis
p̄t rā uer & unus quis q; in ar te sua. Sapiētia. Sine
om̄s n̄e non a d̄t uer ciuitas. & non in habita lūm
n̄e in al rā bant. & in e d̄t sia non trā uer uat. Sup̄ s̄t
lūm d̄t. non se d̄t bant & rō rā m̄n in in d̄t rā m̄n
in rā lūm d̄t. Neg. In p̄t la facit d̄t p̄t lūm d̄t uer
eū & in p̄t rā bolis. non in d̄t in uer. Sederet in uer
eū om̄s in d̄t bant & de p̄t rā m̄n in uer. In op̄t rā d̄t
n̄e. ar rā se con m̄e d̄t rā m̄n in uer. In op̄t rā d̄t
con rā rō in lūm d̄t al rā m̄n
SE SARTI **PI CTI**

Sapientia s. omniu audi quor sequitur sapient & inpphe
 in uidea bit dñm ut sciat parabolayū simul in uidea
 oculo capul bionū & quiret & in abscondit parabolayū
 con ut sciat & in me dno magnatorū. munit dabit
 & in conspectu pre fidi apparet, & in ista abis narū
 gōraum p tran sūt bona sū & mala. in hominib. in ptabi
 sapient. cor suū dabit sapient ad uigilan dū diluculo ad dñm
 quiret illum & in conspectu al ter simi de pre cabitur, &
 p dicit or suū in oratione sapient & p dilecti sui de pre
 cabitur. Si dñs dñs magnus uoluerit spū intelligētiā
 reple bit illū & ipse ragaū. in brā mō & eloquia se
 pūnie sue & in oratione con fite bit dñō dñs se
 dirigē con silū eius & dñs ciplinā & in abscondit
 it consilium Sapient. ipse palam facit & dñs pū
 dicit ne sue & in log. abis mō dñm dñm abis
 con lau dabunt mūltā p dicit ei dñs qm in me
 cu lū non dele bitur. Non recede memoria eius &
 nom eius. re quire tur agētiā in oratione in gēntiā
 tione. sapientia eius & in naralium gōra & laude
 eius in uidea ede fia, si manserit nom dñi
 quā in illo & in oratione p dicit illi. Adhuc consili
 illor. in oratione. si p dicit sū reple bit illū in uidea
 dicit. Quid dicit mediuū. fructus aqua rū & qm
 si p dicit plantata supruum aqua rū. fructificat
 quā silibant. odore iuanta ut habde, p dicit in uidea
 res quā silibū. dote odore & frō dote in gēntiā & con
 lau dō. cantuū & bene dicit dñm in op diti.
 fuit. dō te nom in uidea magnificētia & con fite mi in
 illi in uidea labiorū. uidea rū. In caritē labior
 in uidea & sic dicit in consiliōne. op diti dñm in
 ut si ual de bona. in uidea eius. p dicit aqua. sicut
 con gēntiā & in ista mō ne omni eius sicut & op diti
 aqua rū. quō in p dicit ipse p dicit in uidea dñm
 in uidea in uidea. in uidea op diti omni caritē

corā dno. & n̄ est que quam absconditum ab oculis eius;
Ardeat & usq; in d̄ulam respicit & nihil est mirabile in conspec-
tibus; Nonne dicitur quidē hoc aut quidē illud; Omnia enim h̄nt
p̄ suo q̄rentur; Benedic d̄o illius quasi flammis mundabit
& quomodo cetera d̄i h̄nt ardenti h̄nt ab̄z aut s̄m̄ illius ḡntes
& non q̄ s̄erunt d̄m̄ h̄nt d̄cabit; Quo modo conuertit aquas
& siccatis terra & in ea illius uie illorum d̄m̄ d̄o s̄m̄; sic p̄ d̄ca
z̄ d̄bas offensiones mira eius; Bona bonis & creata sunt
ab initio; sic nequis simul bona & mala. **UITE HOMINIS**
SUBSTANTIA. In ita necessarie rei uite hominis
Aqua ignis & s̄b̄ ram lac & panis. similia ḡntis. & mel &
b̄z̄us uue & oleum & uis̄ m̄n̄iū; h̄c omnia s̄c̄s̄ in lo-
nis; Sic & impus & p̄c̄ cetero rib; In mala con uert̄ r̄bitur;
sunt sp̄s̄ quia dum d̄c̄ta creati sunt & in furo suo con fir-
maud̄m̄. T̄c̄ m̄n̄ia sua. In t̄m̄p̄ con sump̄. r̄tionis &
s̄m̄ d̄m̄ uir̄ t̄r̄e & furo r̄e eius quiescit illas con fun-
d̄c̄ ignis gran do famis & simis omnia h̄c ad q̄m̄ d̄c̄t̄m̄.
creata sunt; Bestiarum d̄m̄ d̄c̄t̄ & corpu & s̄b̄ p̄ntes & r̄m̄
p̄hea uir̄ di car̄ in d̄c̄t̄ m̄n̄iū. Impus in mandatis eius.
ac p̄ala h̄ntur. & sup̄ r̄b̄ r̄a in d̄c̄t̄ s̄c̄ta r̄e p̄re para-
bantur & in d̄m̄ porib; suis. non p̄re d̄c̄t̄ uir̄ b̄m̄;
p̄p̄t̄ ea ab initio con fir mat̄ & con sili at̄s̄ sum. &
cogit̄a in & s̄c̄p̄ ta d̄m̄ si om̄a op̄ra d̄m̄ bona. & om̄e
op̄er̄a sua sub m̄ m̄tra uir̄. Non e d̄c̄t̄ hoc illo ne-
quus e om̄a d̄m̄ in d̄m̄p̄ suo con p̄la b̄ntur & nunc in
om̄i cor de d̄ore con lau date & b̄re d̄c̄t̄e in m̄n̄
d̄m̄; Occupatio magna. creata e om̄ib; hominib;.
& iugū gra ue sup̄ filios adam. p̄ die ḡntis de uir̄re
m̄tri corū usq; in d̄m̄ sepulchre. In m̄tri m̄n̄iū
cogit̄a no n̄i cor. & t̄m̄ r̄i cor d̄i. Ad in ad̄m̄ s̄c̄p̄
r̄ḡon̄. & d̄c̄t̄ s̄c̄ m̄n̄iū; p̄s̄ d̄m̄ sup̄ sed̄m̄ gl̄
riofam. usq; ad h̄m̄i ḡnti. In r̄b̄ r̄a & cin̄re ab̄c̄
qui uir̄ t̄r̄ h̄ra cin̄re & p̄a r̄e corō n̄a usq; ad t̄m̄
qui co op̄er̄a t̄r̄ h̄ra cin̄re; s̄c̄ r̄e zelus t̄r̄ m̄n̄iū

fluctatio & amor mortis, Ira cum dia p̄sūp̄tō & conuē
 cio & in tēp̄r̄ rēstōtōm̄ Inuēbile somnū mortis in
 mūtāt sc̄ntiā hominū cōm̄, modo cū tā quā nihil inrequē:
 & ab h̄ somnū quasi in die rēstōtōm̄ corā b̄atō est. Inuē su
 cor d̄t̄r̄t̄. Tā quā quē uar̄ d̄t̄r̄ In die belli In tēp̄r̄ salu
 tōr̄ t̄r̄ & s̄r̄ r̄d̄t̄ & admirant̄ In illūm̄ timorē tā omne car
 ne ab homine usq; ad p̄d̄c̄t̄ & s̄r̄ p̄c̄ c̄tō r̄t̄ sept̄i plūm̄
 Ad h̄c̄ mor̄t̄. s̄nḡūs̄ cōuērtō & r̄m̄p̄h̄c̄a, Op̄r̄t̄ s̄m̄t̄
 famer̄ & conuē cio & fla gella sup̄ In quor̄ creata sunt
 h̄c̄ om̄ia & p̄t̄ illat̄ factū ē cōtact̄ m̄t̄ om̄ia q; d̄t̄ r̄a
 sunt In d̄ r̄am̄ conuē r̄d̄lur̄, & aque om̄ In mare conuē
 r̄d̄lur̄ omne manū & Iniquitat̄ delectat̄ & fide In s̄culum
 r̄d̄lur̄ & sub r̄at̄ r̄a Inuērtōr̄a s̄c̄t̄ flūuū s̄c̄ cabuntur & h̄c̄
 tabuntur magnū In plūuā ^{enebt̄} p̄r̄nabunt. Et In q̄d̄r̄ d̄t̄
 In manus sua letabitur s̄c̄ p̄t̄ uari c̄tō r̄t̄ In con s̄m̄ m̄t̄o
 ne r̄ab̄t̄ c̄t̄. Ne p̄t̄ In p̄r̄t̄ non m̄lt̄ p̄t̄ cabunt r̄am̄. ^{uirtut̄}
 & r̄a d̄t̄ In m̄n̄ de s̄p̄c̄a cū m̄n̄ p̄d̄r̄ s̄onant̄ sup̄ om̄ ne aqua
 t̄r̄ d̄t̄r̄t̄ usq; In m̄n̄ aqua & ad or̄a flūm̄ Inuē. Ante om̄ ne
 s̄m̄m̄ c̄uēlletur: ḡra c̄a s̄c̄t̄ para d̄r̄ s̄t̄ In b̄c̄ d̄t̄ Inomb̄.
 & Inuē cor dia In s̄cula p̄ manū, Ultra s̄b̄i s̄uffi c̄d̄r̄t̄
 op̄r̄at̄ con dul cabitur & In c̄a In uā d̄r̄ Thes aurum fili
 ed̄ficatio c̄uērt̄ a t̄ con dul cabunt. noni & sup̄ h̄c̄ m̄lt̄ & firmat̄
 In m̄a c̄ulata con p̄t̄at̄r̄ uir̄a & m̄lt̄ ca lēi s̄c̄ant̄ c̄p̄d̄
 sup̄ utra q; d̄l̄t̄o s̄ap̄t̄r̄a, t̄b̄iā & p̄s̄t̄r̄ū s̄ua uē faci
 unt̄ me lod̄iā & sup̄ utra q; lingua s̄ua uē, Ex p̄t̄ r̄ om̄ u
 & s̄p̄c̄iōm̄ de s̄i d̄erant̄ oculū tuū & sup̄ h̄c̄ uir̄ d̄t̄ r̄ōm̄t̄.
 Am̄ c̄uē & sodal̄ In d̄m̄ p̄t̄ con uā d̄r̄t̄ & sup̄ utr̄ q;
 m̄lt̄ t̄um̄ uir̄o, Fr̄at̄ In ad uir̄ōm̄ In tēp̄r̄ tribula
 tōm̄ & sup̄ eos m̄lt̄ cor dia lib̄ra ut̄. Aurum & ar
 ḡntū con s̄t̄r̄at̄ p̄ d̄r̄ & sup̄ utr̄ q; con s̄lū bene
 plantū: fa cult̄ r̄t̄. ^{rel̄} & m̄lt̄ h̄c̄ alt̄ r̄m̄ cor & sup̄ h̄c̄ r̄ r̄c̄uērt̄
 mor̄ d̄m̄, Nonē In t̄m̄ore d̄m̄ Inuērt̄ō & nonē In eo
 Inquire r̄ ad uir̄ōm̄, t̄m̄or̄ d̄m̄ s̄c̄t̄ parad̄r̄ s̄u be
 ne d̄t̄ōm̄ & sup̄ omne gl̄r̄iā op̄r̄at̄ r̄m̄ illum.

DE INDI GENTIA MISERA. Fili Indignus uir
tue ne Indignus melius sum mori quam Indignus, uir re
spiciens Inimicitia aliana. Non est uita eius. In cogitatione uir
tus. Nec sui anima sua & uis alidus, uir autem disciplina tus
& studium costo didit. In ore Inpro dicitur. con dul ca uirtus
Inopia & Inuidie eius ignis ar de bit. De me uopia et
IUDICIUM MOR TIS. Omnis qua amara est memo
ria tua. homin pa cem ha benti in subtra uidi suis. Uiro que
ta & cuius uie dicitur sunt. In omni. & ad huc ualenti acci
pere et lum; Omnis bonu e iudiciu tuu homin Indignu;
& quimmo ra tur uiri b; de & cio e tate. & cui de omib; u
cura & In cre dibili. quip dit sapi entia. nolime tuere tu
di tuu mor tis. me memo lo q uante te futurum & q; sup
uirtura sunt. ^{br} hoc iudiciu adno omni car m. & qd
sup uidi & In b; ne platta altissimi; siue de e siue cen
tu. siue mille anni. Non e q; In m ser no accusatio
uite; Filiu ab hominatione. si p & cato rion. & qui con
uoluntur secus dom; impioru filoru pccatoru p & r &
h; e dicit. & cu somne illoru ad fidurtas opprobri;
De patre Impio q; rantur filii qm p p e illu. sunt Inopio.
Uae uobis uiri Impu. qui dbe li quistis legon dmi al
tissimi. & si p a q; fudrtis. In ma ledictione nascimur
& si mor auter tis In ma ledictione. & ite p r as ura. O m n i a
q; d e b; ra sunt In t e r a con uol u b r a u r; Sic Impio ma
ledicto In p dictione luctat homin con pore iporu;
Non aut Impiof dele b r a u r cura habe de bono no
mi ne. hoc su magis p mane bit tibi. qua mille thes
auri magni p r c i o s i. Bone uite numerus dicitur;
Bonu aut nom p mane bit m e u o d i c i p l i n a & p a c e
con s e r u a t e filii; Sapi entia su ab icon d r a & thes au
rus oc cul tus. q; ut uirtas In utruq; me hor e homo
qui ab son dit sapi entia sua; U l t r u t a m re u e r t e n u m.
In h u s q; p c e d u n t d e r e m e o. Non e suu bonu omne
In re u e r t i l i a. ob s e r u a r e & In o m n i a omni b; b e n e p l a c e t;
In f i d e.

Inspiciens qua sua qua qui abscondit

De omib; utriusq; de cl; hinc dicitur. Quisq; eite
 matrem & patre de for m catione da p n dente & potuere de
 mada no appropie & iudi ce de de ludo, Ninagoga Nylebe
 de In qui rate no no & amico. De multu cia de loco In quo habi
 tas; De fu to; De ubi rate di. & ab ta mdrto. de dis cu brto In pa
 mb; & ab of fut cacione da ti & ac cep ti. Nialu tantib; de
 siloio; Nere p b t u mulier for m carie & ab af s h one
 tuul tus cognati; Nea ut tal faci an pxi mo tuo & ab au sy on
 do pat e & non re s t u a n do; Nere spicias mulier falson
 um & ne scribit ancilla eius & am cis de s t monib; In p d r t
 p i u de d r t ne In p d r t; Ne m dupli ca s t m o n e audr t u s;
 Dere uelatione s t m o n i s abs con d r t i & q u i t u e r e s i n con fu
 sione. & In ubi & g r a c i a b i. In con s p e c t u om n i u homin u.
 Ne plus omnib; con sum d a r t i. & ne accipias p s o n a ut de
 lin quas. De lege ab t u s s i m i. & i s t a m o & de iudicio
 l u s t i f i c a r e Impiu; De u s b s s t i o r u & u a t o r u & de d e t o
 h e r e d i t a t i s. a m i c o r u & d e r. q u a l i t a t e s t a t i r e & p o n d e
 r u m & d e a d q; s t i t o n e p a u c o r u & m u l t o r u. De c o r r e p t i o n e
 s u p n o n o & n e g u t i a t o r. & de multa d i s c i p l i n a f i l i o r;
 s t u o p a s i m o l a t u s s a n g u i n a r e s u p m u l i e r e n e q u a b o n a
 e s i g n u u b i m a n u s m u l t e s a n t d i d e & q u a c u q u e t r a d e s n u
 m e r a & a d p h i d e. d a t u u b i d & a c c e p t u m o m n e d e s t i t e.
 De d i s c i p l i n a. In s a n s a n & f a t u u & de s e m o r i b; q u i u
 d i c a n t u r a b a d u l t i c o n u l i t & q u i s d r u d r u t. In o m m b u s. &
 p l a b i l i t u m con s p e c t u om n i u i u s s r i u m. f i l i a p a t r i s a b
 s c o n d i t a e u i g i l i a. & s o l l i t u d o e i u s a u t o r & s o m n u n e
 f i r t e In a d u c a n t i a s a a a d u l t e r a o f f i c i a t u r. & c a m o
 r a t i a c u i u s s q u i b i l i t f i a t. Ne q u a n b p o l l u a t e m a r g i n n o r e
 s u a & i m p a t m r u g g r a u d a In u e n i a t u r; Ne f o r t e a m u i r s c o m o
 r a t i o n t r a n s g r e a t u r. Ne e r t e s t e r e l i r e f f i c i a t u r; s u p p l i a t i l a x
 o r d i n a m; f i r m a c o s d o c h a m; Ne q u a n d o f a c i a t t e m a p p r i u m c o m
 r e m m u r. P a d d r a t i o n e In c i u r t a t e & a b i t a c i o n e p l e b i
 & c o n s u m d a r t e. In m u l t a t u d i n e p o p u l i o m n i h o m i n i
 n o l i m r b i d r e. In f a c i a n & In m e d i o m u l i e r u n o l i c o m
 (m o r a t i)

... ure
 ... re
 ... uat
 ... nati
 ... b r t u r
 ... o p t a
 ... mem
 ... que
 ... acc
 ... m o n i
 ... m b u
 ... l u
 ... s u p
 ... d i g n
 ... e s u e d
 ... c u s a t
 ... n g u e
 ... a t o r u
 ... p o b r u
 ... s i m i
 ... d i d e
 ... n a l c i m m
 ... u r a
 ... m p p a
 ... p o r e
 ... a b e d e b o n
 ... q u a m l l e
 ... d u b i
 ... c i l i n a
 ... d r a
 ... m e l o r e h o n
 ... r e u s e
 ... o m n i b u s
 ... p a
 ... f a n d i

De uerba mōi tū dñi p̄ca dñi tinea & amulibz iniquitatū
Oelia ē iniquitatū uiri quā bene facit mōi & amulibz con
sum dñi in opibz. Idus elemētopuū. Me mox cogi
tur op̄ū dñi & q̄ uidi aduocabo in s̄ mōibz dñi op̄a eius
Sol inluminans p̄mā resp̄ctū & gloria dñi pl̄mā ē opus eius
Non na dñs s̄ctū s̄ctū dñm̄ rare om̄a mirabilia sua; que
s̄p̄ maui dñs om̄p̄r sc̄abilire in gloria sua. Nō s̄ctū & om̄
mā inuisti gab̄it & in aīa uia illor̄ & cogi ta ut cogno ut dñi
dñs om̄ne sc̄itā & insp̄ctū insigniū eui. Adnunciāns q̄ pre
t̄r̄t̄unt. & que s̄p̄ aduocaturā reuelāns uel digno cu
lorū. Non pre te r̄t̄ dñm̄ om̄ cogitatus & non ab se con
dit se ab eculū s̄ct̄ mō. magnalia sapientie sue de co r̄ant
quē ante seculū & usque in seculū. ne q̄ aditū ē
neque minuitur & non neḡt̄ ali cuius consilio. quā desi
derabilia om̄a op̄a eius. & tā quā sc̄ntillā. quā ē con
siderare; om̄a h̄c̄ uidi & mandū in seculū. & in om̄
nino cō s̄tate om̄a obediunt ei. om̄a dupl̄cia unū conū
unū & non s̄ct̄ quē quā de aīe. unius cuius q̄ con firmā
uit bonas & quis sc̄t̄abitur in dñs gloria eius. **IN SC̄P̄**
DE T̄P̄E. Al̄ tu dñs firmamētū. pulchritudo ē; sp̄ctū
et celi in uisio n̄r̄ glorie; Sol in asp̄ctū adnunciāns in ge
tu uas admirabile opus & celsū in meridiano & ar̄t̄
rā. Incon sp̄ctū ar̄ doris eius quis pot̄t̄ sustineri firmā
costo dñs in op̄ibz. ar̄ doris tripl̄ citur. Sol & ar̄t̄ mō
t̄ radiat igneos & sc̄t̄ant. & re s̄ct̄ ḡnt̄. n̄r̄ s̄ct̄ ob ce cat
ocular. magnus dñs qui s̄ct̄t̄ illū & in s̄ct̄ mōibz ei
festa nauat. s̄ct̄ & luna in om̄p̄r suo ost̄nsio t̄m̄ poris.
& signū acui. Luna signū diei s̄ct̄t̄. Luna re q̄ dñi
nuclur in con s̄ct̄ in aīone; or̄bit̄ s̄ct̄t̄ n̄m̄ eius ē
cresc̄nt̄ admirabiliter in con s̄ct̄ in aīone uas & r̄oū
in celsis. In firmamētō celi resp̄ct̄nt̄ glorio sa;
Sp̄ct̄ celi gloria s̄ct̄t̄t̄ m̄m̄ d̄ inluminans
In celsis dñs & in uis̄ bis s̄ct̄t̄t̄ stabunt ad iudiciū
Non marces celi in uigiliis suis; Uide arcū & b̄dic̄

die qui fecit illi ualde speciosus est in speculo de re suo; Cur rabi
 ce lion in circuitu glorie sue; aratus & celi apertu sunt illum
 in p[er]io suo ad caelera bit m[un]d[us] & ad cael[us] coruscatione[rum] omni
 t[er]re iudicium p[ro]p[ter]ea apertu sunt thesauri & euolauerunt nebulae
 sicut auis in magnitudine sua posuit nubes & confracti sunt
 lapides grandi in conspectu eius. ca[m] mouebuntur montes
 & in uoluntate eius ad spira ut notus. Uox tonitruu eius u[er]ba
 u[er]ba ut t[er]ra t[er]ra p[er]dit aquilonis & c[on]gre[g]atio sp[irit]us. Si cunctus
 de pondis ad se de d[omi]no ad spargit in u[er]ba sicut locusta. de mor
 gen[er]is carnis eius pul[uer] q[ui] tu d[omi]no coloris eius admirabunt oculus
 & sup[er] imbr[es] eius & pauis cu[m] cae[lo]. Caelu sicut sal effundet sup[er] t[er]ra
 & d[omi]n[u]s gelausit fidit t[er]ra qua[m] caecumina tribuit p[ro]p[ter] g[ra]tiam
 u[er]ba[rum] aq[ui]lo flauit & zelant[ur] cristallu[m] ab aqua. Sup[er] omne
 congre[g]atione[m] aqua riu[us] requiescit & sic luri ca. Intra se
 aquis deuorabit montes. & sic u[er]ba de s[an]c[t]o & inquit uiri
 desicut ignis. Medicina omniu[m]. Infirmatione rebule.
 Pos ob u[er]ba ab ardore diuini amor humilam efficit am[or] in s[an]c[t]o mo
 ne eius s[ic] ut u[er]ba cogitacione sua. pla cauit ab[er]su[m] & p[er]lon
 ta ut illi imita. Qui nauigant mare enarrant p[er]t[er]cula eius
 & audibunt auribus admirabuntur. illic p[er] clara & mirabilia
 op[er]a eius; Uaria g[en]ta bestiar[um] s[ic]om nu[m] p[er]coru[m] & creatu
 ra beluar[um]. p[ro]p[ter] ip[s]u[m] conseruatus e[st]. In d[omi]n[u]s si n[on] e[st] in s[an]c[t]o mo
 ne eius conposita sunt omnia; Multa dicimus & desinimus.
 u[er]ba conseruatio aut[em] s[an]c[t]o mo[n]u ipse e[st] in om[n]ib[us] glori
 antes ad quid ualebimus; ipse e[st] om[n]i[um] sup[er] omnia op[er]a sua.
 Terribilis d[omi]n[u]s & magnus ad d[omi]n[u]s. & mirabilis portus
 ip[s]ius; quoru[m] cu[m]q[ue] ualuerit sup[er] ualebit. ad huc & ad mira
 bilis magnificencia eius; Bene dicentes d[omi]n[u]m & ab[er]tate
 illa[rum] quantum potestis; maior e[st] d[omi]n[u]s. om[n]i[um] & ab[er]tantes eum
 re p[er]lemini u[er]ba t[er]re ne laboretis non e[st] inquit u[er]ba eu[m]
 & enarrate & quis magnificauit eu[m] sicut e[st] ab[er]tate
 Multa abscondita sunt maiora horu[m] pauca au[tem] u[er]ba
 eius op[er]a. eius omnia aut[em] d[omi]n[u]s fecit & p[er]eag[er]antibus
 dedit sapientia[m];

LAUDEMUS, VIROS GLoriosos; Et parentes nos vestros
in generatione sua. Multa gloria fletus dicit magnificencia
sua. aseculo dominavit in potestate sua. Homines magni vir-
tute & prudentia sua. pre dicti nostri vestros indignitate propheta-
rum. & imperantem. In pre sentia populo & virtute prudentie popu-
li vestri. In sima ubi. In pudicitia sua requirentes modos multi col-
lenas rantes carmina scripserunt. Homines dicentes In virtu-
te pueri tui dicitur. In tui habetis pariter carnes in domibus suis. Omnis isti
in generationibus. generis sue gloria adepti & in diebus suis habebunt
in laudibus. Qui de illis natus reliquerunt nomina narranta di-
laudes eorum. & sunt quorum non est memo-ria perierunt quasi qui
non sunt in die nati. quasi nati & filii ipsorum cum illis. Sed illi curi in
se corde vestri quorum pietas non de fuerunt & cum se in me ip-
sorum pro se uestra bona. hoc dicit. Ne potest illorum semen in terra
membra fletus & filiorum ipsorum propter illorum usque in terra in manu
semen eorum. & gloria illorum. non dicitur in lingua eorum perierunt
in pace se pulchra & in omni eorum. in uide in genere rationes. & generationes
Sapientia ipse. enarrantur populi & laude eorum. in uide & de sua.
Enoch placuit deo & trans latus est in para dicitur ut dicitur gentibus.
penitentia. In die in uide est perfectus uirtus & in tempore uide cum
dicitur factus est reconditio. Ideo remissa est reliqua terra
cum factus est diluuium. terra in uide seculi posita sunt apud illu-
ne de terra posita diluuium omnis caro. Abrahama magister
patris multitudine gentium & non est in uide similis illi in gloria
qui conuersus uauit legem & celsi & fuit in terra in uide cum illo.
In carne eius stare fletus terra in uide & in confirmatione in uide
tate fidelis. Ideo iure iurando de dicit illi semini in genere sua.
Crescere illi qui sunt se cum alii & in terra & in terra se semini
& in terra dicit se illas amaraque ad mare & affluunt usque ad
in uide orbis terre. Et in uide eodem fletus modo propter abraham
patrem ipsius. Bene dicitur cione omnium gentium de dicit illi &
terra in uide conuersus in uide sup caput iacob. In uide cum
in uide dicitur in uide sui & de dicit illi hoc dicit se & dicit
se a parte in uide duo decim & conuersus uide ut illi homines

misericor dia inueniunt gratia in oculis omni carnis. Dillectus
 ado & hominib; mortis cuius memoria habere ditione que
 simile illu fect in gloria scoy & magnificabit eum in me
 re. Inim cora. & inuoluitus inens tra pla cabit. & glorificauit illu.
 In con spatu regu. & iunxit illi cor rona populoso; & os dicit
 illi gloria sua in fide & leuitate ipsius sem fect illa & elegit illi
 de omni carne; Nara fect illi uoce sua & iudicat illum in
 hube & dedit illi coro na precepta & legon uite & dis ci
 pline; Docere iacob tsa mstru & iudicia sua israhel; & ced
 su fect aaron fratre eius & simile sibi de tribuleu. Sta tuit ei
 ter ta in tu & h nu & dedit illi sa cta dotu gdris & be an fi
 cauit illu in gloria; & cri cu amicit illu coro na glorie sue;
 In duit illu stola glorie & corona uit illu; In uas is uirtutis
 cri cu pedes & ssmoralia & humbrale po sunt it ei & emxit
 illu in unalutis aureis plamit in gero; De are sonitu in un
 es uo; Auditu sa cte sonitu. In bnplo in memoria filis gdris
 sue; Stola scam aut & ia cinto & pur pora opus tpe ule uir
 sapientis iudicio & ubritate p dca; tor to cocco opus ar tifici cu
 Gem mis p ciosis buligatura aurifigurat & opste lapidaru & lap
 tis in memoria sccund nu mbru filioru israhel corona
 aurea supra metra eius; & p sa signa sci tatis gloria hmo
 ru & opus uirtutis; De sidera oculoz ornata sic pluchara an
 te ipsu non serunt talia usq; ad origine; Non in datus e illa
 alieni gdra aliquis; Sed tantu fili ipsius soli & nepotes eius
 p om ne tbnpu; sacri ficia ipsius consumptas igne cor die
 con ple uit mor ses manus eius & iunxit illu oleo sco; factu est
 illi in teta mentu et h nu & sem in t eius sicut dies celi; sin gisa
 cor dotio & habere lau de glori fi care populum suu; In nomine
 suo ipsu elegit ab omni uentre; Ad tate sacri ficiu do in cdu su & lo
 uum odor an in me moria placere populo; De dit illis in pre cep
 ta suis potesta tbn; In teta mentis iudicioru de cte iacob testi
 monia & lege sua luce da re israheli; quia contra illu ste
 tarunt alieni & ppt in uida h cu dederunt illu in de is ro
 homines quib; tbn cu da ran & abiyon & con gre gatio core in
 uacundia

Uisit dñs dñs & non placuit illi. & con sumptis in impetu ira cum
die. fecit illis monstra & con sumptis eos in flamma ignis
& ad deum aaron in gloria & de die illi hereditatem & prom
tas fructuum terre diuisit illis panem ipsi parauerunt in sacris. Nā
sacrificia dñi eddit q̄ de die ipsi & semine eius certe rā in terra
gēntes. hereditatem autem & partem illi in gēntes. Ipse enim parauerunt
& hereditatem. finem filius eleazari rā eius in gloria. In miran
do tantū in timore dñi. & frater in reuerentia gēntes.
In honore te & alia certat amme tue placuit dñs. Ideo dicitur
illi in dā mortuū pacis. p̄mitti p̄m sc̄p̄ & gēntes tue ut sit illi & semine
eius sacerdotum dignitas. In dñs nū & dicitur in dñm dauid regi filio
iuse attributa. hereditatem ipsi & semine eius ut daretur sapientia
in cor nr̄m iudicare gēntes sua in iusticia. ne abierintur bona ipsoꝝ
& gloria ipsoꝝ in gēntes eorū. ac tō nā fecit. Por tū in bel la hietul
nauis tue cor ip̄s mor ti. In ph̄dit quis sit magnus. sicut d̄ nom̄
sui; maximus in salute el̄cto rā dī & depugnare in gēntes hostes
ut contē q̄ re aut hereditatem isrl̄ quā gloria adertitē in tolle
do manus suas & altan do contra curia eorū p̄mpleat. quis ante
illū. sicentit. Nā hostes ipse dñs p̄duxit aut ira cum die eius.
In pedibus sol & unus dies factus est quasi duo. In uo cabit al
tissimū. om̄ni portū dñi in op̄ pugnan do in uicariū dī q̄ & au
diunt illū. magnus & dñs; in saxis grandinis. ut arat ualde
for tū. In p̄m fecit contra gēntem hostile & in dē cō iu. p̄
dē die contrariis; ut cognis eorū gēntes portū eus quia
contra dñm pugnare non ē facile & dicitur ē ad p̄o portū
& in dieb; mor ti miseror dñs fecit. Ipse & Caleb filius iac
none. stare corra hostōn & phub̄ro gēntē ap̄locat & p̄m
gēntē mur mur malitio & ip̄ fiduo confidit ap̄ri culolibe
ratū. An numero ses cōtorū. milia pedrū. Inducere illi ai me
re dicitur. In rā q̄ manar lac & mel. & dedit dñs ipsi i ca
leb for titudinē & usque ascendit tōm p̄mansit illi cur tu ut
ascendit in dē cel so tē re lo cū. Et sem̄ in p̄m obtinuit he
re dicitur ut iudicant om̄i fili isrl̄ qui abo nū ē. ob se quis
dō & iudicet siguli suorum non in quorum non est cer

rupti cor quonon audisti sum adio; Ut sit me mo ria illo rion.
 In bene ditione gloria eoz pullu ent de loco suo; & nom eorum
 p manet In dicit nu; pma n dicit ad filios eoz scoz. uiroru gloria
 Dillectus adno suo. samuel ppheta dmi renouabit impriu; & un
 xit principes In gente sua; In lege dmi uidi cauit con gregatione
 & uidit dnr iacob & in fide sua pbatu se. ppheta. & cognouit in uis
 bilitate fidelis; quia uidit dnm lucis & in uocauit dnm potestatem &
 obpugnauit hostes dnr cu sta ter undiq; In oblatione. cum inuo
 laci. & in uocauit de celo dnr & in sonitu magno auditi fecit uoce
 sua & contri uit principes tyrioz & omes duces phylitiam &
 ante tempus uite sue & seculi. Te amo nu p bua In con sp & tu
 dmi & xpianitas. & usq; ad cambria. ab omni carne non ac
 cept & non acuta ut illa homo. & post hoc dor multu & horu fecit
 regi eiosth dit illi. sine uite sue & scaltabit uoce eius de terra.
 In ppheta. delbe impietate gdras post hoc sur roxti. Nat ha
 ppheta. In dieb. dauid & quasi ad opt salutaris sephatius eacar
 ne. Sic dauid filius ioseph cum leomb; lussit quasi cu agnis & in uis
 simili ter fecit. Sicut cu agnis ouum; & in u uoluntate sua; nu quid
 non occidit gigante & abstulit oppriu de gente. In tollen du
 manu In raxo sum de detect & uol tatione golie; Na ubi in uo
 ca bit dnm potestatem & de dit In dicit uia eius tollit hominum ser
 uon In bello & scaltare cor nu gdras sue. sic In de con milibus.
 glorificabit illu. & lau da bit illum. In die dicitob. dmi in ostib
 do illi coro nam glorie. Contri uit dmi In u uocauit undiq; & ter
 pabit phylitiam contra rias usq; In hodis nu dnm. contri bit cornu
 ipsoz usq; In dicit nu. In om mpr dedit con stit uone sco & de celo In
 uo bo glorie; De omni cor de suo lau da bit dnm. & dillect dmi
 quiescit illu. & de dit illi contra In m uocauit potestatem a. Et stare
 fecit cantu res contra al tars. & In sonu eoz dulcis fecit mo d
 & dedit In ce lebratio nly. dicit & or na ut templu usq; ad con
 sumatio ne uite ut lau da bit nom scm dmi & lam plifi caput
 manedi scitaton & pur gant peccata. ipsius & de al ta ure In
 dicit nu cor nu ipsius & de dit illi re tam tam regum & se
 don glorie In ist post ipu sur rexit solus sibi scus. & p p r

illa de idem omne potest a inimicorum. Salomon imperator in dieb.
 pacis cui subiecit de omni hostes. ut condiderit domum in nomine sue. & pa
 raxit scita con in son pnt nu que admodu dicitur e in uadrato
 sua. & in plausu quasi flu in sapientia & terra pnt am ma
 tua. & re plati in comparationib. & hris pntationibus mirate
 te d're & in nomine dñi di cui e cognom ist colle giti.
 quasi ori calciu. aurū. & ut plumbum con plecti argenti. & in
 di nati sōno rā tua mulierib. pntā con. habuisti intus cor
 pore. De distina culam. In glo rā tua. & pntā nō in dñi
 um. Induce in eandā ad liberos tuos. & in dñi stulticia
 tuā ut facies in pntā bipitū & & ephraim impatore in pntā
 di rumpit. neque delebit. ephraim. neq. p de dñi ab stirpe nepo
 ter electus sui. & sōni eius. qui diligit dñi nō ausordit. De dñi aut
 reliquū iacob. & dñi de ipsa stirpe & finē habuit. salomon cū pa
 tri bus suis. Et re li quid post se de sōm ne suo stulticia gōti.
 & in uerū apru dōtia roboam. qui a uerū gōti. consilio suo.
 & in uerū boā. filiū nabath quipē care fecit. & dedit ephraim
 uā pē con di. & plurima redū daugunt. pē cōta ipsoz.
 Ualde aud dñi. illas actū sua & g sunt omi ne quitas. uig
 dū p uerū ad illos de sōno & ab om nibus. pē cōta libāuit
 cor. Et rā dñi helias pphāia quasi ignis & uerū ipius qua
 si sō ar debet. qui in dñi in illis famē & in uerū illos.
 In uerū sua pau ci facti sunt. Non potōt dñi in uerū dñi
 prep ta dñi. Ut bo dñi con tūtu celū & de dñi a se ignē
 d're. Sic amplifica tū helias in uerū in uerū. & qui po
 tē similitō gloriari tibi. Qui sustulisti mortuum ab
 inferū. de sōte mor tu. In uerū bo dñi di. qui de idē dñi. regem
 ad pntū & in uerū facile potōt a ipsoz & in uerū
 delecto. quau dis in uerū iudiciū & in uerū uerū.
 de dñi in uerū. Qui uerū uerū ad pntā & in uerū. facti
 succē sō pōtē. qui uerū es in uerū bīne ignis & in uerū
 equo rū. uerū uerū. Qui in uerū es in uerū in uerū
 & in uerū ira eandā dñi conciliare cor patris ad filium.
 & re dñi re tribum iacob.

non rā.

enigmata ad insulas longe distulisti non nentia & dñi
 & in uerū in uerū & in uerū

Beatae quae uidebunt & in amicitia tua decoratisunt; Na nos
 uiuimus: tantu post morte aut non dit tale nom nostrum;
 helias qui haur bene: idcirco & in heliseo conplectus e spr eius;
 Indici: sui non pti mult. principē & po tbra: nemo uitt illum.
 nō supra bit illū: ut bñ aliquod & mortuū pphetauit corpus
 eius. In uita sua fecit monstra & in morte mirabilia op̄a ap̄tius
 In omnib; istis non p̄tuit populus & non re cesserunt ap̄t̄e caris suis
 usq; dū de uctis dētra sua & dis p̄sunt in om nē t̄ram.
 Et relicta ē gōn: p̄ pau ca & p̄m cep̄ in domo dā: quidā ip̄sori.
 fecerunt qd̄ placu & dō; Alii aut̄ multa. commiserunt p̄ccata
 Ceduas mumbit ciuitate suā & in dicit in me diū ip̄suis.
 aquā & fedit s̄ro rupōn & edificauit ad aquā puteū; In diebus ip̄suis al
 cū dit s̄i na cherim. & misit sap̄ia cō. & iustulit manū suā contra
 illū & dicit lit manū suā. In sion & sup̄ bas: factus ē po tbra sua: ibi
 mota sunt: corda & manus ip̄sōz; Et doluerunt quasi mulierē par
 turē h̄m; Et in uocauit dñm misit cor dē. & p̄an dōm̄ manū
 s̄e ad celū & s̄c̄i dñi d̄i au diunt c̄ra uo cōn ip̄sōz; Non ē
 con moratus p̄ccatorū illorū. neq; dedit illas. In micis suis.
 Sed purga uit illas in manu elare: s̄c̄i p̄phete sub idē castra h̄m̄
 rōz; & contri ut illis angelus dī; Na fecit ecce h̄m̄ qd̄ placuit
 dō & s̄c̄i t̄m̄ l̄m̄ in uia patri sui dād̄ quā mandauit illi q̄m̄ p̄pheta
 magnus & fidelis in con sp̄c̄u dī; In diebus eius retro redit sol &
 c̄ra dit regi uita sp̄u magno uidit ultima & consolatus ē in
 gōn̄a in sion usque in sion p̄ t̄r̄ nū. Et ostēdit futura & ab
 scondita ante quā uer̄t; Nemo r̄c̄lōs̄a in con p̄s̄a uer̄ odo
 r̄s̄ falta opus p̄c̄ m̄b̄tari; In om̄i ore quasi mel in dulca b̄ra
 eius memoria & ut musica. In conuiuio cum ip̄e ē disp̄ctus diuini
 t̄is d̄c̄: p̄b̄ t̄bra gōn̄a & t̄llit ab om̄i uer̄e uel in p̄d̄it &
 gū h̄s̄ na b̄t ad m̄ cor ip̄suis. & in diebus p̄ccatorū corro l̄raunt
 p̄ccatōn̄. p̄r̄ t̄r̄ d̄t & ezechia & ioseph̄ om̄es p̄ccatū. commisit.
 Non r̄e linquunt legōn̄ al̄ ut s̄m̄. regis iude & con r̄m̄p̄s̄runt
 timore dī. De d̄runt cum regnū suū al̄ ut s̄glo r̄a suā. alie negōn̄a
 In cōn d̄runt d̄c̄ta s̄c̄i r̄at̄ ciuitate gōn̄a. & de s̄c̄r̄as̄ r̄c̄d̄runt
 uat̄ ip̄suis. Inmana h̄ere n̄re. Na male tracta uerunt illum

qui audire matris consensu tunc propheta. eus tunc & huc re. & p
 dicit. & nunc edificare & renouare, Ezechiel qui uidit conspice
 tu glorie qua ostendit illi in curru cerubim. Nam cum memo
 ra tunc e. hinc eorum in hinc & bibe facere illis qui ostende
 runt redas mas & duo dicit propheta. omnia pollulabit de loco suo.
 nam robora uis iacob & re dimittunt se in fide uirtutis. Quomo
 do amplifit cabo Zoro babel; Ha & ipse quasi signum. In dicit a
 manu misit & ihu so dech qui in diebus suis aedificauit domum
 mu. & de al taub. tunc plium sem dno. paratu in gloriam sem
 pter na. dicit mas in memoria multi tunc poru que pter nob
 muru. eus sar. & fiare scire por tas & dicit quibet domus nei. N
 Nemo natus e. hinc ra qualu enoch e. noch na & ipse receptus e
 atura. Joseph natus e. homo pter cepit fra tuu fir ma mdrum.
 gdris & dicit fra tuu. Stabili mentu populi & or in ipse. utraque sum
 & post mor tunc ppheticarunt; Seth & sem apud homi gloria ad epi
 f & sup omne anima in origine ada. si moie filius sacer du magnam
 qui in urta sua. iustul sit domu. & in dieb. suis corroborauit tunc
 plu. tunc pliam. al tunc do ab ipse sim data e. duplex edificatio &
 ed sa parte tunc tunc plu & in dieb. ipse remana uis pter aqua tu.
 & quasi mare ad impletur supra modum. quicunq. ut gdris iuan
 & libera ut illa apertine. qui ualuit aedificare ciuita tunc
 qua de tunc gloriā in con uis sion gdris & in gres tu. do mus.
 & si pte si ca tunc e. quasi stel la. martina hinc die uerba
 le. & quasi luna plena in dieb. suis lu ed & qua si sol re ful gdris.
 Sic illi oful sit in tunc plo di; & quasi ar cus oful gdris hinc
 bula glorie; Et quasi flos rosarum in dieb. uis qua silila
 q. sum in tran sru aq; & quasi flos redolan in dieb. astati
 quasi ignis of flu gdris. & thius ar ddn in gni; quasi uis auris ol
 du or nati. om in lapide p cioso. Quasi oli ua pullulans. & p
 pter nis in ab tunc dicit se tollit in ac cipi dno ipsum. stolam
 glorie uis tunc con sa matione uirtutis. inas con su al tunc
 sci gloriā de dit sci ra tis. Amulū. in ac cipi dno aut par m.
 de manib. sacer do tu & ipse fram. uis ta apam tunc ca illum
 corona fra tuu. quasi pla ta cio cordi. hinc tunc liba no.

Sic et ca illi steterunt quae firam plaine Nomis filii aaron in gloria
sua, ob lauo aut dñi in manib; ipsarum coram omni sara go ga. ist &
con sumptio ne fungdit luara. Simplificare oblatione & celsiregus;
por rogit manu sua in libatione & libabit de sanguine uue & fudit
in fonda mstra altar est; Odo re diuinu & celo p m cipi; Tunc & ceta
mau & filia aaron in tubis p dulcilib; sonud & audita fecit magna
uocē in me moria corā dō, Tunc om̄s populus simul p p̄tra uob & cē
ad dñi in facie m̄ sup̄ tra adorare dñm suū & dare p̄ cor dō omni
p̄tra & celo & amplifica uob p̄ al dñi in uo cib; suis & in mag
na domo ab̄sus ē. sonus uaurraē plāy & rogauit populus dñm &
celū. In p̄ce uig; dū p̄ f̄tus ē honor dñi & in uoy sui p̄ f̄tus; Tunc det
cordib; & tulit manus sua in omne congrega tionē filiorum isrl
dare gloria dō alabur suis & in nomine ipsius gloriari & in dñi ora
tionē suā; Uolūis ostē dō uir tu tē dī & plus ora ut dñm omnium
qui magna fecit nobis cū. secundā suā m̄strā corā dō & nobis in cap
dita tē cor dñi & fidi pacē. In dieb; n̄ in isrl. hō in p̄t n̄ u. q̄ de
re isrl nobis cū esse m̄strā cor dñi dī ut lib̄ta nos in dieb; suis; Duas
gētr̄s odit aui mamea; tē cia aut non ē gētr̄ quā oderī. qui se d̄bit
in morte ser̄ & philistim & stul tū; populus. qui a b̄tat in isrl h̄r m̄;
Doctrina sapientie & dñi cipli ne scribita in codice isto; hiesus filius
sarah h̄ra solimite. quire no uabit sapientia. de cor de suo. Bea
tus qui in isrl uir s̄atur bonis quib; n̄t illa. in cor de suo. sapient
& n̄ s̄m p; Si b̄n h̄c fecerit ad omnia uale bit quia lege dī uob d̄
grā eius ē; **OPATIO** hie sup̄ illi **SP̄CH**; Consi tebor tibi d̄
p̄ & lau dabo te dñm sal uatōrē & meū consi te bor n̄mi n̄ d̄us
qm̄ ad iure & p̄ f̄tor factus est mihi & lib̄ta cor pus meū ap̄
dicatione; Na queo lingue. in q; & alabur op̄ d̄ntū. in d̄ntū & in
con sp̄ d̄ti ad d̄ntū factus est mihi ad iure; et lib̄ta t̄me s̄c̄m
& multitudine n̄ m̄strā cor die uominis tui. p̄ngi t̄ntibus p̄pa
m̄ d̄s ad d̄cā dō manib; q̄ r̄m̄tū anima meā; De mul t̄nti
bulationib; que or̄cū de d̄r me appesure flam me q̄ er cum
de d̄r me. & in medio ignis non sū estuatus; De al t̄nti d̄m̄
uob d̄r. in isrl m̄ d̄a lingua con qū ita. & uob m̄ d̄a cu;
Inge in quo & lingua in uob d̄a lau da bit uig; ad mor tē am̄m̄

Indebat asueri qui regnavit ab india usq; & hiopiam supercentū viginti &
 septem annis. Quando sedit in solio regni sui. Suscipuit regnum hoc
 diu fuit; Tertio igitur anno imperii sui fecit grande conuiuium cunctis
 principibus; & pueris suis fortissimis praedonum & medorum in litas & praefecit pro
 uinciarum corcesse. ut ostenderet diuitias & longi regni sui ac magnitudinem
 atq; hoc tantam potentiam suam. multo tempore centū uidelicet & octo
 ginta diebus; Cuius implerent dies conuiuium iussit omnem populū qui in
 eius imperio erat in suscipio usq; ad minimum. Et septē diebus; iussit conuiuium
 praeparari in uestibulo. horum & nemorum qd regio cultu & manu consistit erat;
 Et pendebant ex omni parte tentoria ceruiculis & carpasim & hiacintis;
 sustentata fimbriis & purpuris. Quibus neis circularis inserti
 erant & columnis marmoreis fulciebantur. Heculi quoq; aurei & argentei
 supparauitū smaragdino & panno stratum lapide disperserant qd
 ra uarietate pictura decorabat. Bibeant autem uinum uicari erant aurei
 culis & alii atq; alii uasib; cybi in fesebantur. Vinū quoq; ut magnificen
 tia regia dignū erat abundans & principum ponebat. Hec erat quine
 ter cogere ad bibendum sed sic se facti erat praeposens mensis singulit
 principibus; suis ut sumer & unus quisq; qd uollet. Vastū quoq; regina fecit
 conuiuium feminas & in palatio ubi rex asuerus manere consueuerat. Et
 die septimo curia esset hilarior & pinniam portionem in caluis & mero & pu
 mauman & bazatha & carbona & bagatha & abgata & karath. & uicari
 Septē eunuchis qui in conspectu eunuchis trabant ut introducerent se a
 uastū coram rege posito super caput eius diademate ostenderet eunuchis
 & principibus; illum pulchritudine erat eunuchis pulchritudine. Quae in
 & ad regem imperium qd p eunuchos mandauerat uenit contempsit. V
 iratus rex & animo furorē succensit; interrogauit sapientes in denuo
 regio semper darent & illos faciebat cunctis rebus in leges
 acuta maiorem. Erant autem primi & proximi & ducibus & ducibus
 metha & thar si & mura ducibus & mura ducibus & mura ducibus
 atq; medox quauidebant p eunuchos post eunuchos saltem
 uicari & p eunuchos regis. mandauerat quoniam regis imperium qd p eunuchos
 chor mandauerat facere ducibus. Responderunt nam ducibus ducibus
 rege atq; principibus; Hic quoque rex laetit regina ducibus & ducibus
 & populos qui in eunuchis regis imperium qd p eunuchos ducibus

regine ad omnes mulieres ut contempnant viros suos & dicant; Rescuerunt
vas sic ut regina uasthi intraret ad eum & illa noluit atq; hoc ex emplo omni
principum coniuges psarum atq; medox parui pendente impensa may
torum; unde regis iustae indignatio & sibi placet egrediatur edic
tu a faciliua & scy batur iuxta legem psarum atq; medorum qua pre
tenye in iustae; Et nequaquam ultra uasthi ingreditur ad regem
sed regis nū ipsius altera quem melior illae accipiat; Et hoc in eam ne qd
latit si mune punciarum tuarū diuulgat impnū; & cum te uxore fia
maioy quā minorū deferent onosem maritis suis; placuit consiliū eius
regi & cunctis principibus; Fecitq; rex iuxta consiliū mamuchan.
& misit epistulas ad uinuer sas punciar regni sui; ut quaeque gens audire
uel legere poterat diuersis linguis & litteris esse uiros primaperac ma
iores in domib; suis & hōp cunc tot populor diuulgay; His itaq; tū post
quam regis cesuey deseruerat indignectio. recordatur ē uasthi & que
fecit & uel quae passa fuisse; Dixeruntq; pueri regis ac ministri eius;
ueruntur regi puellae uirginis a ope cios & mittantur qui considerant
punciarum punciar puellas speciosas & uirginer & adducant eas ad ciui
tatem susan & tradant in domū seminarū sub manu cegey eunuchi
quē pre positus & ceteris mulierum regiarū & accipiant mundum
muliebrem. & cetera ad usus necessaria. & quaecumq; int omnes oculis
regis placuerit ipsarū nē prouocasti; placuit ser mo regi & ita ut sug
geri fecerit iussit fieri. Erat uir iudaeus in susis ciuitate uocabulo mer
do cheus filius sicor filius mei filii chis desthyppie iemini qui transla
tus fuerat de herusalem eotempore quo iechonia regem iuda nabucho
ddonor rex babilonis transtulerat; qui fuit nutritus filiae fra
tris sue edisse quae ieronomine esther uocabatur & itaq; paren
tibus seruata. pulcranimis & decore faciae mer tuis que patre
a matre mar do cheus sibi eam adoptauit in filiam; Cūq; pcebra
issa regis imperiū & iuxta mandāt illius mul gaurginet pulchry
adducuntur susan & aegaeo traderentur eunuchis esther
quoq; int ceteras puellas ei traditae ut ser uerēt in numero se
rminay; que placuit ei & inuenit gratiā in conspectu illius
ut acceleraret mundum muliebrim & traderet ei par
tibus & septem puellas speciosissimas dedero regis & tam pla
cuerat equarū. or naret atq; & coleret. iuxta uoluntatem

ei populam & patiam suam: Mar docheus enim preceperat ei. ut de hac
 re omnino reticeret; quide ambulabat cotidie ante vestibulum
 domus in qua electe uirgines seruabatur; Curāgens salutaris
 esther. & scire uolens quidei occideret, Cū autē uenis set tēpus singula
 rum ordinem puellarum ut intrare & ad regem & plebis omnibus; que ad cul
 tum muliebrem pertinebant mensis duo decimus uer sabatur; Ita
 dum taxat ut sex mensis oleo ungerentur mirrino & aliis sex quibus
 dam pigmentis & aromatibus; uterent; Ingressi etiam ad regem quic
 quid postulassent ad ornatum pertinent accipiebant; Et ut eis pla
 cuerat compositis deo clino feminarum ad regis cubiculum tran
 siebant; Et que intra uerat uespere egrediebatur mane. atq; in die in
 secundas sedes deducebat; que sub manu ^{sa} sassa eunuchi erant qui
 concubinis regis presidebat; Necha habebat potestatem ad regem ul
 tra redeundi nisi uoluit & sex & non uenire ius suis & ex nomine; Euo
 luto autē tempore per ordinem instabat dies quo esther filia abiahil fra
 tris mar dochei quam sibi adoptarat in filiam intrare deberet ad re
 gem; que n̄ quesiuit muliebrem cultum sed quecūq; uoluit aegre
 eunuchus custas uirginum hec ei ad ornatum dedit; Erat enī for
 mo saualde & incredibili pulchritudine omnium oculis gratiosa
 & amabilis uidebatur; Ducta etiam ad cubiculum regis a ueteri mense
 decimo qui uocatur tebelh. septimo anno regni eius; Et amauit eam
 rex plus quā omnes mulieres habuitq; gratiam & misericordiam coram eo
 sup omnes mulieres; Et posuit dia dema regni in capite ei. fecitq; eam
 regnare in loco uasthi; Et iussit conuiuū preparari p̄ magnificum
 cunctis principibus; & seruis suis pro con iunctione & nuptiis esther; Et
 dedit requiem in uniuersis pr̄ uentur. ac donalar gratis iuxta magni
 ficentiam principalem; Cūq; & secundo quaererentur uirgines & con
 gregarentur mar docheus manebat ad regis ianuam. necdūq; p̄diderat
 esther patiam & populam suam iuxta mandatum; Quicquid enī ille
 capiebat obseruabat esther & ita cuncta faciebat ut eotēpore solent
 que eā paruulā nutrabat; Cogitur tēpore quo mar docheus ad re
 gis ianuam orabat uasthi pagadham & thaxer duo eunuchi regis
 qui ianitores erant & in primo palatii limine presidebant; uole
 er que in suggestu in regem & occidere eū quod mar docheum non la
 dit. statimq; nuntiauitq; regina esther & illa regi ex nomine

mar dochei qui ad serem detulerat; Quæsitum est & inuertum & ad pensur
utiq; eorum in patibulum mandatumq; historis & annalib; traditum
coram rege; post hæc rex asuerus & calcauit amansilium amathi
quærat de stirpe agas & posuit solum eius sup omnes principes quos
habebat; Cunctiq; serui regis qui in foribus palatii uerfabant flecte
bant genua & adorabant amansilium enim eis præciperat imperator;
Solum mar docheus non flectebat genua neq; adorabat eum cui dixerunt
regis pueni qui ad foras palatii præsi debant; Cur præter ceteros non obseruar
mandata regis cumq; hoc crebrius dicerent & ille nollet audire nuntia
ueri amansilium cupienter utrum præseraret in sententia; Dixerat
enim eis se esse iudæum; Quod cum audisset amansilium & ex perimento
probari & quod mar docheus non sibi flecteret genua nec se adoraret; ipse
est ualidus & pronihil odium in unum mar docheum mittere manus suas; Audi
erat enim quod esset gentis iudææ magisque uoluit omnem iudeorum que
erant in regno asueri pdeserant non est; Mens enim cuius uocabulum est
satan anno duo decimo regis asueri missa est sortibus namque hebraice
dicitur phur coram amansilium quo die & quo mense gens iudæorum deberet in
terfici; Et ceterum in sermo decimus qui uocatur adas; Dixit amansilium
asuerus; Ego populus promissus & iuratus & in uerbo & in iure
tuis nouis iuris legibus & ieiunio in super & regis scita contempnentis; Op
timè nosti quod non expediat regno tuo ut in seletat placentia; Si tibi pla
cet & dicere ne uisereant & decem milia talentorum appendam arcaz uigacis
tue; Tulit ergo rex anulum quod utebatur de manus sua & dedit eum amansilium
amathi de stirpe agas hosti iudeorum dixitq; ad eum argentum quod polliceris tui
sit de populo age quod tibi placet; uocantq; sunt scribae regis in mensis primo in san
ctis diebus die eiusdem mensis & scriptum est ut iusserat amansilium ad omnes sa
trapas regis & iudices prouinciarum diuersarumq; gentium ut quisq; gentem
legere poterat & audire prauam & late linguarum & nomine regis asueri & lu
te ipsius signate anulo missæ sunt per curiosos regis ad omnes prouin
cias ut occiderent atq; deleterent omnes iudeos a puero usq; ad senem par
uulos & mulieres unodie; hoc est tertio decimo die mensis duo decimo qui
uocatur adas & bonaeorum diuenerunt; Summa autem epistularum hæc fuit ut
omnes prouincias scirent & pararent se ad prædictam diem; Et in diebus
illis qui missæ erant & plebs regis impensa statimq; in futurum populi
iudei & asueri & amansilium celebrare conuincunt & uocant quod in urbe

Quam audis rex mar docheus scidit uestimenta sua & indutus ē sac-
 spargens cinerem capiti & in platea medie ciuitatis uocem magna clama-
 bat ostendens amantudinem animi sui & hoc euulato usq; ad fores palatii
 gradient non enim erat licitū indutū sacco aulicū regis intrare in omnib;
 quoq; punctis oppidis ac locis ad que crudele regis dogma p uenerat;
 plētus ingens erat apud iudeos ieiuniū ululatus. & fletus sacco & cinere
 multis pstrato utenti bus; Ingressa est autē puella esther & eunuchi nun-
 ciaueruntq; ei; quod audiens consternata est & misit uestem ut ablato
 sacco induerent eā quā accipere noluit. Accitūque at hac eunuchū quem
 rex ei ministrum dederat pcepit ut iret ad mar docheū & discer-
 ret ab eo quid hoc faceret. Egredisusq; at hac iuit ad mar docheū & inue-
 nit eū stantē in platea ciuitatis ante ostiū palatii quum di cauit ei omnia
 que acciderant; Quomodo aman promissis se ut in thesauros regis
 p iudiciorū necem ferret argentum; Exemplarq; edicti quod pende-
 bat in susis dedit ei; Ut regine ostenderet & moneret eam ut intraret
 ad regē & de se caret eum p populo suo; Reges sus at hac nuntiauit
 esther omnia quō mar docheus dixerat; que respondit ei & ius sic ut
 diceret mar docheo; Omnes serui regis & ciuitate que sub ditione est.
 rorunt prouincie quod siue uir siue mulier inuocatus in tenus atq;
 regis intrauerit absq; ulla alicui ratione statim intē si ciuitas; Quis for-
 te se auxilium uirga madeuntenderit p signo clemencie atq; tē pos-
 sit uiuere; Ergo iugur quomodo ad regem intrare potuerit que trigin-
 tiam diebus non sum uocata ad eum; Quodcum audis rex mar do-
 cheus rursem mandauit esther dicens; ue putes qd anima tua in
 tantū libere quam in domo regis est. precuntes iudeis; Si enim nunc salu-
 rit palatium occasione liberabuntur iudei & tu & domus patris tui pe-
 ribitis; Equis nouit utrū iudeis co ad regnū uenerit. ut in talē pō-
 pōt; Rursumq; esther hęc mar docheo uer barnardauit. uade
 & cor erga omnes iudeos quos in susis repereris & orate p me; Non
 comeda & non bibatis tibi diebus ac noctibus; Quocumq; uallit mar
 similiter ieiunabo & nunc ingrediar ad regem contra legem facientem
 uocata. tradensq; memor uā p periculo; Iuit itaq; mar docheus
 cit omnia que ei esther pcepit; Die autē tercio induit e esther regis
 uestimtis & stetit in ante domū regie qd erant ante tenas contra b-
 cā regis; At ille sedebat sup soliu suū in consistorio palatii extra iuda-

Cum q; uidisset esther regina stantem placuit oculis eius & extendit
contraeam uirgam auream quae in te nebat manu; Quae accedens
osculatus est summitatem uirgae eius dixitq; ad eam rex quid uis esther
reginae que est petitio tua. Ad id sidim diam regni mei par te petens cla
bit tibi; At illa respondit; Si regi placet obsecro ut uenias ad me oche
& amantecum ad conuiuium qd paraui; Statimq; rex; uocato inquit
cito aman. ut esther obediat uoluntati; Uenerunt itaque rex & aman
ad conuiuium qd eis regina parauerat dixq; eis rex postquam ueni bi
berat abundant; Quid petis ut de tibi & pro qua repostular & iam
sidim diam par te regni mei petens impetrabis; Cui respondit
esther; Petitio mea est propter istos; Sum ueni gratiam in conspec tu
regis & si regi placet ut de m h qd postulo & meam impleat petitionem
ueniat rex & aman ad conuiuium qd paraui eis; & cras regi a penam
uoluntate mea; Eger sur est itaq; illo die aman laetus & alacer; cuq;
uidisset mar docheu; sedentem ante fores palatii & non solu; nad sur rex
ipse sibi sed nec motu quide; de loco sessionis sue indignatus est ualde &
dixit simulata irae uer sur in domum sua; Conuocauit ad se amicos & a
per uxore sua & exposuit illis magnitudine diuitiarum suarum filiorum que
turba & quantaeu; gloria sup omnes principes & ser uos eius rex eleuasset;
Phaeat; Regi; quoq; esther nullu; aliu; uocauit cu; rege ad conuiuium
proxime apud quam & iam cras cu; rege praxi surus sum; Et cu; h; com
nia habeam nihil me habere puto qua; diu uidero mar docheu; u
dieu; sedente ante fores regias; Responderunt que ei; h; per uxorei;
& cetera amici uabe paray excelsam trabeim habentem abitudine
quinque cubitarum & die mane regi ut appendat sup eam mar doche
ur & sic ibi cu; rege letus ad conuiuium; Placuit ei consilium & uis sit
excelsam paray cruce noctem illa; reducit in somne ius sitq; affert;
sibi hystoria & annales p; noy tepor; quiccu; illo presente legent; uen
tum est ad eu; locu; ubi scriptu erat quomodo mortuus est mar docheus
in iudicia boegatham & thary eunuchor; rege; & fuer; uigulore cupienti u
qd cum rex audisset ait quid phae fide honore; p; ximum mar docheus
est qui uis est; Dixit q; ei ser uillius ac minis; nihil om; uina mer
cedis accepit; Statimq; rex quise inquit in armo; Aman quippe p; me
usatum domus regie intrauerat ut suggereret regi ut inberet
mar docheum affigi patibulo qd ei fuerat preparatum; Respon

derunt puen aman stat incho; Dixitq; rex in grediat; Cūq; esset in
 gressu ait illi; Qui debet fieri uero que rex honorare dei desiderat;
 Cogit hraman in cor desuo & reputat qd nullū aliū rex nūisse uelle & ho
 norare. respondit homo quem rex honorare cupit debet indui uestib;
 regis & imponi sup equū qui desella regis ē. & accipere regiū diadema
 sup caput suum. & p̄mus des regis p̄ncipib; actiran nūsteneat equū
 ē & p̄ plateam ciuitatis ince dens clament ac dicat; Sic honorabit
 quēcuq; rex uoluerit honorare; Dixq; ei rex; pestina & supra stola & equo
 facit loquitur ser mar docheo iudeo qui sedet ante fores palatii; caue ne
 quicquā deis que loquitur ser p̄ter mitas; Tulit itaq; aman stolam & equū
 indutumq; mar docheū in platea ciuitatis & in posuit equo precedebat atq;
 clamabat; hoc nōnore con dignus est quem cumq; rex uoluerit honorare.
 Reuer sur est mar docheus adianuam palatii & aman festinauit ire in do
 mū suam lugens & opto capite; Narrantq; hare uxory suę & amicit; om
 ma que euenissent sibi; cui responder sapientes quos habebat in consilio
 & uxor eius; Si desemine iudeorum est mar docheus ante quē cadere cae
 pisti non poterit; resistere sed cades in conspec tueius; Adhuc illis loquen
 tib; uener eunuchi regis & cito eū ad conuiuium qd regina parauerat p̄gre
 copuler; Intrauit itaq; rex & aman utriq; herent cū regina; Dixq; ei rex etiam
 in secundo die quā uino in caluerat; que ē p̄latio tua esther ut dicit tibi; Et quid
 uis fieri & iam si dimidiam regni mei par te petiens impetrabis; ad quē illa
 respondit; Si ueni gratiam in oculis tuis o rex & sit tibi placē donanti
 animā meam p̄quarogo & populū meū p̄quo obsecro; Traditi em̄ sumus uo
 & populus n̄ in comite ramur iugulemur & per amusatq; uanam miser
 uor & famulas uenderemur; esse & tolerabile malū & gemens; **acep**
 Respondentq; rex a uerur ait; quis ē iste & cuius potentie ut hec audeat
 facere; Dix esther; hostis & inimicus n̄r pessimus ē aman; Quod ille au
 diens ilico obstupuit uultum regis ac regine ferre non sustinent; Rex aut sur
 xit natus & de loco conuiuii intrauit in ortum arborib; cōstū; Aman quoq;
 sur rexit ut rogaret esther reginā p̄ amicitia; Intellexit em̄ a rege sibi para
 tum malū; quicum n̄ uisus ē & deor tonemons consilio & intrāser conuiui
 locū seppent aman sup lec tulū corruis se in quo iacebat esther & ait; Cū
 reginā uult opprimere me presente in domo mea; necdū uer b̄ iudeos regis
 generat & statim operuer faciem ē; Dixq; ar bona unus dec̄ nuchis qui
 stabant in ministerio regis; En lignū qd parauerat mar docheo quilo

quatuor est prorege ita in domo amani habens altitudinis. l. culuris; an di
 rex appendit eum in eo; Suspensus est itaq; aman in patibulo qd para uerat
 mar docheo & regis ira requieuit die illo. Dedit rex asuerus esther regine domu
 aman aduer sagu uideoru; & mar docheus in gessus e ante faciem regis; Con
 fer sae eni esther qd eet patruus suus; Tulitq; rex alu qd ab aman se apius
 sent & tradidit mar docheo; Ester au constituit mar docheu sup domu suam;
 ne hic contenta pcedit ad pedes regis; P leuitq; & locuta ad eu orauit ut mali
 tia aman agagite & machinatione per ei pessimas quas & cogita uerat contra
 iudeor luberet in hui fieri; & ille & more septoru aureu prendit manu quo
 signum elemite monstra bat; Illaq; con sur genit stetit ante eu & ait; Si pla
 ceat regi & inueni gratiam cora oculis ei; & depre cano mei nenu deat esse con
 trana obsecro ut nouit epistulas uideret aman litere insidiatoru & hostiu
 iudeor quib; eor in ciuitas regis p uenit; pene p re sp erat cor ngantur; quo
 modo eni potero sustinere necem & inu sectione popul mei; Responditq; rex
 asuerus esther regine & mar docheo iudeo; domu aman concessit esther &
 ipsum luti affigi cruci quia ciuitas fuit in iudeor manu matre; Scribit
 ego iudeis sicut uobis placet & regis nomine signantes literas anul ameo
 hunc me sus tudo erat ut epistolis quas & rex su nomine mit te batur & illi
 ur anulo signate erant nemo audet cor re dicere; & eor que se h b et
 libranu regis eratau tepus ter tium sit qui appellatur misam; tunc sima
 & tertia die illius scripte sunt epistole; ut mar docheus uoluerit ad iudeos
 & ad pncipes pcuratoresq; & iudices qui centu uiginti septe prouincis abin
 dia & in opiam psidebant; prouincie atq; p uincie populo & populo iuxta
 linguas & litere ras suas & iudeis ut legere poterant & audire; p p q; et a
 role que & regis nomine mit te bantur; anul o illius signa t q; &
 misse p uere d i r i o r quip omnes p uincias d i c i t u r p e n t e s u e r e p e r l i t e r a s n o u i t
 nuntias p uenirent; Quibus imperauit rex ut conuenirent iudeos p singu
 las ciuitates & in unum p ciperent congregan ut starent p a n n a b u s s u i s
 & omis inimicos suos cu coniugib; ac libent & uniuersis domibus mit sicerent
 ac deleerent; Et constituta e p omis prouincias unaul tonis dies id est
 t r i a d e c i m m e n s i s d u o d e c i m a d a r; Summaq; epistule fuit ut in om
 nib; t n s a c p o p u l i s q u i r e g i s a s u e r i i m p e r i o s u b i a c e b a t n o t u f i e r e t
 paratoree iudeos ad capiendam uindicta de hostib; suis; Egrediet si que
 uere dami celexer nuntios pferant et & electioni regis ppenda in f u s i r
 mar docheus au de palatio & de conspectu regis egredietur fulgebat uer

tib; regis hiracinti nris uidelicet & aerimur coro nā auream por
 tant in capite. Et amictus pallio serico atq; purporeo; omnisq; ciuitas
 gaudere atque letare; iudeis aut noua luxoriri uisa est gaudiū
 honor & tripudium apud omnes populos urbium atq; pro ciuitatibus
 quocūq; regis iussa ueniebant; Mira exultatio & pulchritudo atq; conuiuia
 & festus dies; Intantum ut plures alterius gentis & secte eorum religio
 nis & aerimonis iungentur. Grandis enim cunctos iudaici nominis
 ror inuaserat; Igitur duo decim mensis quē ad ar uocant ante iā dixim
 tertia decima die quondocunctis iudeis in seccio parabat & hostes
 eorum inhiabant sanguini; uer saucē dei superiores esse coeper & sede
 aduer saris uindicare; Congregatis p singulas ciuitates oppida
 & loca ut extenderent manū contra inimicos & persecutores suos;
 Nilulq; ausus ē resistere eo quod omnis populos magnitudines eorum for
 mido pene trahat; Prae p uinciarū iudices ducer & procuratores;
 Omnisq; dignitas que singulis locis & operibus perant; Et tolle
 runt iudeos timore mar dochei quē principem ee palatu & plu
 rimū posse cognouerāt; fama quoq; nominis eius cresce
 bat cotidie & p cunctorum ora uoluta bat; Itaq; percusserunt iudei
 inimicos suos plaga magna & occiderunt eos reddentes eis qd si paraue
 rauerant facere; Intantum ut & iam insusis quingentos uiros int
 ficerent & decem extra filios aman agazitar hostis iudeorum; Quoru
 ista sunt nomina; phar sandata & delphon & esphata & phorata
 & adalla & aerimurtha & epher metha & arisai & aridai & uai zath;
 quorum occidissent p xadar de substantiis eorum tangere noluerunt
 Statimq; numerus eorum qui occiderant insusis ad regem relatus
 quid dixit reginice; In urbe suis sunt ficer iuda quingentos uiros &
 duos decem filios aman quantum put seos exercere caedem inu
 uer sis prouincis quidul tra postulas & quid uis ut fieri iubeam;
 Contha respondit; Si regis placet de cur potestas iudis ut sicut hoche
 fecer in suis sic & cras faciant & decem filia aman in patibulis sus
 pendentur. pcepta q; Rex ut ita fieret; Statimq; insusis ppendu
 dit eum & decem aman filius suspensum; Congregatis iudeis
 quor tertia decima ad ar mensis die un fecit insusis trecenta ui
 roce eorum ab illis discepta substantia ē; sede p omnes prouin
 cias que ditioni regis subiacent bant pro animabus suis fere iuda

interfectis hostibus ac persecutoribus suis intantum ut septuaginta
quinq; milia occisorum imple rentur: Et nullus de substantiis eorum
quicquam contingeret. Dies autem eius decimus mensis adar unus apud
omnes interfectionis fuit, & quarto decimo die cecidit desierunt
que constitueret esse sollempne ut in eo omni deinceps tempore uacarent
epulis gaudio atq; conuiuiis: At hi qui in urbe susis eisdem exierunt
fuit tertio decimo & quarto decimo eius de mensis die in caede uer
satis. Quinto decimo autem die pacem desierant; Et idcirco eandem
diem constitueret sollempne epularum atq; leticie. Huic uero iudei qui in op
pidis in muratis ac uillis morabantur: quarto decimo die mensis adar
conuiuorum & gaudio decesserunt, prout & uel centum in eo & mit tan
sibi in uicinis partibus epularum & ciborum; Scripsit itaq; mar do
cheus omnia haec & literis comprehensa misit ad iudeos qui in om
nibus; regis primum morabantur tam in uicino positos quam procul:
ut in uicinis & quinta decima die mensis adar praefestis suscipere
rent; Et prout centum sollempni honore celebrarent;
quia in ipsis diebus: seculum iudei deum in uicinis & lucis atq;
constituta in uicinis gaudio ueris: essent que isti dies epularum
atq; leticie; Et mit terent sibi in uicinis ciborum partes & pauperibus;
manuscula largirentur; Susceperuntque iudei in sollempne ritum carnis
que eodem tempore facere coeperant. & que mar docheus literis facien
dum mandauerat. Aman filius amathi stirpis agag hostis & ad
uerarius iudeorum cogitauit contra iudeos malum ut occideret
illos atq; deleteret; Et misit phur quidam in lingua uerit in sortem;
Et postquam esther ingressa e ad regem obsecrans ut conatur eius licent
regis irrita fierent & malum contra iudeos cogitauerat reuertente
in caput eius; Denique & ipsam & filios eius affixit cruci, atque eodem
tempore dies isti appellatus phurim id est sortium eo quod phur id est
sortis murum missa fuerat; Et tunc itaque gesat epistolae id est libri
huius uolumine continetur: queque sustinuerunt & que deinceps in
mutata sunt susceperunt iudei super se & sem suum & super eum: eosque in
gionem eorum uoluerunt copulari; ut nulli liceat duos hos dies absque
sollemnitate transire. Quos scriptura aeternatur & cerat &
petunt tempora annis sibi ligatae sunt eisdem; Istis dies quos nul
la unquam delebit obliuio & praesingulari generationes eorum in
in

or be prouintur caelebrabunt; nec ulla ciuitas in qua dies plurimum dei
 sorqum non obiter uenia uideat & laborum pgenie que his caeremonis obli
 gret; Scripserq; esther regina filia abia hel & mar docheus iudeus & ia
 secundam epistulam ut omnistudio dies ista solemnis sanciret in posterum;
 Et miserunt ad omnes iudeos quingentū uiginti septē regis asueri pro
 uentus uer sabant ut haberent pacem & susciperent ueytatem obseruan
 ter dies sortium; Et suotempore cū gaudio caelebrarent sicut consti
 tuerant mar docheus & esther & illi obser uanda susciperant ase & sem
 nesuo ieiunia atq; clamores & sortium dies; & omnia quae liby huius qui
 uocit esther historia continent; Rex uero asuerus omne trun & cunc
 tas mansuetas fec̄ in butayaz; Cuius fortitudo & imperiū & dignitas
 atq; sublimitas quae & aliauit mar docheū scriptas in libris medorum
 atq; psarū; Et quomodo mar docheus iudaei genens secundus arge asu
 ero fuerit & magnus in iudeos & acceptabilis plebi fratru suoru; que
 sint bona populorū & loquens ea quae ad pacem sui seminis pnerent;
 que habent in hebreo plena fide expressiōis. haec aut que sequunt
 scripta reperi in edmohe uulgata que grecorū et literis con
 tinentur et iterum p p̄ gineos LIBRI hoc capitulum p̄ ferebatur quod
 iuxta c̄ sue tudine h̄ r̄ ad o b e l o u e r u p r e n o t a u o d u s .
 Dixq; mar docheus ad o fac̄ tasunt ista. recor datur sū somnu qd uideram
 h̄ c̄ eadem significatū nec eorum quicquā irytū fuit; par uis font qui
 exiit in fluuū & in lucem solemq; conuersus ē & in aquas pluuias
 redundauit. Esther ē quam rex accepit uxorem. & uoluit ēē reginā; Duo
 aut dracones egyptum & amon. Centesque conuenerant. his quid dele
 re nomen conatur iudeoru; Cent aut meauit est qui clamauit ad d̄m &
 saluum fecit d̄m populu suum liberauit que nos de omnibus malis
 fecit signa magna atq; portenta h̄m̄ genter & duas sortis ēē p̄ p̄ ce
 ptū unū populodi & al̄ teram cunc tarum gentium; uenit utraq;
 sortis in fec̄ tutū diem & illo iam tempore coram d̄o uniuersis gentib;
 cor datur est d̄m̄ populu suu ac miser tus est d̄m̄ tatis sue & obser u
 buntur dies isti in mense adar quar ta decima & quinta decima die
 ei dem̄ mensis cum omni studio & gaudio in unam collū populi con
 gregati in curitis deinceps generationes populū ist. a n̄ u o t i i r e g
 uatib; p̄ t̄ loo deo et cleo patra at̄ t̄ uherunt dogitheus qui
 sacerdotū ē. eumici generis p̄ rebat & p̄ t̄ loo d̄s p̄ t̄ uherunt

hanc epistolam phurim quā dixerant int̄ prestatū ēē hisiorachū
pro lomei filii iudithierusalē. hoc quoque principū erat in medi-
one uulcata qđ nec in hebreo nec apud ullū penituit p̄tuo
Anno secundo regnante artaxerxe maximo p̄ymachie in sis nisan uidit
somnia mar docheus filius iair filius mei filius chis de tribu beniamin
homo iudeus qui habitabat in urbe susis uir magnus & int̄ p̄ymosaule
regis. Erat aut̄ deo nume f̄o captiuorū quos transfulerat nabuchodo-
nos rex babilonis de hierusalem cū echemias rege iudee & hoc eius somnū
fuit. Ap̄aruer̄ uoces & tumultus & tonitrua & t̄re motus & turbatio
sup̄ terrā; ecce duo dracones magni paratiq; contra imp̄elum; & quo-
rum clamor emuncit̄ concitater̄ nationes ut pugnant̄ t̄ragentē iustorū
Tu it̄ id̄ rillatenebra & di-
fermido sup̄ terrā. Cont̄bataq; eger̄ iustorū timorū mala sua & p̄para-
ta ad mortē clamauerunt ad dñm & illis uoc̄. feruntibus som̄ par uir
secreuit in flumiū maximū & in aquas pl̄thymar̄ redundauit. lux e-
lor tur est & humiles exaltati sunt & deuorauerunt meliores. quod eu-
uichis & mar docheus & iur rex issa & destrato cogitabat quid d̄i facer̄
uella & fixum habebat in animo seire cupiens quid siḡ nificaret som-
niū. Morabat̄ aut̄ eotēpore in aula regis cū gabatha & thaya eunuchis
regis qui in antea referunt palacu cūq; in melle isse cogitationes eorū
& curas diligentius p̄ndit̄ & didic̄ quod conarentur in regem
artaxersem manus mit̄tere & inuicta uir sup̄ eo regi. qui de uir-
q; habita questione c̄ferret̄ ducius sit ad mortē. Rex aut̄ qđ gestū
erat se p̄p̄t̄ in cor̄m̄ tonit̄. Sed & mar docheus rei memoria litta-
rit̄ tradidit̄ p̄cepta q; eia ut in aula palacu morare tur da-
tisi p̄ odelatione muneribus. Aman uero filius amathi bugre-
nat̄ gloriosissimus cor̄a rege & soluit nocere mar docheo & populo eius p̄do-
ob̄ regis eunuchis qui fuerant in fecti. huc usq; p̄ro conuoc̄ que sequunt̄
meo hoc posita erant ubi scriptū est in uolūto q̄e. & d̄i i p̄uer̄
bonat̄ substantias eorū que in sol̄ ha uul̄. c̄ta edimone reperiendus
epistolę aut̄ hoc & eo p̄han̄t̄ ut̄.
Rex maximus artaxerxes abinchausq; & hisopam ex̄ in p̄uincias
p̄cipit̄ & ducit̄ que eius imp̄ena subiectis salute dicit̄. caplus
in gentib; imperare & in uer̄ sum orbe in ead̄ d̄iōni subiuas̄
uolunt̄ nequaquā abuti potentie magnitudine si delementia & lo-

loca in quib; locari ante consueverat cymnum laceratione compleuit; Et de
precabatur dnm dnm isrl dicens: Domine mi quis rex noster solus adiuuame
solitazam & cuius pter te nullus auxiliator e alius periculu meum in man
b; meis e. Audiu apd re meo qd tunc tulit ser isrl decurrit gentibus &
perterror ex omnib; petromaionibus; sicut ut pot fidei hereditatem
sempter num fecisti que est sicut locutus es; Peccauimus in conspectu tuo
& idcirco trudi disti eos in manus inimicoy nroy; Calumnise enim deos eoy
Justus est dne & nunc nesci sufficit qd durissimos opprimunt ser ut ante
sed robor manu suaru idolorum potentie deputant; uolunt tua
mutare promissa & deletere hereditate tua & clauder orate laudantiu
atq; deinguerre gloriã tẽpli & altari su ut aperiant oragentiũ & laudent
idolorũ fortitudinẽ & pdicent carnale regẽ in sempiternũ; Ne tradas dne
septrũ tuũ his qui nesci idcirco adruinã nrã; Sed conuer te consilium
eoy tuos & eũ qui in nos epiã facere dispe; O remeoto dne & ostẽde
te nobis in te posse tribulationis nre; & mihi da fiduciam rex deorum
& unius domine potestatis; Tribue ser monẽ compositum in ore meo
in conspectu leonũ; & tra hẽ ser cor illius modũ hosti nrũ ut & ipse sepe
reat & edon que ei consentiunt; Posuit libera in manu tua & adiuua
me; pullũ celiũ habentẽ auxiliũ nisi te dne habens omnia scientiam
Et nota quia uideri in gloriã comiquoy & de reter cubile meũ cũ eisoy & de
nit alienigenã; tunc nesci nate meã quãdã omnes signũ supbiã
& gloriã mee quodẽ sup caput meũ in dieb; ostensionis mee; Et de est
illud quasi panũ menstruate & non pot reos in dieb; silentium ei & adn
come de re in mte amannẽ mihi placuerit cũ uirũ regis & si biber in
uina libamini; Et nũquã qũtã sit cõcellã tua & quoluc reconsta
tã sum usq; in psonẽ diẽ nrã in te dne dr habraha dr for tũ sup om
Exa dũ uo cẽ eoy quã nullã aliã spem habent & libera nõdã mũ n
in quoy & ele ue me cẽ in ore meo. Hic quoq; ad pte reppen iue p
tionẽ ualeat & mandaũt & aut dubiũ quũ i hestẽ ma do choy
in re de re tur ad uoẽ & nõ cõcẽ populũ suũ & ppa tuã suã o r
uoy; in quoy; nũ huõnã tã s tuẽ quod odo iũ tã tã s nã sã uoy
in uoy & loque ne negi pro uoy sã libẽ nã uoy s deoy; re uoy nã
ista que sup d nã; Dicit ter nõ de posuit uestimẽtũ or nã rã sã
in nã gloriã nã; cũq; regio fulgẽtã habẽtã & in uoy nã omniã nã

& aliam dnm. Adsupra dicitur simulat & super unum quidem innotebat quasi p'dili
 cur & in mare tenent tudine corpus sua ferre n'sustinent. Aliter autem simulat
 sequitur domina defluentia in humum induita sustentant, ipsa autem roseo
 vultu colore p'fata & gratos acriter b; oculis tristit' celebrat animam & in m
 amore contractu. Ingressa igitur cuncta per dine ostia stetit contragen
 ubi ille residebat sup' solium regni sui inclinat uestibus regis curo que fulgent
 & p'ciosi lapidib; erat q; g'bilis aspectu cumq; eleuata faciem & ardenti b;
 oculis furor em p'ec. t'one indicata & regina corruit & in p'ellore colore mu
 roloce n' sup' anelli. im' p'clinant caput; Conuer' itq; d' sp'm regis in man
 fuerit d'ne & festinur ac metuent' g'bilis de solio & sit tentant ea ul' n' sit
 donec redire & eade' huerit blandiebat; Quid habet esther egotum fructu
 ut noli m'ducere non moneri; Non enim p'p'te sed pro omnib; haec lex consti
 tuta e; accede igitur & tange superu; Cuiq; illa exiit cor' n'la cura amur
 gam & p'ostu' sup' collu' euit & osculata e' eam & cor; Quar' m' h'm loquerit que
 respondit; in dicit domine inquit conge' ludi & cont' h'atue cor me u' p'rimo
 re longue; ualde em' mirabilis es domine & facies tua plena e' gratiaru'
 u' loquerit r'ur' n' corruit & p'one & an' n'ade; rex aut' t' h'at' & omnia
 minist' r'ent' coniolabant eam; Exemplar epistule regis artaxerxis
 quos p'no iudeis ad totas regni sui pro uincias ongit quod et ip
 quid u' hebraico uol' agone non habent rex o'ac' ius artaxerxis
 p'no i'na usque ethiopia & xxiiii' p'rouin' in u' t'ia n' d' u' d' u' b; ac p' r'iu'
 p'no qui u' u' op' d' u' u' u' i' u' s' i' o' u' i' u' s' a' l' u' t' e' d' i' c' i' t' .

Mala homin' principum & honore quincor conlatur e' ce h' u' i' i' i' u' i' p'
 b' t' m' a' l' u' m' d' e' l' a' n' s' a' b' i' e' r' u' r' r' e' g' h' u' r' u' t' u' r' u' r' a' p' p' r' i' m' o' r' e' r' e' d' i' a' t' a' m
 s' h' a' l' a' n' c' a' r' u' a' n' s' i' f' e' r' e' n' t' i' m' p' r' i' o' r' u' d' e' d' e' i' m' o' l' u' n' t' u' r' i' n' s' i' d' i' o' s' ; p' e' r' e' e'
 t' e' m' i' s' i' n' t' q' u' a' m' i' f' n' o' n' c' o' g' e' r' e' b' e' n' e' f' i' c' i' t' & h' o' m' a' n' i' t' a' t' i' n' s' e' i' u' r' a' u' i' o' l' a' r' e'
 s' u' l' d' i' q' u' o' q' s' a' t' a' c' c' o' r' n' e' n' t' e' c' e' r' h' i' t' a' n' t' r' e' s' u' g' e' r' e' p' o' s' s' e' t' e' n' o' m' i' n' i' m'
 t' u' a' n' t' u' i' u' e' t' o' n' o' p' r' o' m' i' p' e' r' u' t' e' o' r' p' u' i' c' e' d' i' c' t' a' s' i' b' i' o' f' f' i' c' i' a' d' i' l' i' g' e' n' t' e' r'
 a' b' s' o' r' u' a' n' t' & t' a' c' u' n' t' u' i' d' e' g' n' i' t' a' t' o' m' n' i' u' m' l' a' u' d' e' s' i' n' t' d' i' g' n' i' m' o' r' u'
 d' i' m' o' r' u' m' c' o' m' m' a' l' i' u' r' c' a' n' a' n' t' u' r' s' u' b' u' e' r' e' r' e' ; D' u' a' u' n' t' p' r' i' n' c' i' p' u' m' s' i' m'
 p' l' i' c' i' t' e' r' e' u' a' r' i' a' a' l' i' o' r' e' s' t' i' m' a' n' t' e' r' c' a' l' l' i' d' a' f' r' a' u' d' e' d' e' c' e' p' i' u' n' t'
 q' u' e' r' e' e' u' i' u' e' s' a' h' u' r' p' r' o' d' e' a' n' t' h' u' s' t' u' r' u' s' & h' u' s' q' u' e' q' u' i' t' u' r' c' o' n' t' i' c' i' e' i' n' u'
 o' d' e' m' a' l' i' q' u' i' o' i' u' i' a' u' n' d' a' m' s' u' g' g' e' r' a' c' o' n' s' u' l' u' r' r' e' g' u' m' s' t' u' d' i' a' d' e' p' r' a' u' e' r' s'
 n' d' e' p' r' o' u' i' n' c' i' a' d' e' n' d' u' m' e' p' a' c' i' u' m' i' n' i' u' m' p' r' o' u' i' n' c' i' a' r' u' n' n' e' e' p' u' a' r' e' d' e' b' e' n' t'
 d' i' u' e' r' i' a' u' b' r' a' m' u' r' & a' n' n' u' i' u' e' s' t' e' r' i' u' r' i' p' e' l' e' a' n' t' u' r' i' d' e' q' u' a' l' i' b' e' t'

& necessitate temporum ut rei publice posset utilitas ferre sententiam,
Et ut manifestum quod dicitur intellegatur, Aman filius Amadathi & Anu
mo & gente macedo alienusque, cepturum sanguine, pietatem matris sua
crudelitate commaculans peregrinus susceptus a nobis & tantum in se ex p
tius humanitatem ut patris uocaretur & ut adoraretur ab omnibus, post regem
secundus, qui tantum ut rogantiatum morem sublatore ut regno nos pro
uay interet & spu; Nam mar docheus cuius fide & beneficiis uiuimus
& conser te regnum esther cum ingente suauis quibus daatq; inauditis
machinis & petiuit immortale. Hoc cogitauit ut illis in se tunc inuicem
nris sollicitudine & regnum paratitum feret ad mache donat; pro
cut aperit in omni uel iudicor necedistinator in nulla penitus culpa
repperimus; sed contrario iustis utentes legibus, & filiis salis sima &
maximis p' uiuentis di; cuius beneficio & patrib; nris & nobis regnum e
traditum & usq; hodie custodit; unde ear literas quas sub nomine no
ille dixerat sciatis esse irritas, pro quo scelere ante portus huius urbi
lest fuisse & ipse quimachinatus e & omnis cognectio eius pendet in pa
tibus; Non nobis sed deo reddente quod meruit, Hoc autem dictum
quod nunc erit amur in cane tunc bibus proponatur; ut licet uideret
ut legibus suis quibus debet esse comminulo ut eos quicquid necem eorum
parauerant possint interficere, per ea decem mensis duo decem
uoua caratur cedat hanc enim diem omni p' d' me in & luctus er
ut in gaudia, ut & uos in te & eror festos dies hunc habet & ote d' d' n
celebrare eam cum omni & ita, ut & posterum cognoscat ut om
qui fideliter per se obediunt digna pro fide recipere mercede dem
quod inuicem inuicem regno eorum perire pro scelere omnium in pro uincia
deciatis quonoluerit solem nitatis huius esse participi glorio & i
ne uereat; Et sic deletur ut non solum hominibus sed & iam bestis
inuicem in tempter num pro exemplo contemptus & inobedienciae:
Explicit LIBER ESTHER

Utrum difficulte sit facere quod potestis
 vine garre n& dum stictui nam neque uobis aliquid
 imperantibus abnuere sentencie est & magnitudo
 honoris impositi ita ceruices premit ut ante subiecte
 ruendum sit quem leuandum. Accedunt ad hoc inuidoru
 studia quomne quod scribimus reprehendendum putant
 & interdum contra se conscienciarum repugnante & publice
 lacerant que occulte legunt intentum ut elcomare compel
 lant & dicere: Dns libera ammiam moam alabus iniquis &
 a lingua dolose. Tertius annus quod semper scribitis atque
 rescribitis ut est de libro uobis de hebreo transferem quasi
 non habeatis gr& & latine uolumina aut quicquid illud est
 quod a nobis ueritatur non statim ab omnibus conspuendum sit
 frustra aut ut ait quidam in time quidam uel fatigando nisi
 odium querere & extreme demencie est. Itaque obsecro uos
 mi domnon & rogatione carissimi ut priuata & ratione con
 tenti librum non offerat in publicum ne fastidiosis ingerat
 cibos ut & si que eorum sup alium qui iudicare tantum de alus & igni
 faceret nihil nouerunt. Siquia si fracti sunt quibus nostre
 non triplicem hinc tribuat & exemplar admonentes ut hebra
 nomine quorum grandis in hoc uoluntate copia est distinde
 & per interualla transcribant. Nihil enim proderit emendasse
 librum si mendaciorum diligentie conseruetur
 ne quemquam moueat quod unum a nobis editus est liber ne
 & poetarum teru & quere si libri omnium del & teru quia
 & apud hebreos est de neq; ser mones in unum uolumen
 coharcentur & que non habentur sepud illos h& de xxv in sem
 bus sunt paul abicienda. Siquis scilicet uobis opposuerit inter
 pr & et quorum & exemplar uobis id est ipsa clau & de uer sac
 demonstrat ne potest unque uerum adseri quod diuer sit
 est matre eam ad eum in galia in quibus multa ponuntur
 quere de ueritate testimonio que apud h& inter pr & et non habentur
 uel ut illud quomam na har eus uocabit & q; egypti uocant
 filium matris & uidebunt in quibus conpungit ueritas multas, alie que

lacio i opere reser uacmus & querite ab eo ubi scripte sint cuiq;
proferre non potuerit uos legite de his & emplaribus que nuper ano
bis maledicorum cotidie linguis confodiuntur sed ut ad conpen
diu ueniam certe quod in lacur usum equissimum est edidit
liquid quod non habetur in gr & eo uel aliter habetur quia a me uer si
est quid inter pr & em lacuram Interrogent hebreos & ipsi
cuctoribus translationem meam uel accommodent ar rogent ut
derogent fidem; Porro aliud est si clausis quod dicitur oculis imbu
uolunt maledicere & non imitantur grecorum studium & beniuo
lenciam qui postquam translator eam xpi cor usante euuange
lio iudeos & hebreos legi uer si inter pr & et aquila mudelic &
symmacum & theodocionem curiose legunt & per originis labo
rem **IN EPISTOLA** & lesur dedicarunt quoniam magis latinogra
ti esse deberent quod & ultra rem cer nerent gr & ea maliquid as
mutuari. Primum enim magnorum sumptuum est & infimedis
sicultatis & emplace posse habere omnia deinde & iam qui habuerunt
& hebreis sermone ignari sunt magis errantur ignorantes quos mul
ti uer us dixerunt quod & iam sapientissimo ciuidi imp apud grecos
accidit ut interdum scriptur e sentur elinquens unus cuius librum
pr & is reque & ur errore mnot & qui hebrehe lingue scilicet imper
uam habemus scienciam & latinus nobis ut cuius ser monon deest
& de alus magis possimus iudicare & ea que ipsi intellegimus
in nostra lingua & promere. Ita que licet & & & & sibil & uic
tor que sinon in cendia iact & numquam meum uiuente xpo
silebit eloquium. & iam precia lingua balbuti & legant
qui uolunt qui uolunt abiciant euentilem apices literas
calummentur magis uestre caritate prouocabor ad
studium quam millorum deractione & odio d & errebor

EXPLICIT PROLOGUS HIS DIE

INCIPIT LIBER HESDRAE.

IN ANNO PRIMO CARI REGIS PERSARUM. ET UT IMPLE
 retur uerbum dñi & ore hieremias. suscitauit dñs spm
 cari regis persarum. & transduxit uocem in uniuerso
 regno suo etiam p scripturam dicens; Hec dicit cyrus r &
 persarum omnia regna terre dedit mihi dñs dñs celi & ipse
 pcepit mihi ut edificarem ei domum in hierusalem que est
 in iudea; Quis est in uobis de uniuerso populo eius sit dñs illius cum
 ipso ascendet in hierusalem que est in iudea & edificet domum
 dñi dñi israel; Ipse est dñs qui est in hierusalem & omnes
 reliqui in cunctis locis ubicumque habitant adiuuent
 eum uiri de loco suo & argento & auro & substantia & p
 ribus & cepto quod uoluerit offerunt templo dñi quod
 est in hierusalem; Et surrexerunt principes patrum
 derudee & beniamin & sacer dotes & leuite & omnis cuius
 suscitauit dñs spiritum ut ascenderet & adificandum tem
 plum dñi quod erat in hierusalem; Uniuersiq; quierant
 in circuitu adiuuauerunt manibus eorum in uacsis ar
 gentis & aureis in substantia & iumentis in supell
 tili & ceptis his que sponte adtulerunt; Rex quoq; cyr
 us protulit uas templi dñi que tulit nabuchodonosor
 de hierusalem & posuerat ea in templo dñi sui; pro
 tulit autem cirus r & persarum p mactum mtrida
 tis filiu zahebar & ad numerum uas scabear principi
 iudae & hic est numerus earum fiale auree xxx fiale
 ar gentee mille cultri xxiiii scifi aurei xxx scifi ar
 gentei & undecim uas fiale mille; omnia uas aurea
 & ar gentee. nccc uniuersa tulit scabear cum his qui as
 cendebant de transmigratione babilonis in hierusa
 lem; huius autem filii pumie quia scenderunt de
 apu uacite quae trans tulit nabuchodonosor r & ba
 bilonis in babilonem. Et reuersi sunt in hierusalem
 & iudae unus quisq; in ciuitatem suam qui uenerunt cum
 zorobabel iesua neemiasarai racheleua mardochar

belsemmerphar. bequaci reum beana. Numer us uirorum po
pulus israel filii pater omne lxxii filii sephora ccc lxxii filii na-ea
dec lxxii filii beniamin filii ioseph iacob ii dec ccc xii filii heliam
ccccl iiii filii zecharie dec ccc xli filii zachari dec lxx filii beniamin
filii beniamin dec ccc xii filii na-ea i ccc xii filii adomiam dec lxxii filii
bequaci ii l iii filii adomiam ccccl iiii filii xer querent & cetera xiiii
filii besai ccc ccc xii filii ioseph ccc xii filii asom ccc xii filii zebul xcc
filii ber hileem ccc xii uir inephe l iii uir ianacoth ccc xii filii
asmauech xl ii filii car iachim in cephara & beroth dec xl iii
filii cema & gaba dec ccc xii uir in machmas ccc xii uir in berhel & co
ccc xii filii nebo l iii filii meg bis ob iii filii elcama teri
us ccccl iiii filii adomiam ccc ccc filii lodam & eno dec ccc xii
filii hericho ccc xli filii senaa iii dec xxx sacerdotes
filii daia in domo hiesue. Dec ccc lxxii filii emmer iacob ii
filii fessur mille ccc xl iii filii adomiam mille xiiii leuite
filii ioseph & cedmi hel filii ioseph odeus lxxii cantores
filii asceph ccc xii filii iacobitum filii sellum filii xer
filii telmon filii accub filii ita filii soba iuuueter si ccc xiiii
nec in nei filii sia filii asupha filii tebbacoth filii cherof
filii siaa filii phadon filii lebecna filii abaga filii accub filii gab
filii selmac filii dnan filii gaddel filii gaer filii abuce filii
rccim filii & hodie filii gassen filii aza filii ascec filii besee
filii asenneca filii munim filii neptusim filii benhub filii acuppha
filii adur filii uer luth filii macida filii ceta filii ber co
filii siera filii themac filii nesia filii etupha filii ser uorum
saclo monis filii sote ter filii super eth filii pher uaco filii ala
filii der con filii ge del filii sapheta filii athul filii phocer eth
querent dec ccc lxxii filii adomiam in omnes nati in nei & filii ser uo
rum saclo monis ccc xcc ii & huiusmodi ceciderunt ad helme
la thelar sac cherub & don & mer & non potuerunt indica
re domum pater uirum & semensuum uirum &
israhel essent filii de laia filii robia filii negoda delu
et de filii sacer dotum filii obia filii accos filii ber Zellai
qui accepit de filiabus ber Zellai gala huiusmodi uxorem
& uocatus est nomen eorum huiusmodi sicut scripturam

genealogie sue & nominae uenerunt & uenerunt desacer-
 doci; Et dixit athesartheis ut non comederent desce-
 scorum donec surgeret & sacerdos doctus atq; pfectus
 omnis multitudo quae sumus xl milia ccc lx & ceptis
 seruis eorum & ancillis quierant septem milia tre-
 centi xxxii & impis cantores atq; cantatrices ducenti
 equi eorum de xxxii muli eorum ce xlii camelis ce
 cccc xxxii asini eorum de cxx & de principibus spectum
 cum ingrederentur templum dñi quod est in he-
 rusalem; sponte obtulerunt in templum dñi ad &
 truen dam eam in loco suo secundum uires suas
 dederunt in pensas operis auri solidos xl milia
 & mille argenti minas u milia & uestes sacerdo-
 tales centum; habita uerunt ergo sacerdotes
 & leuitae de populo & cantores & cantores & natim-
 ner mirribus suis uniuersusq; israel in ciuitatibus
 suis; Iamq; uenerat mensis septimus & uerant filii
 israel in ciuitatibus; congregatus est ergo po-
 pulus quae sum unius in herusalem; Et surrexit
 iosue filius iosede & fratres eius sacerdotes & ho-
 robabel filius salathiel & fratres eius & edificauerunt
 altare dñi israel ut offerrent in eo holocausto
 mactata sicut scriptum est in lege moysi uerbi
 conlocauerunt autem altare sup bases suas & uer-
 rentibus eos percutum populis terrarum & obtu-
 lerunt sup illud holocaustum dñi mane & uesper e
 feceruntq; sollempnitatem tabernaculorum sicut
 scriptum est & holocaustum diebus singulis porci-
 nem secundum pceptum opus diei in die suo; Et post
 hoc holocaustum in gente tam in kalendis quae munuer-
 sit sollempnitatibus dñi quierant considerate & in
 omnibus in quibus ultra offerre batur munus dño
 Aprimo die mensis septimi ceperunt offerre holo-
 caustum dño; porro templum dñi fundatum naedum erat
 dederunt autem paxinas lotonis & cimenta ceruis; cibum.

quoq; & potum & oleum sidonius tirisq; ut deferrent lignace
drinca de libano ad mare ioppes iuxta quod & p̄ & cep̄ ceteris
r̄ & p̄sarum eius; Anno autem s̄cundo aduentus eorum
ad templum d̄i in hierusalem menses & unda cep̄erunt ho
rolabel filius sachiel & iosue filius iosed & reliqui
de fratribus eorum sacerdotes & leuite & omnes quue
nerant de captiuitate in hierusalem & constituerunt
leuitas xxx annis & supra ut ur guerent opus d̄ni; s̄ & itq;
iosue filius eius & fratres eius cedmhel & filneus &
filu iuda quasi unus ut indicarent sup̄ eos qui faciebant
opus in templo d̄i filu nadad filu eorum & fratres
eorum leuite. fundato igitur ac me ut cep̄erunt templo
d̄ni steterunt sacerdotes in ornatu suo cum tubis
& leuite filu saphin cymbalis ut laudarent d̄m p̄ ma
nus dauid regis israhel; et concinnebant in hymnis
& confessione d̄no quoniam bonus quoniam in d̄er
num misericordia eius sup̄ israhel; Omnis quoq; po
pulus uociferabatur clamore magno laudan
do d̄nm eo quod fundatum esset & templum d̄ni; plu
rimam & icam de sacerdotibus & leuitis & principes
patrum & seniores qui uiderant templum prius cum
fundatum esset & hoc templum in oculis eorum n̄. leuon.
uocem magne & multi uociferantes in iudicia eleua
bant uocem; N̄ & poterat quisquam cognoscere uocem
clamoris h̄ancium & uocem filius populi; commixtum
enim populus uociferabatur clamore magno & uox
audiebatur p̄cul; Audierunt autem hostes iude & beniamin
quia filii captiuitatis edificarent templum d̄no d̄i s̄t
et accedentes ad zorobabel & ad principes patrum
dixerunt eis edificemus uobiscum quia ita ut uos que
rimus d̄m uestrum; ecce nos immolabimus uisti
mces & diebus a soraddan regis assur quia adduxit
nos huc; et dixerunt zorobabel & iosue & reliqui prin
cipes patrum isrl; Non est uobis & nobis ut edifice
mus domum d̄o nostro sed nos ipsi soli edificabimus

Inno. nostro sicut praecepit nobis cyrus rex persarum;
 Factum est igitur ut populus terre in pe dir & manus
 populi iude & turbar & eos edificando; conduxerunt
 autem aduersus eos consiliatores ut destruerent
 consilium eorum omnibus diebus cyri regis persarum
 & usq; ad regnum daru regis persarum; In regno aut
 asperi principio regni eius scripserunt accusatione
 aduersus habitatores iude & iherusalem; Et in di
 ebus artaxerxis scripsit besella mitridatis & tabel
 & reliqui quierant in consilio eorum ad artaxersem
 regem persarum; epistola autem accusationis scrip
 ta erat syriace & legebatur sermone syro; Reum
 beel teem & scmsai scribe scripserunt epistolam
 unam de iherusalem artaxerxi regi huius cemodi
 reum beel teem & scmsai scribe & reliqui consilia
 tores eorum diane & phar sather terphalei apir sei
 erchuaei bacilloni susanne chane dacer elumte
 & ceteri de gentibus quae transiit a sennaphar mag
 nus & gloriosus & habitare eorum sunt in ciuitatibus
 scmarie & in reliquis regionibus trans flumen
 in pace; hoc est & exemplar epistole quam miserunt
 ad eum artaxerxi regi seruiti uiri qui sunt trans
 fluum salutem dicunt; Notum sit regi quia iudei
 quia scenderunt a te ad nos uenerunt in iherusalem
 ciuitatem rebellem & pessimam quam edificauit
 & truentes muros eius & parides componentes;
 Nunc igitur notum sit regi quia sicut aedificata
 fuerit & murus eius instaurati tributum & ducti gal
 & annuos redditus non dabunt & usq; ad reges hinc noxa
 quem &; Nos ergo memores scilicet quod in palacio come
 dimus & quia lesiones regis uiderenescas ducimus;
 Idcirco misimus & nunciuimus regi ut r & enses in
 libris historiarum pccorum tuorum & in uenies scrip
 tum in commentariis & sciens quoniam urbs illa urbs
 rebellis est & nocens regibus & inimicus & bella conuincit

in ea & diebus antiquis; Quamobrem & ciuitas
ipsa destructa est; Nunciamus nos regi quomā
si ciuitas illa edificata fuerit & muri ipsius instau-
rati possessionem trans fluum non habebis.
Verbum misit rex ad reum beel teem & sam seci
scribam & ad reliquos quiercent in consilio eorum
habitatores samarie et ceteris trans fluum salu-
tem dicens & pacem. Accusatio quam misistis ad nos
manifeste & certa est coram me & uine preceptum est
& ceteris fuerunt inueneruntque; quomā ciuitas illa
a diebus antiquis aduersum reges rebellat & medicio-
nes & proelia concitantur meae; Nam & reges for-
tissimi fuerunt in hierusalem. Quia & dominati sunt
omni regionem que trans fluum est. Tributum quoque
& uictualia & redditus accipiebant; Nunc audite senten-
tiam ut prohibeatis uiros illos & urbs illa non edificetur
donec si forte a me iussum fuerit; Uide ne ne gle-
genter hoc amplectis & paucitatem crescat malum
contra reges; Itaque & exemplum edicti a rege scri-
bitis & consiliarius eorum; Et abierunt festini in
hierusalem ad iudeos & prohibuerunt eos in brachio
& robore; Tunc inter missum est opus domus dei
in hierusalem & non fiebat usque ad annum secundum
regni darii persarum; prophetae uerunt autem age-
us propheta & zacharias filius addo prophetas ad iu-
deos quierant in iuda & hierusalem in nomine
dei israel. Tunc surrexerunt zorobabel filius
sacathiel & iosue filius iosede & ceperunt edifi-
care templum dei in hierusalem & cum eis prophetae
dei adiuuantes eis; In ipso autem tempore uenit
ad eos tetennai quierat dux trans flumen
& stabu hannai & consiliarius eorum sicque dixerunt
eis; Quis dedit uobis consilium ut domum hanc
edificaretis & murus huius instauraretis; Ad quod

respondimus eis que essent nomine hominum:
 auctorum illius edificacionis; Oculus autem di-
 eorum factus est sup senes iudeorum & non po-
 tuere inhibere eos; placuitq; ut res adarium
 referretur & tunc factis facere aduersus accusa-
 cionem illam; Exemplar epistole quam misit tan-
 naidux regionis trans flumen & st r bu zannar & con-
 siliator es eius: Sermo quem miserant ei sic scriptus
 erat: Dario regi pax omnis; notum sit regi esse
 nos ad iudeam punicem ad domum di magnique
 edificatur lapide imposito, & ligna ponuntur
 imperiis; opusq; illud diligenter instruitur
 & crescit in manibus eorum; Interrogauimus ergo
 senes illos & ita diximus eis: quis dedit uobis potes-
 tem ut domum hanc edificaretis & muros instau-
 retis; sed & nomina eorum quesimus ab eis ut nun-
 ciaremus tibi; Que scripsimus nomina eorum
 quisunt principes meis: Huius ce modia autem ser-
 monem responderunt nobis dicentes; Nos su-
 mus serui di celi & terre & edificamus templum
 quod erat & structum; Ante hos annos multos quoq;
 r & israhel magnus edificauerat & struxerat; post
 quam autem ad iracundiam puocauerunt patres
 nostri: dm celi & tra dicit in manus nabuchodonosor
 regis babilonis chaldei; Domum quoq; hanc destr-
 ruxit & populum eius tra dicit in babilonem;
 Anno autem primo cir regis babilonis; cyrus r &
 pposuit edictum ut domus di edificaretur; Nam
 & uasa templi di aurea & argentea que nebuchodo-
 nosor tulerat de templo quod erat in hierusalem;
 et asportauerat ea in templum babilonis & data sunt
 salsabar uocabulo quem & principem constituit dixitq;
 ei h & uasa tolle & uade & pone ea in templo quod est
 in hierusalem & domus di edificetur in loco suo; Tunc
 itaq; salsabar ille uenit & posuit fundamenta templi di

in hierusalem & de tempore usq; nunc edificatur & nunc
complendum est; Nunc ergo si uideatur si uideatur regi bonum
reuerentem in bibliotheca regis que est in babilone utrumna
a cyro rege iussum sit ut edificetur domus dei in hierusalem
& uoluntatem regis super hac re mittat ad nos; Tunc
darius rex precepit & reuerentem in bibliotheca libro
rum quierant reposita in babilone & inuentum est
in babilonis quod est castrum in macedonia pancia uolum
unum talisq; scriptus erat in eo commentarius; Anno
primocyrus regis cyrus rex decreuit ut domus dei que est
in hierusalem edificaretur in loco ubi molement hostes
& ut ponant fundamenta sub portan cia altitudinem
cubitorum sexaginta; Ordines de lapidibus in politis
tres & sic ordines de lignis nouis; sumptus autem de do
mo regis dabuntur sed & uasa templi dei aurea & argentea
que nabucho donosor tulerat de templo hierusalem & ad
tulerat eam hierusalem & ad tulerat eam in babilone
reddantur & referantur in templo hieru
salem in locum suum que & posita sunt in templo dei;
Nunc ergo totam meam dux regionis que est trans flu
men starbu hanna & consiliarius uiri aphasacher
qui estis trans flumen pcul & de dicitur ab illis & dimitte
fieri templum dei illud ad uice iudeorum & senioribus
eorum domum dei illam edificent in loco suo; sed &
ante preceptum est quod oportet fieri a presbiteris
iudeorum illis ut edificetur domus domini scilicet ut de
archa regis id est de rebus que dantur de regione
trans flumen studiose sumptus dentur uiris illis
non pediat opus; Quod si inde esse fuerit ut uittulos
& agnos & hedos in holocaustum deo celi frumentum
scilicet uinum & oleum & unctum & ritum sacerdotum qui
sunt in hierusalem & datur eis per dies singulos ne sit in
aliquo querimonia & offerant oblationes deo celi iorent
iuxta regis & filiorum eius; Ante ergo positum est de se
tum ut omnis homo qui hanc mittauerit iussione tollatur

tollatur lignum de domo ipsius & erigatur & configatur
 in eo domus aũ eius publicetur: Dñs autem
 qui habitare fecit nomen suum ibi dissipet omnia
 omnia regna & populum qui tenderit manum
 suam ut repugnet: & dissipet domum dei illic que est
 in iherusalem: Ego darius statui dicens quod
 auctore impleri uolo: Igitur taranna dux regionis
 trans flumen & starbuzanna & consiliarius eius
 secundum quod preceperat darius rex sic diligenter
 & sceleratissime; Seniores autem iudeorum edificabant
 & operabantur iuxta prophetiam azgei prophete &
 zacharie filii addo; Et edificauerunt & construxe-
 runt iubente dno israhel & iubente cyro & dario
 & artaserse regibus persarum; Et compleuerunt
 domum dei istam usque ad diem tertium mensis adar
 que est annus sextus regni darii regis; fecerunt autem
 filii israhel sacerdotes & leuite & reliqui illorum
 trans migrationis dedicationem domus dei in gaudio;
 et obtulerunt in dedicationem domus dei utulos e-
 aridese agnos cccc hircos caprarum pro peccato
 totius israhel xii iuxta numerum tribuum isrl;
 statuerunt sacerdotes mordibus suis super opera
 dei in iherusalem sicut scriptum est in libro moysi;
 fecerunt autem filii trans migrationis pasche xiiii
 die mensis primi purificati enim fuerant sacer-
 dotes & leuite quoniam unus omnes mundi ad immolan-
 dum pascha in uniuersis filiis trans migrationis & tribus
 suis sacerdotibus & sibi & comederunt filii israhel
 qui reuersi fuerant de trans migratione. et omnes
 qui se separauerant a cõquinacione gentium tre-
 ad eos ut quereret dñm dñm isrl & fecerunt sollemp-
 nitate[m] septem diebus in iherusalem quoniam edificauerat
 eos dñs & conuerterat cor regis assur ad eos ut ad-
 uar & manus eorum in opere domus dei israhel;
 post hæc autem uerba in regno artaxerxis regis persarum

aer drac. filius saraiæ filia sarie. filii helche.
filii sellum. filius doch. filii achitob. filii anania
filii sarie. filii moroloth. filii arde. filii zai.
filii bocai filii bisue. filii finees. filii eleazar.
filii aron sacerdotis abinico; Ipse esdras ascen-
dit de babilone & ipse scriba uelox in lege moysi
quem dedit dñs dñs isrl; Et dedit ei & secundum ma-
num dñi dñi eius super eum omnem p̄dicionem eius & as-
cenderunt de filiis isrl & de filiis sacerdotum & de
+ filii de iudæis & de antiochiis & de uentibus
& de achinnes in hierusalem; Anno septimo artaxerxis
regis & uenerunt in hierusalem mense quinto ipse
est annus septimus regis quia in primo die mensis primi
cepit ascendere de babilone & in primo die mensis
quinti uenit in hierusalem iuxta manum dñi sub bo-
norum super se; Esdras enim parauit cor suum ut inuesti-
gar & legem dñi & faceret & doceret in isrl p̄cep-
tum & iudicium; Hoc est autem & exemplar epistole
edicti quod dedit rex artaxerxes s̄s esdre sacerdoti
& scribe erudito in sermonibus & in p̄ceptis dñi
& cerimonis eius in israhel; Artaxerxes rex regum
esdre sacerdoti & scribe legis dñi celi doctissimo
salutem; Ame dñs & cum est ut cuiusq; placuerit
in regno meo de populo isrl & de sacerdotibus eius
& de leuitis ire in hierusalem & cum uiderit; & facie
enim regis & septem consiliarios eius misit ut
ut uisites iudicium & hierusalem in lege dñi que
est in macnutuce; et ut feras argentum & aurum
quod rex & consiliarios eius sponte obtulerunt do-
nari; cuius in hierusalem taceber nacculum est; et
omne argentum & aurum quodcumq; in ueneris
in uniuersa p̄uincia babilonis & populus offerre
uoluerit & de sacerdotibus que sponte obtulerint
domum dñi sui que est in hierusalem; Libere accipe
& studiose eme de hac p̄ uincia ut uolos ar & s̄ agnos

& sacrificia & libamina eorum. et offeret ea sup.
 altare templi dñi ur̄i quod est in hierusalem; sed &
 siquid tibi & fratribus tuis placuerit de reliquo argen-
 to & auro & faciat is iuxta uoluntatem dñi ur̄i facite;
 Vas quoq; quod dantur tibi in ministerium domus
 dñi ut trade in conspectu dñi in hierusalem; sed &
 cetera quibus opus fuerit in domo dñi tui quocunq;
 cumq; n̄desse est ut & pendas dabis. ad thesauro &
 defisco regis. et tunc ego artaxerxes rex & frater tuus
 & ceteri omnibus custodibus arche publice qui sunt
 trans flumen ut quocunq; p̄dierit a uobis esdras
 sacerdos scriba legis dñi celi absq; mora ad dñi usq;
 ad argenti talenta centum & usq; ad instrumenti choros
 centum & usq; ad uinibatos centum & usq; ad batos solei
 centum saluero absq; mensura; Omne quod ad dñi
 dñi celi p̄tinet & tribuatur diligenter in domo dñi celi
 ne forte irascatur contra regnum regis & filiorum eius
 uobisq; notum facimus de uniuersis sacerdotibus.
 & leuitis. cantoribus. ianitoribus. nat̄ h̄n̄n̄is & minist-
 ris domus dñi huius ut uel t̄gal & tributum & annos
 non habeatis potestatem imponendi sup̄ eos; Tu autem
 esdras secundum sapientiam dñi que est in manu tua
 constitue iudices & p̄sides ut iudicent omni popu-
 lo qui est trans flumen; His uidelicet qui uouerunt
 legem dñi sed & imperitos docere libere & omnis
 qui non fecerit legem dñi & leges regis diligenter
 iudicium erit de eo siue in morte siue in exilium siue
 in condemnationem substantie eius uel certe in
 carcerem; Benedictus dñs dñs patrum nostrorum
 qui dedit hoc in corde regis ut glorificat & domum
 dñi que est in hierusalem. & in me inclinatum mi-
 sericordiam suam coram rege & consiliatoribus
 eius & uniuersis principibus regis potentibus.
 Et ego confortatus manu dñi dñi mei quera in
 me congregaui deus est principes familiarum.

& genealogia eorum qui scenderunt in dñm in regno
artaxerxis regis de babilone; De filius sineger son
de filius thom cor de cimbhel. De filius dauid artus
De filius s& heme & filius phaceres Zacharias & cū
eo numer ceteri sunt uiri. cl. De filius pheth moab
elci oenai filius. a zerie & cū eo ducenti uiri. De
filius s& heme filius hiezechiel & cū eo tr & centi uiri.
De filius adacenabeth. filius ionathanc & cū eo l uiri.
De filius helcem. isccias filius. athelie & cū eo lxxviii
De filius sephathie. Zebedia. filius michael & cū eo lxxx
uiri. De filius ioab obedia filius. ie hibel. & cū eo cxxiiii
De filius ^{se} lomith filius iosphie & cū eo clx uiri
De filius beba. Zacharias. filius bebat & cū eo xxx uiri
De filius ezead. iohannan filius. ecc& cen. & cū eo cx uiri
De filius adomicam. qui erant nouissimi & h& nominceor
eliseleth. & hibel & cū eo ccc & cū eo s& ag intcc uiri
De filius begu. ittha. & cū eo ccc & cū eo septuaginta uiri
Congregauit aut̄ eos ced fluumum quid dicitur r it ad hanc
& in censimus ibi diebus tribus; Quesi uq; in populo
& in sacer dotibus de filius leui & non inueni ibi;
Itaq; nisi. eli ser. & ariel. & semecem. & helnathan.
& iccibeth. alter um helnathan. & nathan & zacharia
& mesolam. principes. & ioarib. & helnathan sapientes
& misieos in heddo quies primus in casphie loco.
Et posui in ore eorum uerba que oquerentur ad dom
& ad fratres nathanneos in loco casphie. ut adduce
cerent nobis ministros domus dñi nostri. & adduxerunt
nobis p̄ manum dñi nostri bonam. sup nos uirum doctissimū
de filius moalli filuleu. filius isrl. & scraadiam & filios ei
& fratres eius xiiii. & ascibiam. & cū eo sciam de filius
merari fratres eius & filios eius. xx. & nathanneos quod
de dicitur de cetero & principes & administrare leuitarū
nathanneos. cccc. omnes huius nominibus uocabantur.
et predicauit ibi ieiunium iuxta fluumum ha uucc it ad
frigeremur coram dño dō nostro; et p̄deremus ab eo

uiam rētam nobis & filius nostris uniuersis; substatuere
 nostre; erubuenim plēre regem auxilium & equites
 quidefenderent nos ab inimico inuia; Quiccedixeremus
 regi meenus dī nostris est sup om̄ qui querunt eum in bo
 nitate; Et imperium eius & fortitudo eius & furor
 sup om̄ quiderelinquunt eum; Ieiunauimus cū & ro
 gauimus dñm nostrum phoc & uenit nobis prospere
 Et sepe rau de principibus sacerdotum xx. scabian
 as abian & cum eis defratribus eorum x. accpendiq;
 eis argentum & aurum & uessa confecta domus dī
 nostri que obtulerunt rē & consiliatores eius & princi
 pes eius uniuersisq; isrl̄ eorum qui uenta fuerant;
 Et accpendi in manibus argenti talenta sexcenta
 quinque & uessa & uessa aurea c. aurum talenta
 & ceratere aureas xx. qui hec bebant solidos milles
 & uessa aeris fulgentis obtiniduo pulcre ut aurum;
 et dixit uos scī dñi & uessa scā & cer gentum & aurū
 quod sponte oblectum est dño dō patrum nostrorum;
 uigilate & custodite donec accpendatis coram prin
 cipibus sacerdotum & leuitarum & ducibus familiarū
 isrl̄ in iherusalem in thesaurum domus dī; Susceperunt
 cū sacerdotes & leuite pondus argenti & auri & uessa
 forum ut deferrent in iherusalem in domum dī nostri
 prouimus ergo a flumine haurice duodecim die
 mensis primi ut pgeremus iherusalem & meenus dī
 nostri fuit sup nos & liberauit nos de manu inimici
 & infidistoris inuice & uenimus iherusalem & man
 sibi diebus tribus; Die aut̄ quarta ad pensum est ar
 gentum & aurum & uessa in domo dī nostri p manū
 rem moth filii urie sacerdotis. & cum eo elea sacer
 filius fine et. & cum eis io zaded. filius iosue. & nodan
 filius bennoi. leuite iuxta numerum & pondus om̄ū
 Descriptūq; est omne pondus in tempore illo; sed &
 qui uenerant de captiuitate filii transmigracionis
 obtulerunt holocausto macta dō isrl̄; utulos duo elē

omnia in holocaustum dno. Dederunt autem edulenta regis
sicut capis querebant de conspectu regis & duabus tricenis
flumen & eleuce uerunt populum & domum di; post
quam autem hic complere sunt accesserunt ad me prin-
ces dicentes. non est sepe ratum populus isrl & sacerdo-
tes & leuite. a populis terrarum. & de abominatio-
nibus eorum; chanaanee uidelicet. & ether & pherehei
& tiebusei. & ammonitarum. & moabit arum. & egyptiorum
& amorreorum; Tulerunt enim de filiabus eorum
sibi & filis suis; et commiscuerunt sementem in campo
lis terrarum; Moccus & iacob principum & magistratum
fuit in congressione hac prima; Cumque au-
dissem sermonem istum scidipcellium meum & tunc
& euelli capillos captus mei & beer be & se di merens;
conuenerunt autem ad me omnes qui timebant uerbum
di isrl in congressione eorum quid captiuitate
uenerunt & ego se debeam tristis usque ad sacrificium
uestimentum; Et in sacrificio uestimento sur & de ad
fluctatione mea & scisso pcellio & tunica. curua in ge-
nua mea & & pcedi mocus meas ad dnm dnm meum
& dixi. Ds meus confundor & erubescor. leuare fa-
ciem meam ad te quoniam iniquitates nostre multipli-
cate sunt super caput nostrum; et delicta nostra ce-
cre uerunt usque in celum ad hebus patrum nostrorum
sed & nos ipsi peccauimus grauitate usque ad diem hanc
in iniquitatibus nostris; Tractati sumus ipsi & reges
nostri & sacerdotes nostri in manu regum ter-
rarum & in gladium & in captiuitatem in captiuitate
& in confusiones multas sicut & in die hac; Et nunc
quae super eum & ad momentum facta est de prece
nostra apud dnm dnm nostrum ut dimittentur
nobis reliquie & dicitur & pax illius in locos eius
& in luminaria & oculos nostros de nr & dicitur & nobis sunt
modicum in seruitute nostra quia serui sumus.

& in seruitute nostra non derē liquid nos dī noster & in
 clinauit sup nos misericordiam coram rege p̄scrūm ut
 daret & nobis uitam & subleuaret & domum dī nostri & & tru
 eret & solitudines eius. Et daret & nobis partem in iudice & in iherlm.
 Et nunc quid dicimus dī post hęc quic dereliquimus mandata
 tua que p̄r & ep̄st̄ in m̄a seruorum tuorum p̄ph̄t̄arum;
 Dicens terra ad quam uos ingredimini ut possidatis eā
 terra immunda est iuxta immundiciam populorum
 & heretorum q; terrarum abominacione eorum quireple
 uerunt eam ab ore usq; celos in inquinacione sua; Nunc
 ergo filios uros nediis filios eorum & filios eorum non ac
 cipiat̄ filios uestris & non queratis pacem eorum & p̄sp̄rita
 tem eorum usq; in d̄ernum; ut confortemini & comedatis
 que bonae sunt terre. Et heredes habebatis filios uestros usq;
 in seculum; Et omnia que uenerunt sup nos in operibus nostris
 pessimis & in delicto nostro magno quic tu es dī noster;
 Liberastinos de iniquitate nostra & dedisti nobis saluatiōem
 sicut est hodie ut non conuerteremur & irrita face se
 mus mandata tua; Neq; in cetera imonia iungeremus cum
 populis abominacionum istarum; Nam quid iratus es nob̄
 us q; ad consummacionem nedi mitteris nobis reliquias
 & saluatiōem; Dñe dī isrl̄ iustus tu qm̄ derelicti sumus
 quis al uocemur sicut in die hęc; ecce coram te sumus
 in delicto nostro non enim f̄ta re potest coram te super hoc;
 Sic ergo orante a es d̄ra & implorante eo & flente
 & lacente ante templum dī collectus est ad eum de isrl̄
 coetus grandis nimis uirorum & mulierum puerūq;
 Et fleuit populus multo flū; Et respondit sethenias
 filius ioh̄hel de filiis elam. & dixit a es d̄ra; Nos preuari
 cati sumus in d̄m̄ nostrum & duximus uxores alienigenas
 de populis terre; Et nunc si est penitencia in isrl̄ p̄ccati n̄r̄
 fedus cum dño dō nostro & p̄iciamus uniuersas uxores & eos
 quidehis nati sunt iuxta uoluntatem dñi; Et eorū qui nomen
 dī n̄ri nomen s̄cundum legem fiat; Surgent̄ ūe d̄cernere

nosq; erimus tecum. Confortare & fac. Surrexit ergo
esdra & adiurauit principes sacerdotum & leuitarum & om-
nem israhel ut facerent secundum uerbum hoc & iurauerunt.
Et surrexit esdra ante domum dei & habitauit ad cubiculum iohannan
filii eliasub & ingressus est illud. panem non comedit & aquam
non bibit. lugebat enim transgressionem eorum quid & capti-
uitate uenerant; Et missa est uox in iudaea & in hierusalem om-
nibus filius transmigrationis ut congregarentur in hierusalem.
Et omnis qui non uenerat intra tribus diebus iuxta consilium principum
& seniorum auferetur uniuersa substantia eius & ipse abicietur
de transmigrationis; Conuenerunt igitur omnes iuuiua
& beniamin in hierusalem tribus diebus ipse est mensis nonus
in centesimo die mensis; Et sedit omnis populus in platea domus dei
trementes pro peccato & pluuis; Et surrexit esdra sacerdos
& dixit ad eos; Uos transgressi estis & duxistis uxores alieni-
genas ut addideritis super delictum uestrum; Et nunc date confessio-
nem domino deo patrum uestrorum & facite placitum eius & sepa-
ramini a populis terre & ab uxoribus alienigenis; Et respon-
dit uniuersa multitudo dixitque uocem magna. iuxta uerbum tuum
ad nos sic fiet; Uerum tamen quia populus multus est & tempus plu-
uiae & non sustinemus stare foris & opus non est diei unius & opus non est
diei unius uel duorum uehementer peccauimus in sermone isto; Constitu-
antur principes uniuersae multitudinis & omnes in ciuitatibus
nostris qui duxerunt uxores alienigenas ueniant in tempore
statuti; Et cum his seniores per ciuitatem & ciuitatem & iudices
eius. donec auerterit iram dei super peccato hoc; Igitur ionathas
filius asabel & iasia filius thebae & steterunt super hoc. & mesollam
& sebbai leuiter adiuuerunt eos; feceruntque sic filii transmigra-
tionis & habierunt esdra sacerdos & iuri principes familiarum
in domos patrum suorum & omnes per nomina sua; Et dederunt iudice
prima mensis decimi ut quererent rem; Et consummati sunt omnes
iuri qui duxerunt uxores alienigenas usque ad diem primam men-
sis primi & inuenta sunt de filiis sacerdotum qui duxerunt uxo-
res alienigenas de filiis iosue filij iosedech & fratres eius

macasia. & eliezer. & uerib. & godolia. & dederunt manus suas.
 ut ikerent uxores suas; Et delitatosuo arilem de cubus
 offerrent & defilus. somer. amam. & zebedea. & defilus
 serim. massica. & helix & somera. & kichhel. & oziat.
 et defilus. phesur. helio. enci. macasia. ismahel. nat hacnahel
 & cohaber. & thesa. defilus leuicarum. iozabell. & semer.
 & cetera. ipse est calta. phataia. iuda. & eliezer. et dicitur
 toribus. elia sub. & dicitur toribus. sellum. & thelem. & ur.
 et dicitur israhel defilus. pharos. remera. & zica. & melchia
 & micamm. & eliezer. & melchia. & baana. et defilus. elcam
 naethanica. zacharias. & hehil. & abdi. & irimoth. & helia
 & defilus. zethua. helio. enci. & ceteris. naethanica. & irimoth
 & zabad. & zaha. et defilus. behar. iohannan. ananica. zachbar.
 achalar. & defilus. beni. morolam. & melluch. & adara. iacob. & saal.
 & ramoth. & defilus. phal. h. moab. enna. & chalal. banca. iacob. maasias
 marthanicas. beselehel. & bennui. & macnasse. & defilus. eremeliezer.
 iesue. melchias. semer. simeon. benicamm. moloch. sameriac.
 defilus. corom. naethanica. naethanica. marthia. zach. eliphel. & h.
 iermai. manasse. semer. defilus. baam. maddi. amram. & huhel.
 baetas. & baadras. cheilicu. baenni. amcerimoth. & heliasias. & h.
 naethanica. marthanas. & iacob. & baasi. & bennui. semer. & salmas.
 & naethan. & adara. methne. dabara. siscar. sarar. esrel. & selemau
 seremica. sellum. amaria. ioseph. defilus. nebi. ahel. naethanica.
 zach. h. zachina. reddu. & iohel. baanna. omnehu. acceperunt uxores
 alienigenas & fuerunt filii mulierum que peperant. filios.
VERBA NEEMIE filii HELCHIE; Et factum est in mense
 casleu anno uicensimo & ego eram insus castro. et interro
 gauerunt de uideris qui remanserant & super erant de captiuitate
 & de hierusalem. et dixerunt mihi qui remanserunt & de re
 lictis sunt de captiuitate ibi in puincia in afflictione magna
 sunt & in obprobrio & murus hierusalem dissipatus est & porte
 eius conbulte sunt igni. cumque cecidisset uerba huiusmodi
 sedi & fleui & luxi diebus multis & ieiunabam & orabam
 ante faciem dei celi & dixi; Quo dñe dei celi fortis magne

ecceque terribilis qui custodit pactum & misericordiam
cum his qui diligunt & custodiunt mandata tua; frater
cor et tuus auscultator & oculum apertum ut conuicias foras
seruum tuum quae ego oro coram te hodie nocte & dixit filius
israhel seruis tuis & confiteor propter peccata filiorum israhel
quibus peccauerunt tibi; et ego & domus patris mei
peccauimus uicinas te seducti sumus & non custodimus
mandatum tuum & testimonia tua & iudicia quae praece-
pisti moysi seruo tuo; Memento uerbi quod mandasti
moysi famulo tuo dicens; cum trans gressi fueritis ego
dux & pater uos in populo & si reuertamini ad me & custodia-
tis mandata mea & feceritis ea; et cum si adducti fueri-
tis ad extremum caeli. inde congregabo uos & ducam in loco
quem elegero ut habitet & nomen meum ibi; et ipsi seruum
& populum tuum quem redemisti in fortitudo dicitur magna
& in misericordia ualida; Obsecro domine succurris tua ad adueniendum
ad adoracionem seruorum tuorum & adoracionem seruorum tuorum
qui uolunt timere nomen tuum; et dirige seruum tuum
hodie & da ei misericordiam ante uirum hunc; ego enim eram
pincerna regis; Factum est autem in mense sinan anno
xxmo artaxerxis regis & unum erat ante eum & leuauit
uinum & dedit regi & erant quasi languidus ante faciem
eius; Dixitque mihi rex quare uultum tuum tristis est cum
te egrotum non uideam non est hoc frustra sed malum
nescio quid in corde tuo est; et timui ualde nimis; et dixi
regi rex in ker nam uiue quare non mereat uultus meus
quia ciuitates domus sepulcrorum patris mei deserta est
& porte eius combuste sunt igni; Et ait mihi rex pro quare
postulas. Et orauit dominus caeli & dixi ad regem; Si uideatur
regi bonum & si placeat seruis tuis ante faciem tuam ut
mittas me in uideam ad ciuitatem sepulcrum patris mei
& edificabo eam; Dixitque mihi rex & regina quae se-
debat iuxta eum; Usque ad quot tempus erit iter tuum
& quando reuertetur; Et placuit ante uultum regis

& constitui ei tempus & dixi regi: Si regium
 dederit bonum. epistolae d& mihi adduces regionis transflu-
 men ut tran ducant me donde ueniam in iudeam & e-
 pistolam ad asaph custodem sacris regis ut d& mihi por-
 tas & reger epos sim portas templi domus & muri ciuitatis
 & domum quam ingressus fuero; Et dedit mihi r& iuxta manu
 di mei bonam m&cum; Et ueni adduces regionis trans-
 flumen de hq; eis epistolae regis; Miserat aut m&cum r&
 principes militum & equites; Et audierunt. sanna b&ll&et
 & thobias seruus commanites & contristati sunt
 ad afflictione magna eo quod uenisset homo qui querebat pro
 speritatem israhel; Et ueni hierusalem & eram ibi diebus tribus
 & sar r&ci nocte ego & uiri p&uci m&cum; Et non indicaui
 cuiquam quidd& dedisset in corde meo ut facerem in hieru-
 & iumentum non erat m&cum nisi animal cui sedebam; Et
 egressum per portam uallis nocte & ante fontem draconis
 & ad portam stercoreis & considerabam murum hierusalem
 & portas eius consumptas igni; Et transiui ad portam pontis
 & ad aquae ductum regis & non erat locus iumento cui sedeba
 ut transiret; Et ascendi per torrentem nocte & considerabam muru
 & reuersus ueni ad portam uallis & redi; Magistratus aut
 nesciebant quo abissem. aut quid ego facerem; Sed & iu-
 deis & sacerdotibus & optimatibus & magistratibus & reli-
 quis qui faciebant opus usque ad iter locorum nihil indi-
 caueram & dixi eis; Vos nostris afflictionem in qua sumus
 quia hierusalem deserta est & portae eius consumptae
 sunt igni; uenite & edificemus muros hierusalem &
 non simus ultra obprobrium; Et indicam eis manum
 mei quod esset bona m&cum & uerba regis que locutus est
 mihi & d&o; Surgamus & edificemus & confortate sunt ma-
 nus eorum in bono; Audierunt autem sanna b&ll&et ho-
 rontes. & thobias seruus apimannites. & gosem arabi
 & subsanna uerunt nos & disperserunt dixeruntque
 nos que est h&eres quam fertis. numquid contrae

regem uos rebellatis & reddidi eis sermonem dixique ad eos
Deus celi ipse nos uiuat & nos serui eius sumus sursum
& edificemus uobis cui non est pars & iusticia & memoria
in hierusalem; Et surrexit eliasib sacerdos magnus &
fratres eius sacerdotes & edificauerunt portam regis
ipsi sanctificauerunt eam. Et factuerunt ualuas eius
& usque ad turrem centum cubitorum sanctificauerunt eam
usque ad turrem ananhel. & iuxta eum edificauerunt
uiri hiericho. Et iuxta eum edificauit. Hachur filius amri
portam cui piscium edificauerunt filii. annca ipsi factuerunt
eam & factuerunt ualuas eius & seres & uictes; Et iux
ta eos edificauit. macrimuth filius urie. filius. achus.
iuxta eos edificauit. mesollam filius. bayachie. filius.
mesezebal. Et iuxta eum edificauit. sacerdos. filius. baance.
Et iuxta eos edificauerunt. thkuem. Optimates autem
eorum non subposuerunt collasua. in opere domini sui.
Et portam uerberem edificauerunt. ioiada filius. fasea.
& mesollam. filius. besodac. ipsi factuerunt eam. & factue
runt ualuas eius. & seres. & uictes; Et iuxta eos edificauit
uiri melchias. gabconites. & iadon. meronattes.
uiri dega baon. & macpha. produce quierat in regione.
trans flumen; & iuxta eum edificauit. eziel filius. sara
curis. Et iuxta eum edificauit. anania filius. pigmen
taru. Et dimiserunt hierusalem usque ad murum platee.
lacionis; Et iuxta eum edificauit. rafaice. filius. baul.
princeps uici hierusalem. Et iuxta eum edificauit
ieiodac. filius. aromac. contra domum suam. Et iuxta
eum edificauit. achus. filius. asebaon. medicum
partem uici edificauit. helchias filius. erem. & asub.
filius. phaeth & turrem furorum. Et iuxta eos
eos edificauit. sellum filius. alloes. princeps medie
partem uici hierusalem. osee & filius eius
& portam uallium edificauit. annun & habnatores.
Hic noe ipsi edificauerunt eam & factuerunt.

ualuas eius & seras & luttas & mille cubitos in muros
 usque ad portam ferquilini. Et portam ferquilini
 edificauit melchior filius rathab. princeps uici be
 taecharem ipse edificauit eam & struxit ualuas ei
 & seras & luttas. Et portam pontis edificauit sellum
 filius cholo. princeps pagi. masphac. ipse edifica
 uit eam & struxit ualuas eius & seras & luttas.
 Et muros piscine syloeh. mortui regis. & usque ad gra
 dus qui descendunt de uirtute dauid. post eum edifica
 uit neenias filius asuboc princeps dimidie partis uici
 bethsur usque contra sepulcrum dauid & usque ad pisci
 nam que grandiose constructa est & usque ad domu
 forcium; post eum edificauerunt. leuite reum filius
 benni; post eum edificauit asebias princeps dimidie
 partis uici cele in uico suo. post eum edificauerunt fr
 eorum bethui. filius endad. princeps dimidie partis cele
 Et edificauit iuxta eum. asher filius iosue. princeps mespha
 menseram secundam. contra ascensum firmissimi anguli.
 post eum in monte edificauit paruch filius sachai men
 suram secundam ab angulo usque ad portam domus
 eliasib. sacerdotis magni; post eum edificauit merimuth.
 filius urie. filius accur. mensuram secundam a portae
 domus eliasib. donec extendatur domus eliasib. et post
 eum edificauerunt sacerdotes uiri de campis tribus ior
 danis; post eum edificauit beniamin & a sub contra domu
 suam. Et post eum edificauit aseriac filius maasie.
 filius annanie contra domum suam; post eum edifica
 uit bennui filius enaddeam mensuram secundam a domo
 aserie usque ad flumem & usque ad angulum factel
 filius ohi. contra flumem & turrem que eminet de
 domo regis & cella id est in curia carceris. post eum pha
 dacia filius ferof. nathin ne acui habitabant in ofel usque
 contra portam aquarum ad orientem & turrem
 que prominebat. post eum edificauerunt thkueni

mensuram secundam eregione a turre magna & emi-
nente & usque ad murum templi; Sursum celi a porta
equorum edificauerunt sacerdotes unusquisque contra
domum suam post eos edificauit seddo filius emmer
contra domum suam; post eum edificauit semeia
filius seemie custos porte orientalis; post eum edifi-
cauerunt annania filius selemie & anon filius elom
secundum mensuram secundam; post eos edificauit
mee sollam filius bancheie contra gazofiliacium suum
post eum edificauit melchies filius aurificis usque
ad domum natimneorum & scuta uendencium contra
portam iudicialem & usque ad cencaculum anguli in
porta gregis edificauerunt artifices & negociatores;
Factum est autem cum audisset sanaballath quod edifica-
remus murum iratus est ualde & motus nimis subsanna-
uit iudeos & dixit coram fratribus suis & frequencia sa-
maritanorum; Quid iudei in bellis faciunt num dimi-
tunt eos gentes num sacrificabunt & conplebunt in una
die; Numquid edificare poterunt lapides de aceruis pul-
ueris qui combustisunt; Sed & tobias ammonites proxim-
us eius ait edificent; Si ascenderit uulpes transiliet
murum eorum lapideum; Audisti noster quia facti su-
mus dispertiti; conuerte obprobrium super caput eorum
& da eos in dispeccationem in terra captiuitatis ne opesat
iniquitatem eorum & percatum eorum coram facilius
non deleatur quia intriserunt edificantes; Itaque edi-
ficauimus murum & conuicimus totum usque ad por-
tam dimidiam & prouocatum est populi ad operandū
factum est autem cum audisset sanaballath & tobias
& arabe & ammonites & hoc cum quod obdult esset
cicatrix muri hierusalem eo quod cepissent interrupta
concludi iratisunt nimis; Et congregatisunt omnes
partes ut uenirent & pugnarent contra hierusalem
& molirentur insidias; Et orauimus dominum nostrum

& posuimus custodes super murum die & nocte contra
 eos. Dixit autem iudeis. Debiliora est fortitudo portan-
 tis & humus nimis est & nos non poterimus edi-
 ficare murum; Et dixerunt hostes nostri nesci-
 unt & ignorant donec ueniamus in medio eorum
 & interficiamus eos & cessare faciamus opus. Factum
 est autem uenientibus iudeis qui habebant iuxta eos
 & dicentibus nobis pacem uices & omnibus quibus uene-
 rant a dominos; Stetit in loco post murum per circuitum
 populum in ordine cum gladiis suis & lanceis & arcibus;
 Per spem atque sursum & cetero ad optimates & magistra-
 tum & ad reliquam partem uulgi; Nolite timere
 a facie eorum domini magni & terribilis memento et
 pugnate pro fratribus uestris & filiis uestris & filiabus uestris
 & uxoribus uestris & domibus; Factum est autem cum
 audissent inimici nostri nunciatum esse nobis; Dissi-
 pauit deus consilium eorum & reuersi sumus ad muros
 unus quisque ad opus suum; Et factum est autem illa me-
 dia pars iuuenum eorum faciebant opus & medica pa-
 rata erat ad bellum. & lancee & scuta & arcus & iurice;
 Et principes post eos in omni domo iude edificancium in muro
 & portancium onera & in ponencium. Una magnus. cetera
 ciebat opus & cetera tenebat gladium. Adificancium
 enim unus quisque gladio erat accinctus renes & adifi-
 cabant & clangebant bucinae iuxta me; Et dixit ad op-
 timatos & magistratus & ad reliquam partem
 uulgi; Opus grande est & actum & nos sepe cecidi-
 sumus in iuro procul alter a altero; In loco quocu-
 que audieritis clangorem tube illuc concurrite
 ad nos; Si noster pugnet pro nobis & nos ipsi feci-
 amus opus & medica pars nostrum teneat lanceas
 ab ascensu aurore donec egrediantur castra; In tempo-
 re quoque illo dixi populo unus quisque cum puer suo
 maneret in medio iherusalem; Et sint uobis uices pro nocte

& diem ad operandum. Ego iu & fratres mei &
pueri mei & custodes quierent post me non de-
ponebimus uestimenta nostra unusquisque tan-
tum nudabatur ad baculum; Et factus est clamor
populi & uxorū eius magnus aduersus fratres
suos iudeos; Et erant quidicerent filii nostri & filie
nostrae multae sunt nimis. Accipiamus pro pretio eorū
frumentum & comedamus & bibamus; Et erant qui
dicerent agros nostros & uineas domos nostros oppo-
nāmus & accipiamus frumentum infame; Et cludi-
cebant mutuo sumamus pecunias in tributis regis dem-
usque agros nostros & uineas & nunc sicut carnes frac-
trum nostrorum sic carnes nostrae sunt. Et sicut filii eorū
ita filii nostri; Et cenos subigamus filios nostros & filias
nostras in seruitutem & defiliabus nostris sint famule
nō habemus unde possint redimi & agros nostros & uine-
as alii possident; Et iratus sum nimis cum audissem
clamorem eorum secundum uerba hęc cognocuitque cor-
meum in eum & increpui obtimates & magistratus &
dixi eis. Usurac ne singuli a fratribus uestris & regis
& congregam aduersus eos congregationem magnam
& dixierit; Nos uisceribus redemimus fratres nostros
iudeos qui uenditi fuerant gentibus secundum possi-
bilitatem nostram & uos igitur uendite fratres nostros
& emimus eos; Et siluerunt nō inuenerunt quid respon-
derent; Dixi que ad eos non est bonae res quam facitis
quare in timore dī non ambulastis ne & probrū & ur
nobis agentibus inimicis nostris; Et ego & fratres mei
& pueri mei commendamur plurimis pecuniam & fru-
mentum non redamur in commune istud aet alienum
concedamus quod debet nobis; Reddite eis hodie agros
suos uineas succos oliu & casuae & domos suas; Quin potius
& centensimam pecuniae frumenti uini & olei quam ha-
gere solletis ab eis date pro illis & dixerunt reddimus

& ceteris nihil querimus sicque faciemus ut loqueris; Et uocauit sacerdotes & aduocauit eos ut facerent iuxta quod dixeram insuper & sinum meum & cussi & dixi; Sic & cuncti & d' omnem uirum qui non compleuerit uerbum istud de domo sua & de laboribus suis sic & cuncti & uacui facti; Et dixit uniuersa multitudo amen. & lauda uerunt d'm. Factus ergo populus sicut dictum erat; Adie autem ille quae praeceperat mihi ut essem dux interra iudae ab anno uigesimo usque ad annum trigisimum secundum artaxerxis regis; per annos duodecim ego & fratres mei annonae quae ducibus debebantur non comedimus; Duces autem primi qui fuerunt ante me grauauerunt populum & acceperunt ab eis in pane uno & p' d' uicis cotidie siclos quadraginta sed & ministri depraeserunt populum; Ego autem non feci ita propter timorem d'ni; Quin potius in opere murum edificavi & agrum non emi & omnes pueri mei congregati ad opus erant iude quoque & magistratus centum quinquaginta uiri et qui ueniebant ad nos de gentibus quae in circuitu nostro sunt in mensura mea erant; percrebatur autem mihi per dies singulos bos unus arithmetice & electi & ceptis uolcabilibus & inter dies decem uicem diuersa & cetera multa tribuebam; Insuper & annonae ducatus mei non quasi ualde enim erat aduenatus populus mememento mei d' meus in bonum secundum omnia quae feci populo huic; **sume** factum est autem cum euadis & sanna ballath **u. r.** & tobias & gosem arabi & ceteri inimici nostri quod ego edificassem murum & non esset in ipso residua interruptio usque ad terram usque ad illud ualium non posueram in portis; Miserunt h' sanna ballath h' & gose ad me dicentes; Ueni & periclitamur felus pariter in ualibus in campo uno; Ipsi autem cogitabant ut facerent mihi malum; Misit ergo ad eos nuncios dicens opus grande ego facio & non possum descendere ne forte neglegatur

cum uenero & descendero ad uos, Miserunt autē ad me se-
cundum uerbum hoc per quatuor uices, & respondi eis
iuxta sermonem priorem. Et misit ad me ^{secundum} ~~secundum~~ ^{ballath}
iuxta uerbum priorem quinta uice puerum suum
& epistolam habebat in manu scriptam hoc modo
Ingentibus audiuimus: Ergo sem dixit quod tu
& iudei cogitis rebellare & propterea edifices mu-
rum & leuarete uellis super eos regem propter
quam causam & prophetas posueris qui predi-
cant de inuersione iherusalem dicentes rē in iudea est. auditu-
rus est rē uerba hęc idcirco nunc ueni ut mecum
consilium pariter; Et misit ad eos dicens non est
secundum uerba hęc quę loqueris de corde enim tuo
conponis hęc. Omnes autē hęc terre bant nos cogitantes
quod cessarent manus nostre ab opere & quiescere-
mus quam ob causam magis confortauimus me.
Et ingressus sum domum scamæie filii dalai. filii
mę habebat seruo qui ait tractemus nobiscum in
domum dei in medio templi & claudemus portas
edis quia uenturi sunt ut interficiant te & nocte
uenturi sunt ad occidendum te; Et dixi num quisquam
similis mei fuit & quis ego ingrediatur templum
& iudei non ingredier. Et intellexi quod dicit non mi-
sisset eum sed quasi uaticinans locutus esset ad me
& tobias & scana ballath conduxissent eum acceperat
enim pro dicitur ut territus non fecerit & pēta-
rem & haberent malum quod tunc ne & obrarent
mhi. clementem enim dicitur probia & scana ballath iuxta
opera eorum talia. sed & noachae. pphie & clerorū
prophetarum qui & terre bant me. Complētus est autē
murus in censimo quinto die mensis elul. quinq-
ginta duobus diebus; Factum est autē cum audis-
sent omnes inimici nostri ut timerent unum uer-
sum gentes quę erant in circuitu nostro & conciderunt

intra semetipsos & scirent quod ad hoc factum esset & opus hoc
 sed & in diebus illis multe obtinuerunt iudeorum epistole
 mittebantur ad tobiam & tobiam ueniebant ad eos multi
 enim erant iniudei habentes iuramentum eius quia
 gener erat s&chemie filii ioraei & iohannem filium eius
 acceperat filiam mosollam filiam barachie sed & lauda
 bant eum coram me & uerba mea nunciabant ei & to
 bicus mittebat epistolas ut terret me postquam
 autem edificatus est murus & posui ualuas & r&ensui ui
 tores & cantores & leuitas; praecepi anani fratri
 meo & ananie principi domus de hierusalem ipse enim
 quae uir uerax & timent dnm plus & eris uidebatur;
 Et dixi eis non aperiantur porte hierusalem usque ad ca
 lorem solis; cumque adhuc adsisterent clausae porte
 sunt & oppilate: Et posui custodes de habitatoribus hieru
 singulos per uices succi & unum quemque contra domum
 suam ciuitas autem erat lata nimis & grandis & popu
 lus paruus in medio eius & non erant domos edificate;
 Dedit autem dñs in corde meo & congregaui optimates
 & magistratus & uulgus ut r&enserem eos & inueni
 librum census eorum qui ascenderant primum: & in
 uentum est scriptum meo; Isti filii prouincie qui as
 cenderant de captiuitate transmigrationum quos
 transtulerat nabuchodonosor r& babilonis & reuer
 si sunt in hierusalem & in iudeam unus quisque in ci
 uitatem suam qui uenerunt cum horobabel iosue
 neemias d&haras ramias naamin mardocheus belsar
 mes pharath beggoai naum baana Numerus uirorum
 populi israhel filii pheros duomilia c&xxii filii saphathie
 ccc&xxii filii aree delu filii beih moab filiorum hiesu
 & ioab duomilia dccc&xiiii filii helcem cccc&lvi
 filii z&huca dcccc&xlvi filii zachai dcc&lx filii ben
 min dcc&lxvi filii bebai dccc&xi fia&gad cccc&xxii filii
 adoniam dcc&lxvi filii beggoai duomilia lvi filii adin cccc&lxvi

filiiater filii ezechie xliiii. filii asen ccc. xxviii. filii beai
 ccc. xxviii. filii areph cxxii. filii gabaon xcii. uiri bethle
 & n&supha. clxxxviii. uiri anathoth cxxviii. uiri betha
 moth xlii. uiri carphidarim. cephura & beroth dccxlii.
 uiri rama & gebath cxxxi. uiri magnas cxxii. uiri bethel
 & hai. cxxiii. uiri neboater ius. l. uiri helam alterius mille
 ccliii. filii arem ccc. xx. filii hiericho ccc. xlii. filii lodadid
 & anon dcc. xxi. filii sennaa iiii. milia cccc. xxx. sacerdotes
 filii idaa in domo iosue dccc. lxxviii. filii emmer. cclii.
 filii phacor xl. cccc. iiii. filii arem ccc. xviii. leuite filii
 iosue & gadmihel filiorum odua lxxviii. cantatores.
 filii asaph. cxlviii. ianitores filii sellum filii ater. filii
 telmon filii accub. filii gitta. filii soba. cxxxviii. nathinner
 filii soa. filii aspha. filii tebaoh. filii cherof. filii sia. filii phad
 filii lobanaa. filii agabona. filii selmon. filii anan. filii cedel.
 filii gaer. filii raxa. filii raasim. filii nedda. filii getse. filii
 aza. filii fasta. ^{filii} beai filii mumim. filii nebusim. filii b&supbuc.
 filii acupha. filii asur. filii berloch. filii merida. filii asar. filii
 bercof. filii sisara. filii thema. filii nesia. filii atipha. filii
 seruorum salomonis. filii sotai. filii sophered. filii berida.
 filii iahala. filii dercon. filii geddel. filii saphatia. filii adl.
 filii phocer & quierator. tur & abia. filii ammon. omnes
 nathinneri & filii seruorum salomonis. ccc. xcii. Hi
 sunt autem qui ascenderunt de themelice. thelar. sic
 cherub. addom. & emer. & non potuerunt indicare domum
 peccatum suorum & sem suum utrum & ira helessem
 filii dalaic. filii thobia. filii negadad. c. xlii. & desacer
 dotibus. filii abia. filii acchos. filii ber zellai. qui acce
 pit de silicibus ber zellai galaditidis uxorem & uoca
 tur est nomine eorum; hi quiesierunt scripturam
 suam in censum & non in uenerunt & erant sunt desacer
 doticio; dixit que. ater satha eis ut non manducarent
 de terra sacerum donec stat & sacer dos doctus & eruditus
 omnis multitudo quasi unus quadraginta duo milia de le

absque seruis & ancillis eorum quierant uimilia cccxxxvii. & inter eos cantores & cantatrices cccxlii. camelii cccxxxv. & similia; hucusque REFERTUR Quid INCOMMENTARIO SCRIPTUM FUERTI EX HINC NEEMIE HISTORIA T&CITVR; hic LIBER INCIPIT;

Nonnulli autem de principibus familiarum dederunt mille siclas & tunicas sacerdotales quingentos xxx. Et de principibus familiarum dederunt inter aurum operiretari dracmas xx milia. & argenti minas duomilia ducentas & quoddedit reliquis populus aurum dracmas xx milia & argenti minas duomilia & tunicas sacerdotales lxxvii. Habitauerunt autem sacerdotes & leuite & cantores & cantatores & reliquum uulgus & uxores & omnes israhel in ciuitatibus suis & uenerat mensis septimus filii autem israhel erant in ciuitatibus suis; congregatusque est omnis populus quasi unus ad plateam que est ante portam aequorum & dixerunt esdra scribe ut adferret librum legis moysi quem precepit dominus israhel. Adtulit esdra sacerdos legem coram multitudine uirorum ac mulierum cunctisque qui poterant intellegere in hebraeam mensis septimi. & legit in eo aperte in platea que erat ante portam aquarum de mane usque ad midiam diem in conspectu uirorum & mulierum & sapientum. Et aures omnis populi erant erecte ad librum; stetit autem esdra scribe super gradum ligneum quem fecerat ad loquendum; steterunt iuxta eum mathathias & seama & ana & uria & helchia & masia; ad dexteram eius & ad sinistram phada & misahel & melchice & asum & ioseph & dana & zacharias & mosollam; et aperuit esdra librum coram omni populo super uniuersum quippe populum eminebat; et cum aperuisset eum stetit omnis populus & benedixit esdras domino deo uoce magna & respondit omnis populus amen amen. et eleuantes manus suas & incuruati.

& adorauerunt dñm proni in terram; porro ioseph & bnam
& serabice iamin accub septua. odice mas sic ac el na. dñm
10 habed anam phalax leuite silencium facie bant in populo
ad audiendam legem; Populus au stabat in gra du suo &
legerunt in libro legis dñi distincte & adposite ad intelle
gendum & intellxerunt cum legeretur; dixit au neemas
ipse est aet sacha & esdras sacer dos scriba & leuite inter
pr & ant et uniuerso populo; dies scificatus est dño dño nostro
nolite lugere & nolite flere flebat enim omnis populus
cum audir & uerba legis & dixit eis; ne & comedite pingui
& bibite mustum & mittite partes ei qui non preparauit
sibi quia sc̄ dies dñi est & nolite contristari. Gaudium & em
dñi est fortitudo nostrae; leuite autem silencium facie
bant in omni populo dicentes. Tacete quia dies sc̄ est & no
lite dolere; Abiit ergo omnis populus ut comederet & bi
beret & mittet & partes & faceret libicam magnam
quia intellxerunt uerba quae docuerat eos; Et inde se
undo congregati sunt principes familiarum uniuersi
populi sacerdotet & leuite ad esdras scribam ut inter
pr & cer & ur uerba legis; Et in uenerunt in lege prae
ceptis dñi in mœnu moysi ut habitent filii israhel in
taber naculis in die sollemni mense septimo; Et ut
predicent & diuulgent uocem in uniuersis urbibus
suis & in hierusalem dicentes; Egredimini in monte
& ad ferte frondes oliuae & frondes ligni pulcherri
mi frondes myrti & ramos palmarum & frondes lig
ni nemorosi ut faciant taber nacula sicut scriptum est
et egressus est populus & adtulērunt fkerunt que
sibi a ber nacula unus quisque in domo suo & ina
trus suis & in str us domus dñi & in platea porte
equorum & in platea porte efram fkerit quoq;
uniuersa & eliasorum qui edierant de captiuitate
taber nacula & habitauerunt in taber naculis; Non
enim fkerunt adiebus ioseph filii nuntaliter

filii israel usque ad diem illum & facta leticia magna
 nimis; Legit autem in libro legitur di per dies singu
 los adieprimo usque ad diem nouissimum; Et fecer
 unt sollempnitatem septem diebus; Et in die octauo
 collectam iuxta ritum; Indicauit uicentimo quar
 to mensis huius conuenerunt filii israel in ieiunio
 & in iaccis & humis super eos; Et cepit xum est
 semen filiorum israel ab omni filio alienigenae
 & steterunt confitebantur & adorabant dominum dominum suum
 Surgit autem super gradum leuitarum. isuae & ben
 cedum hel remm. aban. & isa. abiac. ban. & clama
 macuerunt uoce magna ad dominum deum suum. Et dix
 runt leuitae iorue & cedum hel. bonni. asebiac. sere
 hac. arabia. odoia. rebnae. fauae. Surgite benedici
 te domino deo uestro ab her no usque in her num; Et bene
 dicite nomini glorie eius & celso in omni benedictio
 ne & laude; Tu ipse domine solus tuus & isti celum celorum
 & omnem exercitum eorum terram & uniuersaque
 in eis sunt maria & omnia que in eis sunt; Et tu
 uicax omnia hinc & exercitus celite adorax; Tu ipse domine
 deus qui elegisti hebraeam & eduxisti eum de igne
 chaldeorum & posuisti nomen eius hebraham & inue
 nisti cor eius fidelem coram te. Et percussisti cum eo
 fedus ut daret eum terram chanaan. aether. anorre.
 & fere. her. & iebur. & gergera ut daret eum
 eius & implesti uerba tua quoniam iustus es & iudis
 ti ad afflictionem peccatorum nostrorum in egipto cla
 moremque eorum cecidisti super ^{mare} eorum & dedisti
 signa & portenta in facie & in uniuersis israel
 & in omni populo terre illius; cognouisti enim quia
 superbe egerant contra eos; Et dixisti tibi nomen
 sicut & in hac die & mare diuisisti ante eos & tra
 sierunt per medium maris in siccas per fluitores
 & eorum prouidisti in profundum quasi lapidem.

in aquas ualides & in columna nubis ductor eorum fuit
per diem. & in columna ignis per noctem. ut acciperent eis
uiam per quam ingrediebantur. cœd montem quoque sinai descen
disti & locutus es cū eis de celo. & dedisti eis iudicia & legem
& legem ueritatis. Cœpisti enim & precepta bona. & scib
ba etiam scificatiū ostendisti eis. & mandata & ceremonias &
legem precepisti eis in manu moysi serui tui panem quoque
de celo dedisti eis in fame eorum. & aquam de petra eduxisti
eis siti entibus. & dixisti eis ut ingredesentur & possiderent ter
ram super quam leuasti manum tuā ut arcederes eis. Ipsi uero &
patres nri superbe egerunt & indurauerunt cor ueritas &
non audierunt mandata tua & noluerunt audire. Et non
sunt fecerunt decem mirabilia tuorum que fecerast eis. Et indu
ere uerunt cor ueritas suas & dederunt caput ut conuerteren
tur. cœd seruitutem suā quasi per contentionē. Tu autem
dī propitius clemens & miseri cor. longa nimis & multam
sera cionis non dereliquisti eos. & quidem cum flecterent sibi
ut uilum conflatilem & dixerent iste est dī tuus qui eduxit
te de egypto fecerunt que blasphemias magnas. Tu autem
in misericordis tuis multis non dimisisti eos in deserto
celum nec nubis non desistit ab eis per diem ut duceret
eos in uiam & columnam ignis per noctem ut ostenderet
eis iter per quod ingrederentur & spirituum bonum de
disti quid diceret eos. Et manna tuum non prohibuisti ab ore
eorum & aquam dedisti eis in sitim; Quæ dicitur quæ annis
pauisti eos in deserto nihilque eis defuit uestimen
ta eorum non in uiderunt & pedes eorum non sunt
ad terram. Et dedisti eis regna & populos & paruitas
et eis sortem & possederunt terram sicut terram re
gum eorum & terram regis og regis basan & filios eorum
multiplicasti sicut stellas celi & adduxisti eos ad terram
de qua dixisti patribus eorum ut ingrederentur & pos
sederent & uenerunt filii possiderunt terram & humiliasti
coram eis habitator est terre chananeos. & dedisti eos in manu

eorum & reges eorum & populos terre ut facerent eis
 sicut placebat eis; coeperunt itaque urbes munitas
 & humum pinguem & possederunt domos plenas
 cum his bonis; cisternas ab eis fabricatas iunxerunt
 & oliuæ & ligna pomifera multa; et comederunt
 & saturati sunt & impinguati sunt & habundauerunt
 dilucis in bonitate tua magna; prouocauerunt
 autem ad iracundiam & recesserunt a te & proiecerunt
 legem tuam post terga sua & prophetas tuos
 occiderunt qui testabatur eos ut reuerterent ad te
 & feceruntque blasphemias grandes & dedisti eos in ma-
 nu hostium suorum & afflixerunt eos & in tempore
 temptationis sue clamauerunt ad te & tu de celo au-
 disti & secundum miserationes tuas multas dedisti
 salutores qui saluauerunt eos de manu hostium suo-
 rum; cumque requiesissent reuersi sunt ut face-
 rent malum in conspectu tuo & dereliquisti eos in ma-
 nu inimicorum suorum & possederunt eos; conuer-
 sique sunt & clamauerunt ad te tu autem de celo & audisti
 & liberaisti eos in misericordia tua multis temporibus
 & contestatus es eos ut reuerterent ad legem tuam.
 Ipsi uero superbe egerunt & non audierunt mandata
 tua & in iudicium peccauerunt que fecit homo &
 uiuunt in eis & dederunt humerum & edentem & cer-
 uicem suam indurauerunt & non audierunt & prot-
 raxisti super eos annos multos & contestatus es eos in
 spiritu tuo per manum prophetarum tuorum & prophetarum
 & non audierunt. Et tu dedisti eos in manum popu-
 lorum terrarum. In misericordia tua uisus plurimis
 non fecisti eos in consummatione & non dereliquisti eos
 quoniam deus misericors & clemens tuus. Nunc itaque
 deus noster magnus fortis & terribilis custodiens pactum
 & misericors diem. Ne uertat omnem laborem qui
 inuenit nos reges nostros principes nostros & sacerdotes

nostros pphetas nostros & pccatos nostros & omnem
populum tuum a diebus regis arur usque in diem hanc
Et tu iustus in omnibus que uenerunt super nos quia
in ueritate fecisti nos & in pie egimus regem nostri
principes nostri sacerdotes nostri & pccatos nostri non
fecerunt legem tuam & non adtenderunt mandata
tua. & testimonium tuum que testificatus es in eis; Et ipsum
regnum suum bonis & in bonitate tua multa quam dede
runt eis & in terra latissima & pingui. quam tu adideras
in conspectu eorum; Non seruerunt tibi ne reuer sisunt
cedit studis suis per sumis; Ecce nos ipsi serui sumus hodie
& terram quam dediti patribus nostris ut comederent
panem eius & quesunt bona eius & ipsi sumus in ea & fru
ger eius multiplicatur regibus quos posuisti super nos
propter peccata nostra & corporibus nostris dominantur
& uimentis nostris secundum uoluntatem suam & in tri
bulacione magna sumus; Super omnibus ergo uisus nos
ipsi percutimus fedus & scribimus & signant principes
nostri leuite nostri & sacerdotes nostri; Signatores
aut fuerunt nesimias. ater satha filius achelai & sedechias
saraas. aharicet hieremias. phersur amaria melchias
atuse. benia mellucarem mermucht. obdias daniel
gemon. baruch mesollam. abia miamin. maia belga
remeria hu sacerdoter, porro leuite iosue filius aharie.
bennui filius enaddan. cedmihel & fructer eorum; scema
odeuia. celcia phalua; anan micha rob. asebua zaccur
sarabia sanabia. ochabam beenninu. capita populi feror
fcl moabselam. Helhu. bam omni. a hagd bebi. adonau
beg zoi. adimater. a hodia a sur. odeuia. nam. besui. coster
uachot. nebau. mcephua. mosollam. a sur. met habel. sadoch.
iedduia. phetthua. anuana. orez. manica. sub. aloes
phaleam. sobech. reu. arepna. madia. & thacia. amcen
anax. mellucarem. baaru. & reliqui de populo sacerdoter
leuite. ianitorer & cantatorer nationes & omnes quise

sepeauerunt de populis terrarum ad legem dei uxores
 eorum filiarum filie eorum omnis qui poterat sapere
 respondentes pro fratribus suis. Optimates eorum
 qui uenerunt ad pollicendum & iurandum ut ambula-
 rent in lege dei quam dederat in monte moysi serui dei
 ut facerent & custodirent uniuersa mandata domini
 nostri & iudicia eius & cerimonie eius ut non diceremus
 filias nostras populis terre & filias eorum non accipe-
 remus filias nostras; populi quoque terre qui importum
 uenaliis & omne ad usum per diem sabbati ut non uendant
 non accipiemus ab eis in die sabbato & in die sanctificatio-
 nis. Et dimittemus annum septimum & exaltationem uniuersa
 remittentur. & statuemus super nos precepta ut demus
 tertiam partem salis per annum ad opus domus dei nostri
 ad panes propositionis & ad sacrificium sempiternum
 in sabbatis in kalendis in sollempnitatibus & in sanctificatis
 & in propitiis ut hoc kur pro hisrahel & in omnem usum
 domus dei nostri. Sortes ergo misimus super oblationes
 lignorum inter sacerdotem & leuitas & populos ut in-
 ferrent in domum dei nostri per domos patrum nostro-
 rum per tempora & temporibus anni usque ad annum
 ut arderent super altare domini nostri sicut scriptum est
 in lege moysi & ut afferemus primogenita terre nostre
 & primitias uniuersi fructus omni ligni ab anno in annum
 in domo domini; Et primitias filiorum nostrorum & ple-
 rum sicut scriptum est in lege. Et primitias bouum
 nostrorum ut offerentur in domo dei nostri sacerdo-
 tibus qui ministrant in domo dei nostri & primitias
 ciborum nostrorum & libamina & poma omni ligni.
 Vindemice quoque & olea adferemus sacerdotibus
 ad gratiam hosi lacium domini nostri & oleum in partem terre
 nostre leuitis. Ipsi leuitae oleum accipiant & omni-
 bus ciuitatibus operum nostrorum; Et ita uis sacerdos
 filius aaron cum leuitis in oleum leuitarum; Et leuitae

offerunt decimam partem decemisi in domum dei nostri
ad gazophilacium in domo thesauri. Ad gazophilacium
enim deportabunt filii israel & filulei primitias
frumenti vini olei & biberunt uasa seificata. Et sacer
dotes & cantores & ministri & nondimitimus domum
dei nostri. Habitauerunt autem principes populi in hierusalem
reliqua uero plebs misit sortem ut tollerent unam partem
decemam qui habitauerunt in hierusalem in ciuitate
sca. Nouem uero partes in ciuitatibus. Benedixit autem popu
lus omnibus uiris qui se sponte obtulerant ut habita
rent in hierusalem. Huiusmodi itaque principes prouincie
qui habitauerunt in hierusalem & in ciuitatibus iudee;
Habitauit autem unusquisque in possessione in urbibus
suis israel sacerdotes leuite nathinner & filii seruo
rum scelomonis & in hierusalem habitauerunt de filiis
iuda & filii beniamin. De filiis iuda xthas filius asiam
filius zacharie & filius amerie filius saphatia filius meleleel
De filiis phares amecia filius baruch filius colas
filius asie filius adai filius iorab filius zacharie
filius solentes omnes filii phares qui habitauerunt
in hierusalem. cccc lxxviii uiri fortes. Huiusmodi autem
filii beniamin sellum filius mosollam ioed filius fadaa
filius colai filius macria filius & lehel filius asie &
post eum zabbar sellai. De cccc xxviii. & iohel filius
hoeri prepositus eorum & iuda filius sennuce super
ciuitatem secundus & de sacerdotibus iuda filius iorab
iachin sarai filius helchid filius mosollam filius
sadoch filius meraiob filius achitub princeps domus
dei & fratres eorum facientes opera templi. De cccc xxii
& deia filius ieroam filius selthae filius ampsi filius
zacharie filius phetar filius melchie & fratres
eius principes patrum. cccxlii & asaf filius esrihel
filius asai filius mosollamoth filius semmer & fra
tres eorum potentes nimis. cccxviii & prepositus eoru

Sabdihel filius potencium & deleuntis sebenice filius arub.
 filius & harice filius arabice filius boni & rabathaci & io sab & h
 super opere que erant foris & in domo di principibus leuita
 rum & macthame filius miche filius sedhai filius scabh prin
 cept ad laudandum & confitendum in oratione & bechiar.
 secundus de fratribus eius & abta filius scammua filius galal
 filius iditun. Omnes leuite in ciuitate scia cclxxxiiii
 & iacentores acob telmon & fratres eorum qui custodiebant
 hostia cclxxii & reliqui & irrahel sacerdotis & leuite
 in ciuitate sic ciuitatibus unus quisque in possessione sua
 & natinner qui habitauit in iofel & riaba & gaspha denachin
 ner & episcopi leuiticum in iherusalem. & in filius boni
 filius arabice filius macthame filius miche. De filiis asaph
 cantores in ministerio domus di. preceptum quippe regis
 super eos erat & ordo in cantoribus per dies singulos &
 fatia filius mese hebel. De filiis gara filii iuda in manu
 regis iuxta omne uerbum populi & in domibus per omnes
 regiones eorum. De filiis iuda habitauerunt in carter
 be & in filiabus eius & in dibon & in filiabus eius & in capseel
 & in uiculis eius & in hiesue & in molada & in bethaleth &
 in aser sual. Et in ber tabes & in filiabus eius & in sicaleth
 & in mochola & in filiabus eius & in remmon & in serca.
 & in irimuth & in anox odollam & in uillis earum. Lacchis
 & in regionibus eius. & in & hie & in filiabus eius & in anse
 runt in ber tabes usque ad uallem ennon. filii autem beniamin
 cegebamechmacer & hax & bethel & in filiabus eius. in thob.
 nobanamic & orram. gathaci. machid. rebom. neballath.
 & onauelle artificum & deleuntis porciones iuda & ben
 amin. Huius sunt autem sacerdotes qui ascenderunt cum horo
 babel filio salathiel iosue. sarai. iheremias. ebra.
 americomelluc. athur. sehenice. reumaddo. genton.
 abia. miamin. macha. belze. semara. & ioarib. idia.
 sellum. amoch. elcheia. idia. Isti principes sacer
 dotum & fratres eorum in diebus iosue. post leuite.

iesua bennui cedmihel. sacrabice. iuda mathanices; Super
hymnos ipsi & fratres eorum. & b&ebecia. & que & thann
fratres eorum unus quisque in officio suo. Josue autem
genuit ioacim. & ioacim genuit ebasib. & eliasib genuit
ioiada & ioiada genuit ionathan. ionathan genuit ieddu
In diebus autem ioacim erant sacerdotes & principes familiarum
raesacie & amaria. heremie. ananie. ebre mosollam. anasse
iohannan. milico. ionathan. sebene. oseba. remediam.
cerac loth. elci. addae. & charie. genton. mosollam. abig
& heri. micamin. & moadie. felthi. belge. samuic. semeie
ionathan. ioarib. mattianic. ladaie. & hi. sellac. iace
lax. mocebor. elcie. asibia. idie. neathancchel. Leuite
in diebus elicesib. & ioiada & ionan. & ieddo scripti
principes familiarum. in regno d&eru. perse. filii
leui. principes familiarum scripti in libro uerborum
dierum & usque addies ionathan filii eliasib & prin
ciper leuitarum. asibia. seribia. & iosue filius cedmihel
& fratres eorum per uices suas ut laudarent & con
fiterentur iuxta preceptum dauid iuridi & obserua
rent eque per ordinem mathanice. & b&ebecia. obedi
mosollam. telmon. aceub. custodes portarum & uestibu
lorum ante portas; Hi in diebus ioachim filii iosue
filii iored&ch. & in diebus neemie ducis. & esdre sacer
dotis scribeque; In dedicatione autem muri hierusale
que fierunt leuitas. de omnibus locis suis ut adducerent
eos in hierusalem & facerent dedicationem & l&icia
in actione gratiarum. & in cantico & in cymbalis psal
teris & citharis; Congregati sunt ergo filii cantorum
& d&cam psaltribus circa hierusalem. & de uillis. n&lofar
& de domo galgal & de regionibus gebee & a&man&ch
quoniam uillae edificauerunt cantores sibi in uitu
hierusalem. & mundati sunt sacerdotes & leuite &
mundauerunt populum & portas & murum; & cende
re autem f&ki principes iuda super murum & st&ant duos choros

leudancium megnor & ierunt ad portam super
 murum ad portam sterquilini, Et iunt post eos
 officii & medicæ pars principum iudæ & haricet
 & esdrae & mosollam iudæ & beniamin & semeia
 & iheremie; Et de filiis sacerdotum intubis Zacharius
 filius ionathaan filius semeie filius mathæie filius
 michæie filius Zeechur filius asaph & fratres eius
 senieue & Saceret maelai galalai manathahahel
 & iuda & anan inuensis cantici dauid uiridi & esdrae
 scriba uite eos in porta fontis & contra eos ascende
 runt in gradibus ciuitatis dauid. In ascensum muri
 super domum dauid & usque ad portam cequerum
 ad orientem. Et chorus secundus gratias referen
 cium ibat & exuerso & ego post eum. Et medicæ pars
 populi super murum super turrem furnorum & usq;
 ad murum altissimum & super portam effraim, Et
 super portam antiquam & super portam piscium
 & turrem anenehel & turrem emath & usque ad por
 tam regis & steterunt in porta custodie & steterunt
 duo chori leudancium in domo dñi. Et ego & dimidie
 pars magistratum iudæ; Et sacerdotes eliachim
 mearies miamin michea elio enai Zeecharia anania
 intubis & maaria & semex & eleazar & iacobi & iohannan
 & melchias & elamet & eser & elare cecinerunt can
 tores & iehrai prepositus & immolauerunt indie
 illece uitimas magnas & lætati sunt; Dñs enim lætifica
 uerat eos læticia magna sed & uxores eorum & libes
 gausi sunt. Et audita est læticia iherusalem procul.
 Ræensuerunt quoque indie illa uiror super galhosi
 læuitherauri & ad libcamine & ad primiciis & ad
 dbeimac. ut introferrent per eos principes ciuitatis
 indcore gratiarum actiones sacerdotes & leuitas
 quia lætus est iudæ in sacerdotibus & leuitis adstien
 tibus & custodierunt obseruacionem dñi sui & obseruacione

22

& piacionis & cantores & iacentores iuxta pr & ceptu dauid
 & salomonis filieus; Quia indiebus dauid & ioseph ab & cordo
 erant principes statuti: cantorum in carmine laudancium
 & confitencium do & omnis israhel indiebus zorobabel & indi
 ebus neemie dabat partes cantoribus & iacentoribus per dies
 singulos: Et sanctificabant leuitas & leuite seificabant
 filios aaron: Indiebus illo lectum est in uolumine moysi audi
 ente populo & inuentum est scriptum in eo quod non debet
 introire in manite & in ore in & lesa com di usque in der
 num: Eo quod non occurrerunt filii israhel cum pane &
 aqua, & conduxerunt aduersum eos belacem ad maledicendu
 eis: & conuertit di noster in benedictionem in benedictionem:
 Factum est au cum audissem legem se perauerunt omnem
 alienigenam ab israhel: Et super hoc erat eliasib sacer dos
 qui fuerat positus in ga & so filacium domus di nostri & proxi
 mus tobie: Et erit ergo sibi ga & so filacium grande & liberant
 ante eum reponentes munera & thus & uasa & decima frumen
 ti uim & olei partes leuitarum & cantorum & iacentorum
 & primicias sacer dotales: In omnibus au his non fui in iherusa
 lem quia anno tricentesimo secundo a rexeris regis babilonis
 uenit ad regem & in fine dierum rogavi regem & ueni in iheru
 salem & intellexi malum quod fecerat eliasib tobie ut face
 r & ether curum in uestibus domus di & in celum in huiusum
 est ualde: Et pro idcirco uasa domus tobie foras de ga & so filacio
 pr & cepique & mundauerunt ga & so filacium & de uolubus
 domus di sacrificium & thus: Et cognoui quonia partes
 leuitarum non fuissent date & fugisti & unusquisque
 in regionem suam: Deleuitis & cantoribus & de his qui mi
 nistrabant: Et regis uicem aduersus magistratus & de
 quere de reliquimus domum di & congregauimus & distare
 in stacionibus suis: Et omnis iuda ad portabat decimam
 frumenti uim & olei in horrea: Et constituimus super horrea
 selemiam sacer dotem & iadob scribam & iadum deleuitis
 Et iuxta eos anan filium zacchur filium mathanie quoniam

fideles comprobati sunt & ipsi credentes sunt partes fratrum
 suorum; Memoro me dñs meus pro hoc & ne deleat misericordiam
 et metas quas feci in domo dñi mei & ne deleat misericordiam
 illis uidi in iudea calcabant torcularia in sabbato portantes
 acer uos & onerantes super arinos uinum & uices & ficus & om-
 ne onus & inferentes in hierusalem in die sabbati; Et contes-
 testatus sum ut in die quae uendere liceat uenderent & tyri
 haebrauerunt me & inferentes pisces & omnia uenacula; Et
 uendebant in sabbato filius iude & hierusalem & iurgauit
 obtraxerunt iuda & dixerunt quae est haec res macula quam ^{uor} facitis
 & profanatis diem sabbati; Numquid non haec fecerunt patres
 nostri & adduxit dñs noster super nos omne malum hoc &
 super ciuitatem hanc & uos augētis iracundiam super isra-
 hel uiolando sabbatum; Et factum est itaque cum quie-
 issent porte hierusalem; In die sabbati dixi & clausurunt
 eas & praecepi ut non aperirentur eas usque post sabbatum;
 Et de pueris meis constitui super portas ut nullus infer-
 onus in die sabbati; Et manserunt negotiatores & uen-
 dentes uniuersae uenaculae foris hierusalem semel & bis;
 Et contestatus sum eos & dixerunt; quare mace nō dñs & aduerso
 muri sis & cūdo hoc feceritis macrum mittam in uos; Dixi
 quoque leuitis ut mundarentur & uenirent ad custodiendas
 portas & sanctificandum diem sabbati; Et pro hoc ergo me-
 moro me dñs meus & parcem illi secundum multitudinem
 misericordiarum tuarum; Sed & in diebus illis uidi iudeos
 ducentes uxores & thozias & ammanitidas & moabitidas;
 Et filiae eorum & media parte loquebantur & thozie
 & nesciebant loqui iudice; Et loquebantur iuxta linguam
 populi & populi; Et oburgauit eos & nesciebant loqui
 uros; & dicitur uos & ad iurgauit in dño ut non darent
 filias suas filijs eorum; Et non acciperent de filiabus
 eorum filius suus & scribitur & ipse dicens; Numquid non in huius-
 modi respicitur & salomon rex israhel; Et certe in gentibus
 multis non erat & similiter & dilectus deo suo erat; Et posuit

eum dñs regem super omnem israhel, et ipsi mer gual
pccatum duxerunt mulieres alienigenens; Numquid
& nos inobedientes faciemus omne malum grande hoc
ut preuaricemus in dño nostro ut ducamus uxores pere
grinas; De filiis autem ioradæ eliasib sacerdotis mag
ni gener erat sanaballath oronitis quem fugavi. Amen.
Recordare dñe dñs aduersus eos qui polluant sacerdotium
iusque sacerdotale & leuiticum; Igitur mudi uisus ab om
nibus alienigenis & constitui ordines sacerdotum & leui
tarum unum quemque in ministerio suo & in oblatione lig
norum in temporibus constitutus & in primiciis; Ad men
tom dñs in bonum. Amen. FINIT EZRE LIBER SECUNDVS
SIVE NEEMIE. Dñs GRACIAS. Amen Amen Amen;

cuius auctoritates ad probandum illa incontentionem ueniunt minus
 idonee iudicatur: chaldeorum sermones inter historias con-
 putatur: sed quia hunc librum synodus niceana in numero sancti
 scripti ratione legitur computasse: ad quod in postulatione uestra
 immo & electione: et positae occupationibus uehementer ardebat
 huic unce lucubracione dedit: nec sensum et sensu quae in
 uerbo uerbum transferebat: multorum codicum uarietatem
 utiosissimam amputauit: sola ea quae intelligentiae integra in uerbis
 chaldeis inuenire potuit latinis expressit: Accipite uicti huius
 castitatis exemplum: & triumphali laude: per plures eam profecit
 delectare: licentiam non solum feminis sed & uiris imitabilem
 dedit: quae castitatis eius seminator uirtutem tribuit: ut in
 uictum omnibus hominibus uinceret insuperabile superaret: &

Sicut nauis optima ita scito
 rinouissimus uersus
 uenit utpote res se

INCIPIT LIBER IUDITH

ARAXACH itaq; rex medorum sub iugauerat multas gentes in pe-
rio suo. & ipse aedificauit ciuitatem potentissimam. quam appellauit
ebathans. Ex lapidibus quadratis & sctis fecit muros eius. In altitu-
dine cubitorum septuaginta. & in latitudinem cubitorum triginta.
Turres uero eius posuit in altitudinem cubitorum centum. Per qua-
drum uero eius. latus utrumq; uicinarum pedum spatio tendebatur.
Posuitq; portas eius in latitudinem turrium. & gloriabatur quasi
potens in potencie & exercitus sui. & in gloria quadrigarum suarum.
Anno igitur duodecimo regni nabuchodonosor rex assyriorum
qui regnabat in uicinis ciuitate magna. pugnauit contra araxach.
& obtinuit eum in campo magno qui appellatur ragau. circa eusathen.
& tygris. & hiccadas. in campo erioh. regis elycorum. Tunc & ca-
tum est regnum nabuchodonosor. & cor eius eleuatum est. Et mi-
ra ad omnes qui habitabant in cilicia. & demasco. & libano. & ad gentes
que sunt in carmelo. & cedar. & in habitantibus galileam in campo magno
esdre lon. Et ad omnes qui erant in samaria. & trans flumen ior-
danem. & in iherusalem. Et omnem terram ieste quousq;
peritiam ad montes ethiopia. Ad hos omnes misit nun-
tios nabuchodonosor rex assyriorum. Qui omnes unquam
no contra dixerunt. & remiserunt eos uacuos. & sine hono-
re abiierunt. Tunc indignatus est nabuchodonosor rex assyriorum
in terram illam. Et iurauit per regnum & thronum suum quod
descenderet & rediret de omnibus regionibus his. Anno tertio decimo
nabuchodonosor regis. uice prima & secunda die mensis primi.
factum est uerbum in domo nabuchodonosor regis assyriorum
ut descenderet & iret. Uocauitq; omnes maiores omnesq; duces & bel-
latores. & habuit cum eis misterium consilium. Dixitq; cogita-
tionem suam in eo esse. ut omnem terram suam subiugaret & impe-
rio. Quod dictum cum pleccisset & omnibus. Uocauit nabuchodonosor
rex holofen nemp in capem milicie sue. & dixit ei. egredere ad
uersum omne regnum occidentis. & contere eos praeque quicon-
tempserunt imperium meum. non per oculos meos ulli regni.

omnemq; urbem munitam subiugabit mihi. Tunc dolofernus
 uocauit duces & magistrosq; uirtutis ceterorum & dimumera
 ut uiror in expeditione sicut precepit ei & centum uiginti milia
 pedum pugnatorum. Et equos sagittarios duodecim milia;
 Omnemq; expeditionem suam fecit preire in multitudine inu-
 merabilem camelorum. cum his quoque exercitibus sufficerent copio-
 se. Boum quoque Armentum & gregeq; ouium quorum non erat nume-
 rus. Fumentum & homini sicut in centum suo per arri constituit;
 Aurum uero & argentum de domo regis adsumpsit multum nimis.
 Et profectus est ipse & omnis exercitus cum quadrigis & equitibus
 & sagittariis qui cooperuerunt faciem terre sicut locuste. cumq;
 pertransissent fines ceterorum uenit ad montem magnos
 qui sunt a sinistro cilicie. Ascenditq; omnia castella eorum
 & obtinuit omnem munitiorem. Et regit uicinitatem opinatissi-
 mam in bello. predicauitq; omnes filios thors & filios israhel qui erant
 contra faciem deserti & ad castrum terre celeon. Et censuit
 eum. Et uenit in appotamicam. Et regit omnes ciuitates & castellas
 que erant ibi a torrente mambry usq; quo uenit ad mare.
 Et occupauit terminos cilicie usq; ad fines isach qui sunt ad austrum.
 Voluptatq; omnes filios in aduam & predicauit omnem locum & regio-
 nem eorum. Omnesq; resistentes in hoc uicinia more gladii. Et
 post hoc descendit in campum de macta in diebus messis & succendit
 omnia segeta. Omnesq; arboros ac uineas fecit inuidi. Et occidit
 timor illius super omnes in habitantes terram. Tunc miserunt
 legatos suos uniuersarum urbium & puinciarum reges &
 principes syrie. Israhel & mesopotamiam & syrie sobal & libie
 atq; cilicie. Qui uenientes ad dolofernem dixerunt. Desine
 indigna ciuitate arcas nos melius est enim ut inueni esset ui-
 uis nabuchodonosor regis magno & subditis inuis tibi quam mo-
 riente cum incertum nostris ipse sit uirtus nostre dicimus pa-
 tiamini. Omnes ciuitates nostras omniaq; possessio omnes mon-
 tes & colles & campi. Armentum bouum & grege ouium & praxi
 equorum & camelorum. Et uniuersa facultas in nostris atq;
 homine in conspectu tuo sunt serua sub legibus. Nos & uicinia

Et filius nostris seruitur in sumis. Veni nobis pacificus dominus. Autere-
ret uia nostra sicut peruenit tibi; Tunc descendit demonibus
cum sequitur in uirtute magna. Et obtinuit omnem ciuitatem
mundanam & omnes inhabitantes terram. Deum uero dixit illi
adsumpsit auxiliarios uiros fortes & electos ad bellum. Tentusq;
in & usque p[ro]uincia illius incubuit ut uniuersum urbium habitato-
res. Principes honoratissimi cum populis & irent in obuium uen-
turi. Excipient eum cum coronis & lampadibus ducentis choros
cantibus & tympanis. Ne ista tamen facienter serocitate in
placoris eius mitigare potuerunt. Nam de uirtute eorum &
truxit & uicos eorum & cecidit. Precepit autem in buchodono for-
te ut omnes deos terre & ter minaret. Uidelicet ut ipse solus
diceretur deus ab his nationibus qui potius sunt. Holofernis porro
uicibus ubi peruenit ad syriam sobal & omnis ^{habu}ca
omnemq; mesopotamiam. Uenit ad duodecim interragaba-
decepta q; ciuitates eorum & sic die ibi per triginta dies. In quibus
ad luna precepit uniuersum exercitum in tutis suo. Tunc
audierunt hie filii israel qui habitabant in terra iudee
timuerunt ualde a facie eius. Tunc uero enim & haec omnia
centus eorum ne hoc faceret in iherusalem. Et exemplum si quod de-
ret ciuitatibus eorum & templis eorum. Demiserunt uero
sacramentum per circuitu usq; iherusalem & per eorum uenerunt
omnes uertices montium. Amur et circum dederunt uicos suos
& congregauerunt frumenta in praeracione pugne. Sacer-
dos enim eliahim scripsit ad uniuersos quierunt contra eum. In
que est contra faciem campum magni iuxta dothaim. Sumus ior
per quos transire esse poterat ut obtinerent ascensum montium
per quos uicem esse poterat ad iherusalem. Et illi custodirent
angustum uer esse poterat inter montes. Et fecerunt filii
israel secundum quod constituerat eis sacerdos dñi eliahim.
Et clamauit omnis populus ad dñm in facie magna & humili-
auerunt. Auuncit uicem in uniuersis. Similiter et eorum. Tem-
duerunt se sacerdos ediahim. Similiter et per uerant
faciem templi dñi. Uicem dñi per uerant cilias. Et clamauit

Admirationem unanimitate nedareretur in p[ro]p[ri]e d[omi]ni m[er]ito eor[um]
 & uxores eorum in dir[ec]tione[m] & ciuitates eorum in d[omi]ni m[er]i-
 tum & i[n] d[omi]ni m[er]ito in pollucione[m] ; Tunc eliachim sacerdos d[omi]ni
 magnus circumiit omnem israhel & locutus est ad eos dicens ; Scitote
 quomodo & audiuit d[omi]n[us] p[ro] d[omi]n[is] uestris simonentes per seueritas inie-
 uimus & oracionibus in consp[ec]tu d[omi]ni ; Memores estote moysi seruauit d[omi]n[us]
 qui a[n]ge[lu]s lech confidentem in uirtute sua & in potencia sua & in f[er]a-
 tu suo & in curribus suis & in equis suis & in clipeis suis ; Non ferro
 pugnando sed p[ro] d[omi]n[is] & in orando de d[omi]no ; Sicut enim uniuersa hostes
 israhel si per se ueritatis in hoc opere quod cepistis ; Adhuc n[on] g[ra]t[ia]
 & oracionem eius de p[ro] d[omi]n[is] & d[omi]n[us] p[ro] m[er]ito in consp[ec]tu d[omi]ni ; Ita
 ut & iam hu[ic] qui holocausta d[omi]no offererebant p[ro] & in iusticiis offererebant
 d[omi]no sacrificia & erat animus super capta eorum & & orato corde suo orabant
 d[omi]n[us] ut uisitar[et] & populum suum israhel ; Nunciatumq[ue] est oloferni
 principi milicie assyriorum quod filii israhel prepararent se ad resisten-
 dum ac moncium in ier[os]olima conclusissent ; Et faror enim mox & cetera mira-
 cundia magna ; Vocauitq[ue] omnes principes moab & duceracmon & dixit
 eis ; Dicite mihi quis in populo iste qui montana obsid[et] & dicitq[ue] aut quales
 & quam sint ciuitates eorum ; Quae dicitur in uirtute eorum aut quae sit multi-
 tudo eorum uel quis & milicie eorum ; Quae res p[ro] omnibus qui habitant
 in oriente isti contempserunt me & non fecerunt in obuiam nobis ut sus-
 ceperent ^{nos} in pace ; Tunc achior dux omnium filiorum moab non respondit
 & dicit ; Si digneris audire me domine meus dicam ueritatem in consp[ec]tu
 tuo de populo isto qui in montanis habitant & non egredietur uerbum saluum
 & ore meo ; populus iste & sygenie chaldeorum est ; hic p[ri]mo in me-
 sopotamia habitauit ; Quo noluerunt sequi deos patrum suorum qui erant
 in terra chaldeorum ; Deserentes itaq[ue] cetera nomina patrum suorum
 que in multitudine deorum erant ; Unam d[omi]n[us] celum coluerunt ; qui & p[ro]ceptis
 eius ut exirent inde & habitarent in chanaan ; Camq[ue] operis res omne-
 terram famem descendere in egyptum ; Illicq[ue] p[ro] quadringentis
 annos sic multiplicati sunt ut dinumerari eorum non possit exercitus ; atq[ue]
 graues & eos & egypti atq[ue] medicacione uerbum suum & in uirtute sua
 subiecit eos clamauerunt ad d[omi]n[us] suum & percussit totam terram egypti

plagis ueris; cumque eissent eos egypti & cessasset plaga ab eis
& iterum eos uellent capere & ad suum seruitium reuocare; fugi-
entibus his dicitur mare aperuit. Ita ut hinc inde aque quassimur ut
solidarentur; Et isti pede sic fundum maris perambulando tran-
sirent; In quo loco dum innumerabilis exercitus egyptiorum eos
persequeretur; Ita eorum exercitus aquis cooperitus est ut non
remanceret uel unus quis factum posteris nunciaret; Egressus
autem mare rubrum desertum sinu montis occupauerunt in
quibus numquam homo habitare potuit uel filius hominis requi-
euit; Illic fontes amari obdulauerunt eis ad bibendum & pan-
nos quos dracones a nunciam de celo conseruauerunt; Ubi cumque
ingererent sine arcu & sagitta & absque scuto & gladio; De
eorum per pugnauerunt & uicti & non fuit qui insultaret & popu-
lo isto nisi quando recessit a cultu & dno dno sui; Quocienscumque au-
tem periret ipsum dno suum alterum coluerunt datus sunt in predam
& in gladium & in opprobrium; Quocienscumque autem periret
se recessit a cultu & dno sui dedit eis dicitur celum tutem resistendi;
Denique chanaanem regem & iebuseum & feretheum & theu
& eueum ^{Hamorreu} & omnes potentes mesopotamiae perstrauerunt; Et terrae eorum
& ciuitates eorum ipsi possiderunt & usque dum non darent in
conspetu dno erant cum illis bonae dicitur enim illorum odit iniquita-
tem; Nam & ante horum annos cum recessissent a uice quae maledicta
illis dicitur ut ambularent in ea & terminauerunt preliis multis in
ciuitatibus & plurimorum captiuos duxerunt in terram non suam;
Nunc autem reuertuntur ad dno suum & dicitur quod dicitur dno ad
unum sunt; & ascenderunt montana haec omnia & iterum possident
hiet usque a ierusalem ubi sunt sed eorum; Nunc autem inquit dno nescit
aliqua iniquitas in conspectu dno eorum; Ascendamus ad illos quo-
tra dicitur tra dicitur illorum dno eorum ubi & sub iugum erunt sub iugo
potentiae tuae; Sic enim non est offensio populi huius coram dno non
poterimus resistere illis; quo dno eorum defende illos & erimus
in opprobrium uniuersae terrae; Et factum est cum cecisset
loqui de his uerbis haec; Itaque sunt omnes magni & holofeni

Cogitabant interficere eum dicentes adachiorum; quis est iste qui si-
 lus israel dicit posse resistere regi nabuchodonosor & exercitibus
 eius homines in hermes & sine uirtute & sine pericia artis pugne; Ut ergo
 agnoscat achior quia nunc fallit nos ascendamus montana; Et cum capi-
 fuerint potentes eorum tunc cum eis de montanis uerberabitur gladio ut
 sciunt omnes quod nabuchodonosor deus terre est & pro & de ipsa alius non
 est; Factum est autem cum cessassent loqui indignatus holofernus uehemen-
 ter dixit ad achior; Quomodo propheta est nobis dicens quod gens israel de-
 fendat & uerba ad suo ut ostendat tibi quia non est deus nisi nabuchodonosor
 cum percussimus eos omnes sicut hominem unum tunc & ipse cum illis
 assyriorum gladio interibit & omnes israelite cum perditione disper-
 ent & probabit quia nabuchodonosor dominus sit uniuersae terre; Tuncque
 gladius militiae mee ^{placera tua & confixus cadis} transit inter uulnera deus israel & non respi-
 rabis ultra donec & a termineris cum illis; Porro autem siphthacianum
 ueracem & astutissimum non concidat uultus tuus & pallor qui fecerunt tuam
 obtinere & abcedat a te; Si uerba mea habueris implere non posse; Ut autem
 noueris quia simul cum illis habes & perieris & ecce & haec hora illorum popu-
 los occideris; Ut dum dignas mercedem percipias & ceperint ipse simul
 ulcioni subiacere; Tunc holofernus percipit seruis suis ut comprehen-
 derent achior & producerent eum in bethuliam & traderent eum in ma-
 nus filiorum israel; & accipientes eum serui holoferni perstrinxerunt
 per campum sed dum ad propinquassent ad montana & ceciderunt obuiam
 eis fundibularum; Illi autem diuersiter clamantes emontis ligauerunt
 achior ad arborem manibus & pedibus & circumdederunt estibus dimiserunt
 eum; Porro filii israel descendentes de bethuliam uenerunt ad eum
 quem soluerunt duxerunt ad bethuliam atque in medio populi illum statuen-
 tes percussit eum quid erum esset & quod illum uindictam assyris reliquissent
 In diebus illis erant illi principes & sicut filius micha de tribu simeon & ali-
 um qui & gothoniel In medioque seniorum & in conspectu omnium
 achior dixit omnia quae locutus ipse fuerat ad holofernum interrogatus
 & quae uerba populi holoferni uoluerunt propter hoc uerbum interficere
 eum; & quem admodum ipse holofernus iratus uideret eum israelitas
 hae de causa & cetera; Uincit et filios israel tunc & eum & ipsum achior
 hinc
 In uersum additum suum

diuersis iubeat supplicis interire. Propter hoc quod dixisse et dicitur deus
eorum est. Cumque uniuersa achior & posuisset omnis populus cecidit in facie
adorans dominum & communi lamentatione & fl&u iunxerunt pr&erruas deo
effuderunt dicentes. Domine dicitur deus & terre inuere superbia meorum &
respice ad nostram humilitatem & faciem tuorum scorum ad tene
Et ostende quoniam non derelinquis presumentes de deo & presumentes
de deo & de sua uirtute humiliat. Finitoque fl&u & protum diem populorum
oratione compl&ta consolati sunt achior dicentes. Deus peccatum nostro
rum cuius tu uirtutem predicasti ipse tibi hanc dabit uicissitudinem
ut eorum magister tu interitum uideas. Cumque uero dederit dominus dominus
hanc libertatem seruis suis sit & dicitur deus in medio nostro. Ut sicut placu
erit tibi ita cum uis conuerteris. Tunc o hias finito consilio suscepit eum
in domum suam & dedit ei cenam magnam. Et uocatis omnibus presbi
teris simul & pl&to ieiunio refecerunt. Post ea uero conuocatus omnis
populus & protum noctem intra & lesiam orauerunt p&entes auxilium
ad israel. Holofernis autem altera die p&cepit & exercitibus suis ut ascenderent
contra b&thuliam. Erant autem pedestres belliciores centum uiginti mi
lia. P&ter preparaciones uirorum illorum quos occupauerat captiuas
& adductierant de pumcis & urbibus uniuerse iuuentutis. Omnes pariter
parauerunt se ad pugnam contra filios israel. Et uenerunt p&cepi
dine montis usque ad apicem qui respicit super dithaim ab eo quod dicitur
metma usque chelmon qui est contra herdrelon. Filii autem israel ut
uiderunt multitudinem eorum p&strauerunt se super terram miten
tes cinerem super captiuas. Uniuersimodum orantes in deo israel misericor
diam suam ostenderet super populum suum & ad iumentes & masuam
bellica sederunt super loca que angustantur ut tramitem dirigunt inter
montuosa & erant custodientes tota die & nocte. Porro holofernis
dum curat p&ssum repperit quod fons quinque uicibus in quo ductum
illorum. Erant tamen non longe a uirum fontes ex quibus uideban
tur aurire aquam ad refocilandum potius quam ad potandum. Sed ita
amon & moab accesserunt ad holofernem dicentes. Filii israel non in
lancea & in sagitta confidunt sed montes defendent & inuenerunt illos
colles in p&cipio constituti. Ut ergo in congregatio pugne potius super de
a parte austri le & a uentate dicitur & in uidi cepit aqua ductu eorum

eor pondustodes foncium ut nonaur iant & eir & sine gladiomerficiet eor
 uel certe fatigati tracent ciuitatem suam; Quamputant montibus suppo
 sita superari non possint; placuerunt uerba hęc omnia holoferni & coram
 omnibus satellitibus eius; Et constituit pgrum cemenarios p singulos fon
 ter; Cumque ista custodia pdier xxx fuisse & plura defecerunt cisterne &
 collationes aquarum omnium in habitantibus in bethulica; Itcut noner
 sent, intra ciuitatem undesatiarentur uel una die quoniam ad mensuram
 dabatur populo aqua cotidie; Tunc ad hanc congregati omnes uiri
 & femine iuuenes & paruuli simul omnes una uocederunt; Iudic & d
 inter nos & te quoniam fecisti in nos mala nolentis loqui pacifice cum as
 syris & propter hoc uendidit nos in manibus eorum & ideo non est qui adiu
 uet cum pster namur ante oculos eorum insati & pdatione magna; Et nunc
 congregatis uniuersis uiror qui in ciuitate sunt & sponte nostra ad amuseu
 omni populo; Melius est enim ut captiui benedicamus dnm uiuentem quam
 moriamur & simus opprobrium omnium carni; Cum uiderimus uxores nostras
 & filios nostros morientes ante oculos nr os; Comestamur hodie celum & ter
 ram & dampnum nostrorum qui uoluit scire nos & undump & castra nostra
 uti contra datis ciuitatem in manu militie holoferni & sic finis noster bte
 uis more gladii qui longior efficitur in dicitate scitis; & cum hęc dixissent
 factus est pler & ululatus magnus in terra omnibus; Et p multas hor
 una uoce clamauerunt ad dnm dicentes; Peccauimus cum peccatis nostris
 iniuste egimus iniquitatem fecimus; Tu quia pius es miserere nostri
 aut in uos flagello uindica iniquitates nostras & nolite cedere populos con
 futerere populo qui ignorate; Ut non dicatis gentes ubi est deus eorum
 Et cum fatigati hęc clamoribus & hęc flibus lassati siluissent; Exurgens
 o hanc infusus lacrimis dixit; equo animo estote fratres & hos
 quinque dies & ptemur ad dno misericordiam for sita enim indignatione
 suam absidet & det gloriam nomini suo; Si aut transtierit quinq; diebus
 non uenerit adiutorium faciemus hęc uerba que locuti estis; **F**actum
 est au cum audisset hęc uidua uidua que erat filia merari filius dca filius ioseph
 filius eze filius elai filius amnor filius gedeon filius raphaim filius dca filius melchi
 filius enam filius nathane filius israhel filius simeon & filius uben Et un
 manserit qui mortuus est in diebus meris hordacie; In stabac enim super

colligant es manipulos in campo & uentus est super caput eius & mortuus
est & sepultus est in ciuitate Bethulia illic cum patribus suis; Erat
uidelicet relicta eius uidua iam annis tribus & mensibus; Insuper in
domo sua fecit sibi secreta cubiculum in quo cum puellis suis clausa
morabatur & habens super lumbos suos calcium. Ieiunabat omnibus
diebus uite sue propter sabbatum & neomeniam & festam domus Israel
erat enim elegantissima & tumida; cuius uisus dimiserat diuitias multas
& familiam copiosam. de possessione autem membra bouum & greges ouium
plenas; erat haec omnibus famosissima quoniam timebat dominum ualde
nec erat qui loqueretur de illa uerbum malum; haec quoque cum audisset
quo os huius promissum quod transacto die quinto traderet ciuitatem. Misit
ad presbyteros Chabri & Charim. & uenerunt ad illam & dixerunt
illis quod est hoc uerbum in quo consentit os huius ut traderet ciuitatem
ad tyros si intra quinque dies non uenerit uobis adiutorium. Et quis est
uos qui temptatis dominum non est iste sermo qui miserior diuino est sed po
tius qui cum seculis & furoribus accendat. Posuistis uos tempus miser
ationis domini & arbor uiri diem constituistis; Sed qui paciens est dominus
hoc pro peccatis & indulgentiam eius lacrimis postulemus; Non enim
quasi hominis sic comminabitur neque sicut filius hominis ad iracundiam
inflammabitur. Et ideo humiliemur illi a numeris nostris & spiritu
constituti humiliato seruamus illi; Dicamus plentes de uisitatione
uoluntatem suam sic faciat nobiscum miseriam cordis sui & sicut
concurbatur est cor nostrum in superbia illorum. Ita & iam de nostra
humilitate gloriemur. Quoniam non sumus sicut peccata patrum
nostrorum quid reliquerunt dominum & adorauerunt deos ali
enos procelere quod actum in gladium & rapinam. In confusione
inimici sui; Nos autem alterum dominum nescimus propter ipsum & peccamus
humiliter consolationem eius & sequitur sanguinem nostrum de deflu
tionibus inimicorum nostrorum & humiliat omnes quicumque in
surgunt contra nos & facit illos sine honore dominus deus noster;
Et nunc fratres quoniam uos quaeritis propter in populo dei que
uobis pendit uisum illorum alloquio uestro corde eorum uergetur
Ut me non ressim qui temptat uiam patris nostri uisum habentur

rive uacolerent dñm si aenon. Memores esse debent quomodo pater noster
 abraham temptatus est & p̄ multas tribulaciones p̄batus diuincus effēctus
 est. Sicut ita sic iacob sicut moyses & omnes qui placuerunt dño p̄ multas
 tribulaciones transierunt fideles. Illi autē qui temptationes non susceperunt
 cum timore dñi & paciēcia sua in periculum murmuracionis sue
 contra dñm p̄tulerunt; Exterminati sunt ab exterminatore & ser-
 pentibus perierunt; Et nos ergo non uulcamur nos p̄ his que patimur
 sed reputantes p̄ peccatis nostris hęc ipsa minora esse supplicia. Flagella
 dñi que si serui qui corripimur ad emendationem non ad p̄dicationem
 uenire credamus. Et dixerunt oñes & presbyteri; Omnia que
 locutus es ueraciter & non est inter uos uis ulla reprehensio. Nunc
 ergo orate pro nobis quoniam mulier scelerata & timens dñm. Et dixit illis iudith
 Sicut quod loqui potui dñi esse cognoscitis. Ita quod facere dispono p̄ uos si
 & dñs est & orate ut firmum fiat consilium meum; Stabit uos ad portā
 nocte ista ut ego & eam cum habra mea & orate ut sicut dixistis
 in diebus quinq; respiciat dñs populum suum israhel. Uos autē nolite scriue-
 mini ad tum meum. Et usque dum p̄nunciam uobis nihil aliud fide nisi
 oratio p̄ me ad dñm dñm nostrum. Et dixit ad eam oñis p̄nceps uide-
 uade in pace & dñs sit & cum in ualione mimi corum nostrorum. Et
 reuerter habierunt quibus abscedentibus iudith ingressa est oratione su-
 am & induens recalcio posuit cinerem sup̄ caput suum & p̄sternens
 dño clamauit ad dñm dicens; Dñe deus pater ueris syeon quid edisti
 illi gladium in defensione alienigenarum qui uolantes & tuerant
 in quo iniquatione tue & denudauerunt femora uirginis in confusio-
 nem; Dedisti infantes eorum in predam & filios eorum in captiuita-
 tem & omnem plebem in clusionem seruus tuus qui selauerunt
 & elumtum. Sub ueni que sicut dñs meus mihi uidue. Tu enim fides
 priora illa & illa post illa cogitasti & hoc factum est quod ipse uoluit.
 Omnes enim uidue parate sunt & tuca iudicia in p̄ uidentia tua posuisti.
 Respice castra syriorum nunc sicut tunc castra egyptiorum dig-
 natus es quando post seruos tuos armati currebant confidenter
 in quadrigis & in equitibus suis & in multitudine bellatorum
 Sed appropinquasti sup̄ castra eorum & uentus & fatigauerunt eos tenuit

pedes eorum abissus & aque operuerunt eos. Sicut autem & istudne qui
confidunt in multitudine sua & incurrunt in ruinam
& insagittis suis & in lanceis gloriantur. Et ne seruum qui in superbia
dñi noster qui conteret bella abinitio & dñi nomen est tibi. Erige brachium
tuum sicut abinitio & illide uirtutem illorum murmurata tua. Cadatur
in te eorum iracundia tua qui mittunt te uolares & tunc & polluer ea
bernaculum honoris tui; fac dñe ut gladius opprobrii eius superbia impetibus
capiatur ~~et~~ **factum** in me & percute eum & labia carnis
meae. Deum in manu: inconstanciam ut contemnam illum & in uirtute
eueram eum; Et erit hoc memoriale nominis tui quod mecum femine
deceperit eum; non enim in multitudine est uirtus tua dñe neq; in
eque uirtutibus uoluntas tua neq; superbia abinitio placuit tibi sed
humilium & mansuorum tibi semper placuit deprecatio; Dñe creator
creator aquarum & dñi socius ceterum e & cunctis miseram
deprecatam & dñe misericordie presumptam; Deum dñe
testamentum tuum & dñe uerbum in ore meo & in corde meo consiliu
corroborata; Ut domus tua edificata p̄ me ut omnes gentes ag
noscant quoniam tu es dñs & non est alius p̄ se & te; factum est
ut cum ceteris ^{is} clamare ad dñm surrexit de loco suo quoniam uera
p̄strata dño; Vocauitq; habra suam & descendens in domum
suam abstulit a se alicum & & ut se uestibus uindictis tuis; et
laetit corpus tuum & uirtus myrrooptimo & dñe in uirtute
capitis sui & in posuit matrem super caput suum; Et induit se
uestibus iocunditatis tuis induitq; sandalia pedibus suis
ad tram suam; dñe & in uirtute & in uirtute & in uirtute
mentis suae ornauit se; Cui dñe contulit dñi splendorem
quoniam omnis ista compositio non & libidine sed & uirtute
pendebat; Et uideo dñi hanc illam pulchritudinem amplauit
& in comparatione mirabili de ope omnium oculis apparet
Inposuit itaq; habre sue scopam uini & uirtute & uirtute
& lampas eius & panes & ceteros; & & & est. cum uenit
& uirtute & uirtute & uirtute & uirtute & uirtute
nihil tamen in te rogauer
in dñe in te & dñe in te. Dñe in te in te

dedit gratiam & omnem consilium tunc cordis sua uirtute corrolle
 ut gloriatur super iherusalem & in nomen tuum in numero suorum
 Et dixerunt hiis quibus erant omnes una uoce fiat fiat. Judith uero coram
 dno transiit portas ipsas & habuit eas. factum est autem cum discederet
 montem circa ortum diei occurrerunt ei & ploratores assyriorum
 & inueniunt illum dicentes unde uenis aut quouadis. Quae res ponda
 filiasum hebreorum ideo ego fugi a facie eorum: quoniam futuram
 agnouit quod darent uobis in deprecationem pro eo quod contemneret
 uos noluerunt ultro tradere se ipsos ut inuenirent misericordiam
 in conspectu ur'o. Ac de causa cognouit mecum dicens. Uadam ad faciem
 principis holoferni ut indicem illi scelus illorum & ostendam illi
 quod a dno possit obtineri eos. Ita non cadet uir de exercitu eius
 Et cum audisset uerba eius considerabant faciem eius & exarino
 caliceorum stupor quomirabantur pulcritudinem eius nimis
 & dixerunt ad seum. Conseruasisti uiam tuam eo quod tale
 repperisti consilium ut descenderet ad dominum nostrum hoc
 uisitas quoniam cum steterit in conspectu eius benedicat tibi & dicit
 gratissima in corde eius. Dixerunt que illam ad tabernaculum
 holoferni & nunciantes eam. Cumque in conspectu eius faciem eius
 stetit caput est in oculis holoferni. Dixeruntque ad eum facies tua
 eius. Quae contemnat populum hebreorum quoniam deorum multos
 hebraei non huius merito pugnare debent contra eos. Uidit itaque
 iudith holofernem sedem in conopeo quod erat & purpurea & aurea
 & smaragdo & lapidibus preciosis in decorum. Et cum in faciem eius
 in eandem adorauit eum postquam uenisset super terram et leuauerunt
 illam in terribili holoferni uultu dno suo. Tunc holoferni dixit. Equi
 animo esto & nolipares e in corde tuo quoniam meo nunquam nocuimus
 quoniam hinc seruis e nabuchodonosor regi. Populus tuus non contem
 nit me non leuauerunt lanceam meam super illum: nunc adieci mihi
 quae & curarkeristi. Ab illis & placuit tibi ut ueniret ad nos. Et
 ait illi iudith. Sume uerba ancillae tuae per & transmiserat eam
 Uenit enim nabuchodonosor rex terrae & inuic uirum eius quae
 in te de conuersionem omnium animarum non ex vanis & in uoluntate

non solum homines seruiunt illi pte sed & ipsi bestie agri obtempe-
rant illi; Nunciatur enim industria ammirari uniuersis gentibus &
indicatum est omni saeculo; Quoniam tu solus bonus & potens es in omni
regno eius & disciplina tuae omnibus puenit pfectatur; n̄ hoc tunc
quod locutus est achior n̄ illud ignoratur quod eni iusserit euenit;
Constat enim dñi nostrum sic peccatis offensum ut mandauerit p̄p̄he-
tias ad populum quod traxerit eos peccatis suis; Et quoniam sciunt se
offendisse dñi suum filius israel timor eius sup ipsos est insup & iam
fames inuaserit eos; Et ariditate aque icem inter mortuos computantur;
Deniq; hoc ordinant ut interficiant pecora sua & sanguinem eorum
bibant & sic dñi sui que p̄cepit dñs non contingi in frumento uino & oleo
h̄c cogitauerunt impendese & uolunt consumere que n̄ in manibus
debesent contingese; Ergo quoniam h̄c faciunt certum est quod in p̄di-
cionem dabitur; Quod ego ancilla tua cognosces fugiabilis; Et misit
me dñs h̄c ipse nunciare tibi; Ego enim ancilla tua dñi colo & sic nunc
apud e & sic ancilla tuae & orabo dñm & dicit mihi quando euerit reddet p̄ca-
rum suum & ueniet nunciabit tibi; Ita ergo adducam te p̄ mediam hierusalem
& habebis omnem populum israel sicut oues quibus non est pastor; Et non
latrabit unus contra te quoniam h̄c mihi dicta sunt p̄ prudentiam dñi & quod
iratus est illis dñs; h̄c ipse misit me nunciare tibi; Placuerunt autem omnes uer-
ba h̄c coram holoferni & coram pueris eius; Et dicebant alter ad alterum non est
talis mulier sup terram m̄ p̄p̄ta in pulcritudine & in sensu uerborum; Et
dixit ad illam holoferni; benefecit dñs qui misit te ante populum tuum ut
des illam manibus nostris; Et qm̄ bonae est p̄missio tuae si fideris mihi hoc
dicitur erit & meus dñs; Et tu domo nebuchodonosor magnae eris & nomen
tuum nabitur in ueritate terrae; Tunc uisit eam in uero ubi reposita erat
et h̄c uenit & iussit illi macerare eam; Et construit quiddam saueri d̄ con-
uictos uos; Cui respondens iudith dicit; nunc non potero macerare seclusaue
nudi p̄cepit tibi; uenit sup me offensio; Ex h̄c uenit mihi & h̄c man-
ducabo; cui holoferni respondit; Sideret tibi ista que tecum deulisti quid dicit
tibi; Ex dicit iudith; Quia o maxime domine meus; Quoniam non cepi
nunc h̄c ancilla tuae donde dicit dñs in macerare n̄cque cogitauit; Conducit u-

illum serui eius intraverunt niculo quo p[ro]p[ter]cep[er]at; Et p[er]t[er]it dimittit[ur] se
 ut dicitur e[st] fiducia nocte & ante lucem egrediend[us] foras ad oratione[m]
 & de p[ro]p[ter]and[um] d[omi]n[u]m. Et p[ro]p[ter]cep[er]it cubicul[um] cr[uce]m ut sicut p[ro]p[ter]cep[er]it illi
 & iste & intravit adorandum d[omi]n[u]m p[ro]riduum; Et sciebat noctibus
 mullem b[e]chulie & b[er]b[er]i habere se inforem aque; Et ut ascendebat
 oravit ad d[omi]n[u]m d[omi]n[u]m israhel ut d[omi]n[u]s g[e]f[er]ret eum ad liberationem populi
 sui; Et intravit mundu[m] m[er]nebat intraverit niculo usq[ue] dum acciperet escam
 suam in vespera; Et factum est quarta die holofernis fecit cenam seruis
 suis. Et dixit ad bagan eunuchum suum; Uade & suade hebreo millon
 ut sponte consensit habitare nobiscum; sedum enim apud syrios si femi
 na intridetur utim[us] agendo ut in munit[ur] t[er]centa ab eo. Tunc intro
 iit bagan ad iudith & dixit ei Non ueretur bona puella intrare ad
 dominum meum ut honorificetur ante faciem eius & manducet cum
 eo & bibat unum cum iudith. Cui iudith respondit que ego sum ut
 contradicem d[omi]n[o] meo. Omne quod erit ante oculos eius bonum & opti
 mum in omnibus diebus uite mee. Et sursum & ornauit se uestimen
 to suo & ingressa stetit ante faciem eius; cor aut[em] holofernis concussum
 est; erat enim ardens in concupiscentia eius; Et dixit ad eum holofernis
 bibenunc & accumbere in iocunditate quoniam inuenisti gratiam coram
 me; Et dixit iudith bibenunc. Quo magni erat anima mea hodie
 p[ro]p[ter] omnibus ^{diebus} uite mee; & accepit & manducauit & bibit coram ipso que
 p[ro]p[ter]auerat illi ancilla eius; Et iocundus factus est holofernis ad illam
 bibitq[ue] unum multum quantum nunquam biberat in uitata; Utra
 tero factum est festinaciter ut ser uillius ad hospicia sua & conclusit
 hostia cubiculi & abiit erant aut[em] omnes fatigati iuino; Eratq[ue] iudith
 in cubiculo; porro holofernis iacebat in lecto nimia ebrietate sopitus; Dumq[ue]
 iudith puella se[er]e intrasset foras in cubiculum & obseruasset; Sicq[ue]
 iudith ante lectulum oravit cum lacrimis & labiorum motu in silentio licent[er]
 contra mecum de israhel & respice in hac ora ad opera meorum mea
 erit ut p[ro]mitti iherusalem ciuitatem tuam es; Et hoc quod desideras
 p[ro]p[ter] h[er]i cogitauit p[ro]ficiam. Et cum haec dixisset accessit ad illum non
 ra[m]p[er]e & iudith in pugionem eius quoniam ex capite eius & iudith
 in gremio suo; & ipse h[er]i in capite eius & ait; Confor[ma]

de israel in hac ora & percussit bis in uerticem eius & abtrahit caput eius & abstulit conopem eius & columnis & euoluit capud truncum. Et post pusillum
fuit & iradit capud holoseris ancillae; Et iussit ut mitteret illum imperam
suam; Et & iorunt secundum consuetudinem suam quae ad orationem & tran
sierunt castra & gyrantes uellem uenerunt ad portam ciuitatis & dixit u
dit alonge custodibus murorum; Aperte portas quoniam nobiscum est & qui
fuit uirtutem in israel & factum est cum audissent iuri uocem eius; Uocauerunt
presbiteros ciuitatis & concurrerunt ad eam omnes animo usque
ad maximum. quoniam sperauerunt eam iam non esse uenturam; Et
accendentes luminaria congrauerunt circa eam uniuersi; Illa autem
ascendens in eminentiori loco iussit fieri silentium; Cumque omnes trans
sissent dixit iudith; Laudate dominum nostrum quoniam deserunt sperantes
in se & in ancilla sua adimpleuit misericordia misericordiam quam promissit
domui israel; Et miserit innumera hostem populi sui in hac nocte; Et
preferent deperit apud holoseris principis militie assyriorum. Et conopem
illius in quo se ambebat mebs & cetera. Ubi & promissum femine percussit illum
dominus deus noster; Uixit autem ipse dominus quoniam custodiuit me angelus eius; Et tunc
euntem & illic commorantem & inde huc te uertentem & non promissum me ad
locum tuum dominus comquinari; Sed sine pollutione & cetera; Et uocauit me gauden
tem in uictoria sua me uocacione mea in liberacione uera; Confiteamur illi om
nes quoniam bonus quoniam in saeculum misericors dicitur; Uniuersa autem
adorantes dominum dixerunt ad eam; benedixit dominus in uirtute sua quae pre
ad nihilum redigit inimicos nostros; Porro & sic princeps populi israel
dixit ad eam; Benedicte estis filia ad domino deo & cetero pro omnibus mulieribus sup
terram quae distinxit in uulnes & aperit inimicos nostros; Quis hodie no
mentuum nam magnificauit ut non secedat haustu ab ostio hominis qui memo
res fuerint uirtutis domini in saeculum; Pro quibus non peperit anima tua
propter angustias & tribulationes generis tui sed habuisti in ueritate con
spicuum dei nostri; Et dixit omnis populus fixa fixa; Porro & chor uocatus est
& uenit & dixit iudith; Deus israel curat testimonium dedisti quod dulcis est
de inimico tuo ipse apud omnium in sedalorum succidit hac nocte in manu
mea; Uxor quia natus est & cetera apud holoseris quoniam mentus superbie sue
in israel contempsit & tribu interitum minabatur dicens; Chexptus fuit

populus israhel gladio pforari psepriam lateratuce: Videns aut achior apud
 holoferni angustatus: psepriose cecidit in faciem sup terram &
 estuavit amica eius: post dno quem pterumptos pter excus est pcedit
 ad pedes eius & adoravit eam & dixit: Bene dultatu ad otuo momnta
 ber naculo iacob quoniam in omni gente que audierant nomen tuum
 magnificabit dnm israhel sup te: Dixit au iudith ad omnem populum
 Audite me stratis suspendite apud hoc sup muros nostros & erit cum
 & erit sol accipiat unus quisque armos sue: Et & necum in p & unon uidet
 cendat deorsum sed quasi in plium facienter: Tunc & explorator est in esse
 et ut fugiant ad principem suum & cecidit ad pugnam: cumq; duces doru
 dncurrerunt ad abernaculum holoferni & inuenerunt eum in un cum
 in suo sanguine in uoluitum deide super timor: cumq; cognouerunt fughe
 eos: ite post illos secus: quoniam dms contes eos sub pedibus uestris: Tunc
 achior uidens uirtutem quam fecit ds israhel: Relitto gentilitatis ritu
 & dedit do & cur cum cedit cor nes pseprius: Et adpositus est ad dnm
 dnm israhel & omnis successio generis eius us que in hodie num diem:
 Quia ortus est dies: suspendent sup muros apud oloferni: ac
 cepti unusquisque uir armatus & egesserunt cu grandis septu
 & uluatu: quod uidentes & explorat oser achaber naculum cucur
 rerunt: Porro hu quinta bernaculo erant uenientes & ante in
 gressu cubicali: psepriemet & cecidit gratia inquit & uideant
 mohebantur: Ut non & cecidit ibus sed sonantibus holoferni
 euigilasse: Nullus enim audebat cubiculum uirtutis assyrio
 erant: impulsando aut intrando aperisse: sed cum uenissent
 duces eius & tribuni & uniuersa maios & erant assyriorum dnce
 rant cubicularis intrare & cecidit illum: quo egesserunt
 & dixerunt aut sum p uo casta p relum: Tunc ingressus bog
 cubiculum eius & dante curtinam & plccusio fuit manibus
 suis: Suspicabatur enim illum cum iudith dormire: sed cum
 nullum motum uicentis sensu uir iam ceperit: accessit primis
 & cecidit eam: iudith ad uer uicentem abq; capite holoferni
 in suo sanguine tate facta in uicere sup terram: Et dicit uocem magni
 cum fletu & cecidit uerimenta sua: et ingressus achaber naculum iudith

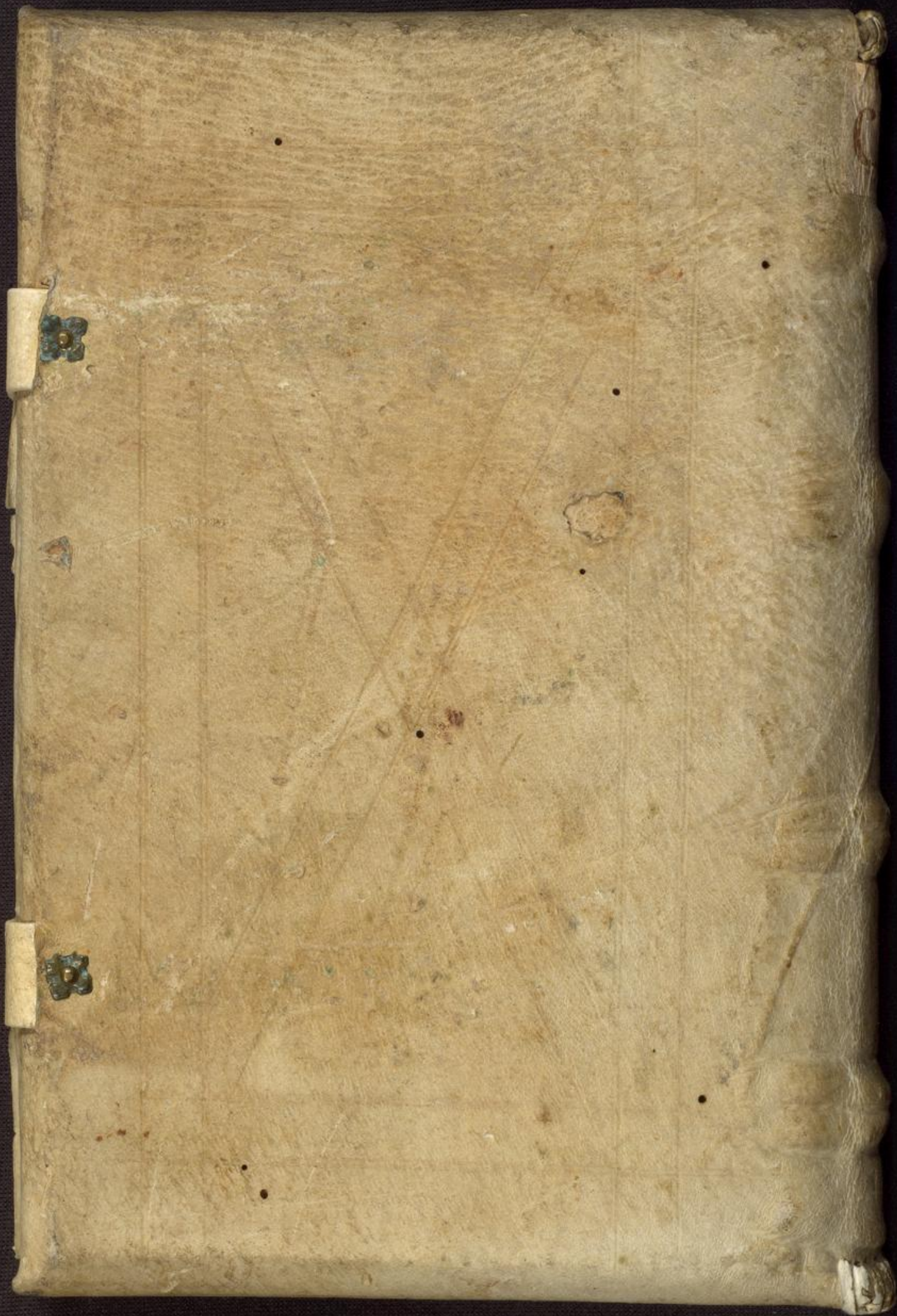
non inuenit eam & salutem foras ad populum & dixit. Una mulier fecit
confusionem in domo regis nebuchodonosor. Ecce enim holofers in sacce
in terra & apud ipsius non est in illo. Quod cum audissent principes
uir tutus assyriorum sciderunt omnes uestimenta sua & intolerabilis
timor & tremor cecidit super eos. Et turbati sunt animo eorum ualde
& factus est clamor incomparabilis in medio castrorum eorum. Cumq;
omnis exercitus decollatum olofernem audisset & fugam eius & consilium
ab eis & holofere & metu agitati sunt fugere presidium sumunt; Ita
ut nullus loqueretur cum proximo suo sed inclinato capite elidit omnibus
Eua de e hebreos quos ar mactos super staudiebant; fugientes spuas
camporum & semina callium; ydeme itaq; filii israhel fugientes illos
descenderunt clamant & tubis & ululantes post ipsos. Et quoniam assyrii
non ad unum in fugam ibunt per & ipse filii israhel uno agmine
sequentes debilitabant omnes quos inuenire potuissent. Misitq; omnes
nuncios per omnes ciuitates & regiones israhel; omnis itaq; regio omnisq;
urbis elata in uentem in misit armatum post eos. Et per confusionem
in ore gladii quousq; puenissent ad extremitatem finium suarum.
Reliquia uero quierant in bethulia ingressi sunt castra assyriorum
& predam quam fugientes assyrii reliquerant abstulerunt
et onustati sunt ualde. huius uero qui uictores reuer^s sunt ad bethulia
omnia que erant illorum abstulerunt secum; Ita ut non esset in uine
r^uis p^{er}ioribus & umentis & uniuersis molibus eorum eo quod ammi
mo usq; ad magnum omnes diuites fuerant depredationibus eorum.
Joachim autem summus pontifex de hierusalem uenit in bethulia cum uni
ueris p^{re}s^{er}pitibus suis ut uideret iudith; quibus & re^s ad illum
benedixerunt illam omnes una uoce dicentes. In gloria hierusale
tul^u & iac israhel tu honorificencia populi nostri quia festum illu
de confortatum est cor tuum eo quod castrum amabere & post
uirum tuum alterum non scieris. Et idem manus dⁿⁱ confortante
& deo eius benedicta in eternum et dixit omnis populus fiat fiat. P
die autem triginta uix collecta sunt spolia assyriorum a populo israhel
Porro autem uniuersa que olofernis p^{er}cularia esse p^{er} h^uum dederunt
In auro & argento & uestibus & omne supelle^{te} & ita misit illa

populo & omnis populus gaudebat cum mulieribus & virginitatibus
 & iuuenibus in organis & catharis; **Tunc canitavit can-**
ticum dno iudit di cens
Canite dno in zymbalis incipite dno in tympanis. **Com-**
te dno in zymbalis modula mini illi psalmum novum & ul-
tate & inuolate nomen eius; Dns conterens bellos dno
 men est illi; Qui posuit castra sua in medio populisui uer-
 per et nos demanum omnium inimicorum nostrorum; Venit
 asur de montibus ab aequilone in multitudine fortitudinis
 sue; Cuius multitudo curauit respondere & equorum cooper-
 runt ueller; Dixit se accensurum fines eorum & iuuenes meos
 occisurum gladio infantes meos dare in predam & uirgi-
 nes in captiuitatem; Dns aut omnipotens nocuit eum & tra-
 didit eum in manus femine & confudit eum; Non enim cecidit
 potens eorum in uenibus nec filii uan percusserunt eum nec
 eccelsi gigniter imposuerunt se illi sed iudith filia merari
 in spere facies sue dissoluit eum; Exiit enim seuestimentis
 iudith & induit se ueste leuicie in & ultracione filiorum israhel
 unxit faciem suam unguento alligauit cincinnos suos in terum
 adducendum illum; Scandalice enim rapuerunt oculos eius
 pulcritudo eius captiuam fecit animam eius; Anxur aut pugio-
 ne ceruicem eius; horruerunt per se conscientiam eius &
 mediandariam eius; Tunc ululauerunt castra syroorum
 quia de sepperuerunt humiles merarise ceciderunt; filii puella
 rui in punxerunt eos & sicut pueros fugientes occiderunt eos
 Perierunt in prelio a facie dno mer; Hymnum canemus dno hymnu
 nouum canemus dno nostro adonai; Dne magnus es tu & preda-
 rus inuit tute & quem superare nemo potest; Tibi seruat omnis
 stauracua quia dixit & cetera sunt misistis pium tuum & cetera
 sunt & non est qui possit resistere uocauit; Montes & funda-
 mentis mouebuntur cum ceciderit pella & sicut cetera liquefcent ante
 faciem tuam; Quia timent te magni timent apertate per omnia
 gentes insurgetis super genus meum; Dns enim in uniuersis

Schiffen restauriert Juli 1982 HL

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 W X Y Z

A B C D E F G H I J K L M N Focus O Balance Q R S T U V

Copyright: 4/1999, Yxy/master GmbH www.yxy/master.com

VierFarbSelector Standard - Euroskala Offset

5 10 15 20 cm

slau hat Juli 1981 HL